

Poliiolehti

2/2008

Julkaisija: Suomen Polioliitto ry

Ruskaretki kutsuu!

Lähde retkeilemään ja ihailemaan Lapin kauneinta ruskaa Kiilopään tunturikeskukseen Saariselälle!

Ohjelmaa Kiilopäällä

Kiiilopään viikko-ohjelmassa on mahdollisuus pelata joka päivä tunturikeskuksen pihapiirissä suopunginheittoa, mölkkyä, petanquetta, frisbeegolfia ja sulkapalloa.

Torstaina retki ”Kiilopään flora ja fauna”, kesto noin kolme tuntia, retkellä Lapin kasvistoa ja eläimiä tutuiksi oppaan johdolla. Illalla letunpaistoa ulkokammi Maahisessa klo 20-21.

Perjantaina klo 10.00- Kiilopää tunturin (546 mpy) huiputus, oppaan johdolla tunturin laelle hulppeita maisemia ihailemaan. Bongaatko kiirunan?

Tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina mahdollisuus savusaunomiseen (8 €) ja uimiseen tunturipurossa.

Yleensä Kiilopäällä on tanssittu iltaisin aina ennenkin

Ohjelmaa vain meidän ryhmälle

Meidän omaan ohjelmaamme kuuluu koko päivän retki Inarin Siidaan, joka on maailmankuulu saamelaismuseumo. Samalla matkalla käymme hopeatyöpajassa ja Kaunispään tunturin huipun kahvilassa. Toisen puolipäiväretken teemme Tankavaaran kultamuseoon ja halukkaat pääsevät huuhtomaan kultaa itsekin. Saariselän keskustaan on tarkoitus myös tutustua jonain päivänä, ehkä pienemmissä ryhmissä. Sieltä löytyy mm. kylpylä.

Yhdeksi illaksi saamme vieraaksi tuttuja Vuotsosta kertomaan saamelaisista, poroista ja myös joikaamaan. Nokipannukahvit ja kampanisut tarjoaa meille Kaarina naapureineen.

Tankajoki, Sompio ja Lokka ovat olleet ikiaikaisia kalastuskohteita. Jonnekin näistä pääsevät kalamiehet ja -naiset kokeilemaan kalaonnea oppaan johdolla.

Myös omatoimista lomailua ja lepoa kuuluu viikon ohjelmaan.

Ilmoittautumiset ja hinnat

Ilmoittautuminen Luotsikadun toimistoon 21.7-8.8.2008 välisenä aikana, jonka jälkeen ilmoitamme mukaan lähteville tarkemman päivittäisen ohjelman ja mahdollisten yhteiskuljetusten hinnat. Ilmoittautumiset puh. 09-6860990 tai e-mail: kirsti.paavola@polioliitto.com.

Majoitusjärjestelyistä johtuen paikkoja rajoitetusti. (Meille on varattu myös kaksi inva-huonetta Kiilopään hotellista. Mokeissäkin pärjää pyörätuolilla tietyn edellytyksin)

Puolihoitolla viikko Kiilopäällä maksaa ohjelmineen seuraavasti:

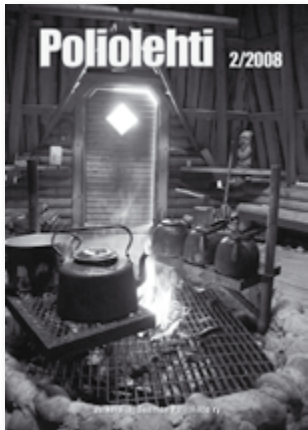
hotellissa 2-hengen huoneessa 495 €/jäsen,
550 € ei-jäsen

mökissä 2 henkilöä 615 €/henkilö, 670 €/ei-jäsen

mökissä 3 henkilöä 475 €/henkilö, 530 €/ei-jäsen.

Matkustaminen Kiilopäälle voi tapahtua yhteismatkana junalla ja Rovaniemeltä edelleen bussilla Kiilopäälle. Myös omalla autolla pääsee perille mukavasti. Matkat eivät yllämainittuihin hintoihin sisälly.

Kannen kuva AK

**Lehti ilmestyy
4 kertaa vuodessa
Ilmoitusmyynti**
Suomen Polioliitto ry
Mainosilmoitusaineistot
www.akarjalainen.net

Taitto
Antero Karjalainen
www.akarjalainen.net

Paino
Kirjapaino
JAARLI Oy
ISSN 1237-2781

Suomen
POLIO
liitto ry

Julkaisija: Suomen Polioliitto ry
Päätoimittaja: Birgitta Oksa
Toimitus: Luotsikatu 6 E 28
00160 Helsinki, puh. 09 - 686 0990, fax 09 - 6860 9960
sähköposti: birgitta.oksa@polioliitto.com

Sisältö

Kesäpäivät Rokualla	4
Poliojärjestöt mukana valtakunnallisessa vaalikeräyksessä!	6
Meirän sakille	7
Uutiset	10
Kurssiutiset	12
Rauman vinkkelist	13
Harrastuksena sukututkimus	14
Suomen Polioliitto ry:n kurssit vuonna 2008	16
Hakulomake	17
Joensuussa on palattu pimeälle keskiajalle	18
Vuosikokoukset	22
Toimintakertomukset ja toimintasuunnitelmat	28
Kirje Kanadasta	40
Osastot tiedottaa	42
Ratikka-kierros	44
Poliohuolto tiedottaa	46
Synttärit	47

Työ jatkuu!

Nyt kun takana ovat kaikki poliojärjestöjen vuosikokoukset, niin paikallis- kuin valtakunnantasollakin, on aika miettiä niitä haasteita, joita yhdistyksille jäi ratkaistavaksi. Edunvalvonta ja erityisesti kuntoutukseen liittyvät kysymykset aiheuttavat varmasti jatkossakin usein harmaita hiuksia ja turhan harvoin iloisia onnistumisen hetkiä. Se on useimmiten tylsätkin tuntuva ja sitkeyttä vaativaa puurtamista, jota kuvannee hyvin tuttu ”kuin päättään tiiliseinäen löisi”. Vaikka edunvalvontatyöstä on ainakin täällä poliojärjestöissä siis ”glamouri” kaukana, jaksavat monet järjestöjemme jäsenet tehdä sitä päivästä toiseen, sitkeästi kaikkien polion sairastaneiden etuja ajaen.

”Soitteleimme, lähetelemme lausuntoja, järjestämme tapaamisia, laadimme aloitteita, selontekoja. Siinäpä sitä edunvalvontatyötä tavanomaisillaan. Yritämme myös järjestää itsemme paikkoihin, jossa voimme tavata päättäjiä ja vaikuttajia niin valtakunnan kuin paikallistasollakin. Ja hei, me yritetään varmasti vaikuttaa päätöksentekijöihin joka tapaamiskerralla”, puuskahti yksi edunvalvontaan sitoutunut jäsenemme turhautuneena, kun kentältä kantautui epäily, ettei poliojärjestöt tee mitään.

Enimpien höyryjen häivyttyä löysimme toisemme suunnitelmasta mitä kamalimpia tapoja taivuttaa päätöksentekijät samalle kannalle kanssamme. Uhkailu löytyi sieltä kevyemmästä päästä.

Yksi asia meitä kyllä erityisesti jäi harmittamaan. Meillä ei ole rahaa jakaa vaalitukea kenellekään. Harmi, olisi mukava paistatella iltapäivälehtien palstoilla ja todeta maireasti hymyillen, että juu, kyllä me vähän tuettiin ja samalla varmisteltiin, että poliolaisten kuntoutuskurssien määrää lisätään niin, että kaikille myönnetään Kelan kurssi pari kertaa vuodessa ilman, että heidän täytyy sitä hakea. Jos enemmän tarvitsee, niin sitten haetaan. Vai pitäisikö sittenkin hymyillä vieläkin maireammin ja väittää, että ihan pyyteettömästi vain haluttiin tukea poliittista toimintaa...

Sitten saatoimmekin jo rauhoittuneena avata kalenterit ja etsiä sopivaa ajankohtaa seuraavalle eduskuntavierailulle. Työ jatkuu koko rintamalla. Tervetuloa mukaan.

Tässä Poliolehdessä on paljon ns. järjestöasiasia, uutisia vuosikokouksista, toimintasuunnitelmia ja -kertomuksia. Ne kertovat osaltaan niistä monista uusista ja jo tutuiksi tulleista palveluista, joita yhdistykset tarjoavat jäsenilleen. On kuntoutusta, vapaa-ajan toimintaa ja vilkasta yhdistyselämää.

Haluaisimme vieläkin parantaa tarjontaamme vastaamaan niitä odotuksia ja ajatuksia, joita teillä jäsenenä on. Kertokaa ne meille, ja katsotaan mitä voimme tehdä!

Yhteistyö tuottaa tulosta!

Birgitta Oksa

Oikeus monipuoliseen liikkumiseen kaikille!

Suomen Polioliitto ry:n vaatimus oikeudesta monipuoliseen liikkumiseen kaikille on vuoden 2008 pääteema. Polioliiton järjestämät valtakunnalliset tapahtumat – kesäpäivät ja syystapahtuma – toteutetaan teeman hengessä.

Meillä jokaisella on oikeus ja velvollisuus huolehtia itsestämme. Yksi tapa on liikkua, kukin mahdollisuuksiensa mukaan. Tavoittemme on paitsi muistuttaa jokaista liikkumisen tärkeydestä myös tarjota joitakin mukavia liikuntatapoja

kokeiltavaksi tai katsottavaksi, toteaa Polioliiton puheenjohtaja Juhani Kivipelto Rokuanhovin mäntymaisemissa odotellessaan pienen veturin vetämää kesäjunaa.

- Olkoon tämä juna-ajelu esimerkki siitä, että uudet elämykset hyvässä vertaistukiseurassa kruunaavat liikunnallisen päivän raikkaassa ulkoilmassa, hän naurahti tyytyväisenä siihen, että sai itsekin kymmenien vuosien jälkeen nauttia junakyydistä.

Pieni kapearaiteinen kesä-juna puksutti sitkeästi edestakaisin Rokuan kuntoutuskeskuksen ja Rokuanhovin välistä kolmen kilometrin matkaa edestakaisin ja kyyditsi kesäpäivien osallistujia kotakahville ja takaisin.

Junallakin pääsee

Vuoden 2008 kesä käynnistettiin Rokualla 23-25.5.2008, jossa vietettiin Suomen Polioliiton valtakunnallisia kesäpäiviä. Tämänkertaisten kesäpäivien ohjelmasta vastasi Polioinvalidit ry:n Pohjois-Suomen osasto.

jatkuu sivulla 8

1.

2.

3.

4.

Kuvat 1-2. Suus kii-kabaree hauskutti yleisöä tarttuen aina ajankohtaiseen paikallispolitiikan kiemuroihin.

Kuva 3. Tuula Pukkila toivotti kaikki vieraat lämpimästi tervetulleiksi.

Kuva 4. Pentti Autti sai kuulijat ihastelemaan paitsi tekstiä myös mukavasti soljuvaa "lappilaista murretta".

Kuva 5. Rokuanhovin nokipannukahvit keräsivät joukot yhteen.

Kuva 6. Vaalan lapsikuoro johtajana Katariina Tonteri.

5.

6.

Suomen POLIO liitto ry

SUOMEN POLIOLIITTO RY

Toimisto/Poliiolehden toimitus:

Luotsikatu 6 E 28

00160 Helsinki

Puhelin: 09-6860 990

Fax: 09-6860 99 60

Sähköposti: birgitta.oksa@polioliitto.com

www-sivut: www.polioliitto.com

Pankki: Sampo 800015-70432857

POLIOINVALIDIT RY

Toimisto: Luotsikatu 6 E 28

00160 Helsinki

Puhelin: 09-6860 990

Fax: 09-6860 99 60

Sähköposti: kirsti.paavola@polioliitto.com

www-sivut: www.polioliitto.com

Pankki: Sampo 800013-222875

SUOMEN POLIOHUOLTO RY

Toimisto: Luotsikatu 6 E 28

00160 HELSINKI

Puhelin: 09-6860 990

Fax: 09-6860 99 60

Sähköposti: leo.hanninen@pp1.inet.fi

www-sivut: www.polioliitto.com

Pankki: Sampo 800017-287221

Polio- invalidit ry:n kuntoutustuki jäsenille

Polioinvalidit ry on tukenut jäsentensä kuntoutusta Lehtimäen Opistolla jo usean vuoden ajan. Vuonna 2008 Polioinvalidit ry myöntää varsinaisille jäsenilleen kuntoutustukea 10 euroa/kuntoutusvuorokausi Lehtimäen Opistolla.

Tukea voi jokainen jäsen saada enintään 14 vrk:n ajalta kalenterivuodessa.

Lisätietoja poliojärjestöjen toimistolta p. 09-6860990.

Poliojärjestöt mukana valtakunnallisessa vaalikeräyksessä!

- tule mukaan lipasvahdiksi

Suomen Polioliitto ry jäsenjärjestöineen (Polioinvalidit ry ja Suomen Poliohuolto ry) on mukana tulevassa kunnallisvaalien yhteydessä suoritettavassa valtakunnallisessa vaalikeräyksessä, lokakuussa 2008.

Vaalikeräykseen osallistutaan yhteistyössä lukuisien muiden kansanterveysjärjestöjen kanssa.

Nyt tarvitsemme innokkaita ja ahkeria poliojärjestöjen jäseniä, ystäviä ja naapureita, jotka myöhemmin tehtävien paikallisten vuorolistojen mukaisesti istuvat vaalipaikoilla keräyslippaan kanssa.

Polioiltojen puheenjohtaja Juhani Kivipelto toivoo mahdollisimman monen jäsenen tulevan mukaan vaalikeräyksen lipasvahdiksi. -Nyt onnistumme vain, jos olemme kaikki mukana!

Tuotolla paikallistoimintaa ja neuvontapalveluja

Paikallislippaiden tuotosta puolet jaetaan juuri ko. keräysalueen keräykseen osallistuvien järjestöjen kesken. Yleisimmin jakoperusteena järjestöjen kesken kunkin järjestön omat ”istutut lipasvahtitunnit”. Joten, jotta keräyksemme onnistuisi tarvitsemme henkilöitä hoitamaan lipasvahdin työtä niin ennakkoonestyspaikoilla kuin varsinaisilla äänestyspaikoillakin eri puolilla Suomea.

Suomen Polioliitolle kuuluvasta keräyksen tuotosta Suomen Polioliitto tulee palauttamaan sitten puolet (50%) kunkin keräysalueen paikallisen toiminnan järjestämiseen. Näin tuottoa ohjataan suoraan sen alueen toimintaan, jossa keräys suoritettu. Keräystuoton toinen puoli tullaan käyttämään Polioliiton neuvontaja ohjauspalvelujen kehittämiseen.

Kunnallisvaalien 2008 ennakkoonestys aika on 15-21.10.2008 ja varsinainen äänestyspäivä 26.10.2008. Suomen Polioliitto osallistuu keräykseen noin sadassa kunnassa, jos vain löydämme lipasvahteja.

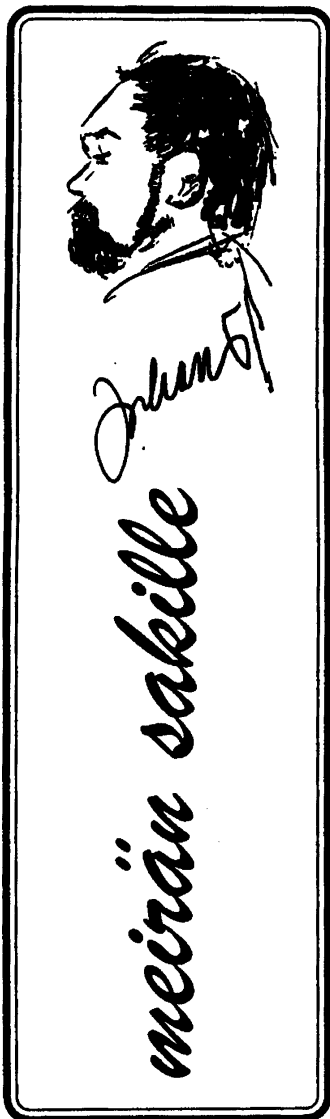
Ilmoittautuminen

Ilmoittautua voi Luotsikadun toimistolle puh. 09-6860990 tai 09-68609930; e-mail: kirsti.paavola@polioliitto.com tai birgitta.oksa@polioliitto.com. Yhteyshenkilöt voi jättää myös puhelinvastajaan. Välitämme sitten tiedot ao. kuntavastavillemme ja jäsenjärjestöjemme ”vaalivastaville”.

Lisätietoja antaa toimiston henkilökunnan lisäksi Suomen Polioliiton puheenjohtaja Juhani Kivipelto puh. 06 450 6200, gsm 0400 532 077, e-mail: juhani.kivipelto@netikka.fi

Nyt siis ilmoittautumaan mukaan! Myös ystävät, tuttavat ja naapurit!

**Vaaliterveisin
Suomen Polioliitto ry**

Näyttää tämä vammaisen elämä jatkuvan edelleen samanlaisena. Juuri luin päivälehdessä, että lyhyen vankeiluomion voi ehkä tulevaisuudessa kärsiä kotona sähköisessä valvonnassa. Valvontaa suoritetaan matkapuhelimella ja sähköisellä jalkapannalla. Peruste on, että suunnittelutyöryhmä haluaa uudistuksella edistää tuomitun sosiaalista selviämistä. Saadaan kuulemma säästöä tällä toiminnalla.

Vanhuksille ja vammaisille ei liikene rahaa kunnilta tai valtiolta samalla tavalla, vaan antavat heidän tulla toimeen omillaan sekä virua viikko-kaupalla yksin asunnossaan.

Onneksi tässä järjestötoiminnassa on myös monia ilonhetkiä puurtamisen lomassa. Tälle keväälle sattui kahdet 70-vuotisjuhlat.

Huhtikuun alussa juhlittiin Raha-automaattiyhdistyksen 70-v juhla merkinnällä ”Hyvän tahdon pelejä 70 vuotta”, Helsingissä Voimalassa, vanhassa hiilivoimalassa. Ympäristö 70-v juhliin oli kerrassaan mahtava. Ruokailupöytien kukka-asetelmiin oli istutettu yhtä monta pelikorttia kuin pöydässä oli tuoleja. Minun kohdalleni sattui hertta 10. Joku pöytäseurueestamme sanoikin minulle, että sydämeni on kymppin arvoinen. Kauniisti sanottu.

Raha-automaattiyhdistys on ottanut käyttöönsä uuden liikemerkin ja visuaalisen ilmeen. Uudessa logossa on kuvattu noppa. Käyntikortit on muotoiltu pelikorttien muotoon. Olette varmaan huomanneetkin, että RAY:n mainonnassa

esiintyvät henkilöt ovat puettuna pelikorttien mukaisiin henkilöasuihin. Liikemerkit ja visuaaliset ilmeet kuvastavat RAY:n pelitoimintaa varsin näyttävästi ja sopivasti.

Toinen 70-vuotias vanhus oli sitten Invalidiliitto, joka vietti toukokuussa 70-vuotisjuhla ja samalla vietettiin myös esteettömän toimitalon käyttöönottojuhlaa. Juhlinnan yhteydessä paljastettiin Stefan Lindforsin Papu, Valas ja Siivet Veistos-trilogia maasta, merestä ja avaruudesta. Kun kuljette Helsingissä, niin voitte ihailla osaa niistä Mannerheimintie 107:ssä olevan uudisrakennuksen seinässä. Juhlan yksi erikoisuus oli, että läsnä oli myös Tasavallan Presidentti Tarja Halonen ja toinen, että juhlat vietettiin autojen pysäköintihallissa. Oli muuten juhlatila ”stailattu” edustavaan muotoon, kelpasi siellä juhla Tasavallan Presidentin kanssa.

Molemmissa juhlissa juhlatilat olivat täynnä valtakunnan järjestöihmisiä ja valtakunnan päättäjiä, joiden kanssa oli hienoa vaihtaa kuulumisia. Osa oli tuttuja, osaan vasta nyt sain tutustuttua.

Neiti 3 v sai tässä kevään korvalla kovan yskän, vähän samanlaisen kuin meidän polioiden Turkin matkalaiset. Tietenkin jouduttiin käymään lääkärissä sitä näyttämässä. Tutkimuksiin kuului sydämen kuuntelu stetoskoopilla sekä keuhkojen kuvaus röntgenillä. Stetoskooppi homma sujui hyvin, mutta keuhkojen kuvaus tuotti jo vaikeuksia. Ei auttanut isän apu, ei jäätelön tai limsan lupaus, ei lupaus Mäkkäriin menosta

kotimatalla. Hetken kuluttua röntgentätilillä sytytti. Hän kysyi Neiti 3 vuotiaalta, että oletko koskaan ollut valokuvassa. Totta kai Neitiä oli paljon valokuvattu. Niinpä hoitajatäti sitten sanoi, että asetupa tuohon, niin otetaan sinusta oikein hieno valokuva. Valmisteluun kuului hiusten kampausta ja kehotusta hiukan hymyillä. Niin kuvaus sitten sujuikin loistavasti. Kuvaoksen päätteeksi Neiti sai hienoja tarrakuvia ja kehut hienosta kuvasta. Kyllä ne Tampereen hoitotädit osaavat hoitaa lapsia hyvin.

Herra Vanhimmaisesta on jo kovaa vauhtia tulossa automies. Moottori-lehdestä oli hänen silmiinsä sattunut kirjoitus, jossa mainostettiin, että uusissa Saab-autossa on sellainen kone, joka seuraa kuljettajan pääliikkeitä ja silmien räpsyttelyä. Jos silmien räpsyttely kestää normaalia pitempään, niin kuljettaja saa äänimerkin ja näyttöruudulle tulee teksti ”väsynyt”.

Mikäli kuljettajan vireystila ei kohene häntä uudelleen varoitetaan äänimerkillä ja kehoitetaan keskeyttämään ajo. Herra Vanhimmainen sitten tenttasi, että onko Papan uudessa Saabissa sellainen varoituslaite? Sanoin, että Papan autoissa on sellainen ollut jo yli 40 vuotta. Nimitetään Mamma. Mamma on kyllä muistuttanut samat varoitus-toiminnot, jopa tarkemmin kuin nämä uudet koneet.

Tästä kesästä on veikkattu kaunista ja aurinkoista. Nautitaan siitä. Kaikkeaa hyvää ja lämmintä Teille kaikille.

Jussi

1.

2.

3.

4.

5.

jatkoa sivulta 5

- Tulimme junalla Rovaniemellä ja sieltä sitten matallalattiabussilla ja tai invataksi salla tänne Rokualle, summasi Helsingistä junaan astunut Pakarisen Eeva. Samassa junassa matkasi sitten myös tamperelaisia ja turkulaisia. Pyörätuolin käyttäjiä oli melkoinen määrä, mutta kaikki sujui ihan mukavasti.

- Pendoliinon jouduimme vaihtamaan tällaiseen tavalliseen pikajunaan, sillä siinä ei ollut tilaa näin monelle pyörätuolille, mutta hyvin tämä sujui, kertoi Kirsti Paavola matkan vaiheista.

Yksittäin tai kaksittain matkustettaessa pendoliinokin toimii, mutta tällaista isompaa liikuntaesteisten porukkaa se ei pysty kuljettamaan. Kannattaa varata matka ajoissa ja ainakin etukäteen varmistaa, että saa tarvittavat palvelut. Monelle matka oli jopa ensimmäinen junalla tehty pitempi reissu vuosikymmeniin.

Olosuhteet kunnossa

- Meillä on ilo saada teidät kaikki tänne vieraaksemme, tervehti osaston puheenjohtaja Tuula Pukkila kesäpäiville saapuneita. Hän kertoi osaston jäsenten osallistuneen innolla ja ahkerasti tapahtuman järjestelyihin, jotka aloitettiin jo lähes vuosi sitten.

Rokuan kuntoutuskeskuksessa Pohjois-Suomen osasto on järjestänyt jäsenilleen jo

Kuva 1. Polioinvalidit ry:n johtokuntalaiset esittelivät kevään viimeisimmän hattumuodin.

Kuva 2. Talenttishow: poro ja suopunkin heittäjä.

Kuva 3. Talenttishow: jonglööri ja hehkeä avustajatar.

Kuva 4: Talenttishow: tanssii tähtien kanssa.

Kuva 5. Talenttishow: huikeat nuorallatanssijat! Talenttikisa voittajat!

monta tapahtumaa aina pikukouluista henkilökohtaisen jaksamisen kuntoutuskurssiin asti. He ovat olleet paikkaan ja sen tarjoamiin palveluihin tyytyväisiä. Niinpä kun valtakunnallisen tapahtuman kohdetta etsittiin hivenen pohjoisemmasta Suomesta oli Rokua helppo ja varma valinta.

- Päädyimme tällaiseen parin yön ratkaisuun, jotta kaikki ehtivät varmasti mukaan ja aikaa jää leppoisaan yhdessä oloonkin ilman alituista kiirettä, kertoi toiminnanjohtaja Birgitta Oksa tapahtuman järjestelyistä. Hän totesi, että moni osallistuja on jo ehtinyt käydä kiittämässä niin majoitusta kuin järjestelyjäkin, vaikka kotimatalla ei vielä oltukaan.

Rokuan kuntoutuskeskus pystyy tarjoamaan invavarusteltuja huoneita suuremkin määrän ja liikkumisessa niin sisätiloissa kuin ulkonakin on pyritty ottamaan huomioon esteettömyysnäkökulmaa. Viereisen lammen ympäri kiertää hyvä tie kelatakin, jos vain omat voimat sen sallivat.

Onnistunut ohjelma

Pohjois-Suomen osasto oli valmistellut kesäpäivien ohjelman huolella. Varsinkin sekä perjantain että erityisesti lauantain ratkiriemukkaat ilto-ohjelmat saivat osallistujien varauksettoman suosion. Päivisin uitiin, kuljettiin luonnossa ja puksuteltiin junalla, iltaisin nautittiin viihdeohjelmasta ja vietettiin aikaa iloisesti yhdessä. Täydellinen paketti siis, varsinkin kun sääkin suosi osallistumista

ja aurinko paistoi juuri sopivasti.

Perjantain iltaohjelman veto-aulana esiintyi Suuskii-kabaree ryhmä, joka esitti pienen poliittisen satiirin, jossa vilahdelti niin tuttuja politiikan kasvoja Paavo Väyrysestä Mauri Pekkariseen kuin enempi urheilun puolelta tuttu Matti

Kurvisen Ullan taitoihin kuuluu myös runonlausunta.

Nykanenkin. Suuskii-kabaree on paikallisen urheiluseuran kulttuuri- ja ohjelmistoa.

Lauantaina sitten räjähti: Pohjois-Suomen osasto toi estradille joukon pohjoissuomalaisia taitajia ikiomassa "talenttishowssa". Yleisö ei tahtonut pysyä penkeissään ja tuomaristo veti henkeä pelkäästä ällistyksestä esiintyjien korkeaa tasoa äimistellessään. "Talenttikilpailuun" osallistujat olivat ymmärtäneet oikein kesäpäivien teeman: oli jongloori avustajineen, tanssija kauniine taivutuksineen, suopunkin heittäjä poroineen ja nuorallakävely-kaksikko. Tuomaristo joutui ankaran tehtävän eteen tuomaroidessaan. Kuinka valita neljästä lähes täydellisestä esityksestä loistokkain. Lopulta voittajaksi yksimielisesti julistettiin Rovaniemen omat talentit eli Anne Niemi ja Pentti Autti. Heidän nuorallakävelyesi-

tyksensä kosketti varmasti kaikkia ja osoitti jo korkeaa ammattitaitoa ja tilannetta-juu.

Onnistunut ohjelma sisälsi monta muutakin asiaa. Osallistujat saattoivat valita ja kuluttaa aikaansa kukin omien liikuntamieltyksensä mukaisesti. Ostoskärpäsen puremille oli tarjolla arpojen lisäksi mm. taidokkaita käsitöitä.

Yhdessä liikkuminenkin mukavampaa

Kesäpäivät Rokualla onnistuivat niin järjestäjien kuin osallistujienkin näkökulmasta vähintäänkin hyvin.

- Pyrimme jatkossakin järjestämään nämä kaksi valtakunnallista tapahtumaa vuosittain, lupasi Poliolehtiin puheenjohtaja Juhani Kivipelto.

Hän kiitti Pohjois-Suomen osastoa järjestelyistä ja totesi, että tapahtumia tulee jatkossakin järjestää eri puolilla Suomea, jotta jokaisella olisi edes kerran suht lyhyt matka kotoa tapahtumaan.

- Syksyllä tapaamme sitten Kuntoutuskeskus Peurungassa, jossa etsitään ainakin istumalentopallon mestarijoukkuetta ja katsastetaan kuinka sujuu meiltä curling.

- On joskus hyvä vain uskaltaa ja lähteä liikkeelle, totesi pyörätuolilla Rokuanhovilta takaisin kuntoutuskeskukselle kelannut Lehtosen Pentti. Pentin sanoihin on helppo yhtyä ja todeta, että kesäpäivät 2008 on vietetty ja ne sujuivat kuin tanssi!

**Teksti: BO
Kuvat: AK**

Sosiaali- ja terveysväki koolla Jyväskylässä

Sosiaali- ja terveysalan megatapahtuma, TERVE-SOS 2008 keräsi toukokuussa Jyväskylään tuhatmäärin alan ammattilaisia, luottamushenkilöitä ja opiskelijoita.

Koulutuksen ohella tapahtuma sisälsi oheistapahtumia, tietoiskuja ja laajat messut, joissa alaa esiteltiin kattavasti aina apuvälineistä tietotaitoon saakka.

Miten käy yksilön ja yhteisen vastuun sosiaali- ja terveysalan muutoksessa? Suomessa yhteinen vastuu kansalaisten hyvinvoinnista on keskeinen eettinen periaate. Se on tärkeä lähtökohta myös palvelujärjestelmän kehittämisessä. Valtiolla, kunnilla, järjestöillä, perheillä ja yksilöillä on omat tehtävänsä ja vastuunsa, mutta myös yrityselämää tarvitaan hyvinvointivastuun kantamisessa.

Miten vastuut toteutuvat tai muuttuvat kuntien ja palvelujen rakenteiden uudistamisessa? Lisääntyvätkö vai vähenevätkö vastuunkantajat? Näyttääkö yhteisen vastuun periaate muutokselle suuntaa vai jääkö se muutoksen jälkoihin? Entä paranevatko palvelujen uudistamisessa myös ihmisten omat selviytymiskyvyt?

Muun muassa nämä vastuun kysymykset ja monet muut kysymykset olivat laaja-alaisesti esillä myös seminaareissa.

Vastuu on yhteinen

TERVE-SOS 2008 –tapahtuman avajaisissa puhunut peruspalveluministeri

Paula Risikko kertoi useista meneillään olevista sosiaali- ja terveysalan uudistuksista. Yhteistä uudistuksille on yhteisen vastuun kantaminen niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin.

- Kunta- ja palvelurakennemuutoksen tavoitteena on elinvoimainen ja toimintakykyinen kunta sekä eheä kuntarakenne. Hankkeen keskeisenä ajatuksena on vahvistaa kuntien mahdollisuuksia vastata velvoitteistaan. Tavoitteena on turvata koko maahan laadukkaat palvelut kattavasti ja tehokkaasti, Risikko mainitsi.

Peruspalveluministeri Paula Risikko.

Risikko sanoi, että kuntaliitoksia on toteutunut tai toteutumassa merkittävä määrä. Myös kuntien muu yhteistyö on lisääntynyt ja yhteistoiminta-alueista on tehty sopimuksia. Edelleen jotkut kunnat ovat kuitenkin joko omasta halustaan tai yhteistyö kumppaneiden puutteessa jäämässä yksin kohtaamaan tulevaisuuden haasteet.

- Muodostettavien yhteistyörakenteiden ongelmana on lisäksi joillakin seuduilla monimutkaisuus ja se, että vastuu sosiaalitoimesta pirstoutuu useammalle toimijalle.

Vaikka puitelaki kiistämättä sosiaalitoimen jakamisen salliikin, sosiaali- ja terveysministeriö on koko hankkeen ajan suositellut sosiaalitoimen säilyttämistä mahdollisimman laajana, eheänä palvelukokonaisuutena, Risikko korosti.

- Perusteluna on järjen ääni: asiakkaan tulee saada peruspalvelut ”yhdeltä luukulta”, jolloin turhaa ja kallista vastuun pallottelua eri tahojen kesken ei pääse tapahtumaan, hän sanoi.

Vaikka PARAS-uudistus onkin hänen mukaansa aloitettu rakenteista, sen tärkein tavoite on varsinaisen palvelutoiminnan uudistaminen. Uudistuksen tässä vaiheessa on aika keskittyä asiakasnäkökulmaan. Viimeistään nyt on suunnittelutyöhön syytä kutsua mukaan henkilöstön ja kansalaisjärjestöjen edustajat.

**Teksti ja kuvat:
Hannu Salonpää ja Valtioneuvosto**

TERVE-SOS –tapahtumassa oli runsaasti esillä alan materiaalia ja tietoutta.

Kaste-ohjelma uudistaa sosiaalipolitiikkaa

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa kehittämissuunnitelmassa (Kaste) aidosti uutta on se, että ministeriö eli poliittinen johto asettaa vaalikauden loppuun naulattu ja konkreettisia makrotavoitteita, jotka kuvaavat ihmisten hyvinvoinnissa ja terveydessä tapahtuvia muutoksia. Painopiste on siis sosiaali- ja terveyspolitiikan tuloksissa - tai vaikkapa vaikutuksissa - ei palveluissa sinänsä, sanoi Stakesin pääjohtaja Matti Heikkilä Terve-Sos -tapahtumassa.

Hänen mukaansa nyt, kun valtioneuvosto kohtuullisen valmistelun tuloksena päätti tammikuun 2008 lopussa Kaste-ohjelmasta, voi hyvin uskoa ohjelman olevan keskeisin sosiaali- ja terveysministeriön strateginen ohjausväline, jolla yhdessä ylimääräisen rahan kanssa pyritään muutoksiin niin palveluissa kuin ihmisen hyvinvoinnissakin. Erikseen tulevat aikanaan sosiaaliturvan kokonaisuudistusta koskevat Sata-komitean linjaukset.

- Ohjelmassa aivan erityistä ja uutta on myös, että toiminnan kohteeksi on otettu ”osallisuus” – syrjäytymisen vastakohtana. Tästä on muutamia esimerkkejä: on sitouduttu siihen, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen alaikäisten osuus ja määrä alkaa laskea, koulupudokkaiden osuus ikäluokasta painuu alle kymmenen prosentin, toimeentulotuesta pitkäaikaisesti riippuvaisten nuorten osuus ikäluokasta puolittuu ja lapsiperheiden pienituloisuusaste, niin sanottu lapsiköyhyysaste, painuu alle kymmenen prosentin, pääjohtaja Heikkilä listasi.

Heikkilän mukaan nämä ovat vaativia tavoitteita. Ohjelmassa ne on ensisijaisesti pantu kuntien vastuulle. Nähtäväksi jää, missä määrin kuntien toimin ja palveluilla suomalaisten hyvinvointia voidaan noin pitkälle lisätä.

- Jos aiemmin olemme tottuneet ajattelemaan, että paras tavoite on saada palvelutarve niin minimiin, että asiakas tulee

Apuvälineen voi myös vuokrata

Apuvälinealan suurin toimija Respecta vuokraa nyt myös apuvälineitä. Vuokraus helpottaa niin julkisen terveydenhuollon, yhteisöjen kuin yksityisten henkilöiden apuväline tarpeita. Palvelusta oli SOS-messuilla kertomassa markkinointipäällikkö Sirkku Iskanius. Apuvälineiden vuokraus tarjoaa asiakkaille uuden edullisen yhteistyömallin apuvälineiden hankintaan ja edistää toimivaa ja sujuvaa, kokonaisvaltaista kuntoutus- ja hoitoprosessia.

Oikea väline oikeaan aikaan

Vuokrattavien apuvälineiden valikoimaan kuuluu erityyppisiä liikkumisen apuvälineitä, kuten pyörätuoleja, rollaattoreita, sähkömopoja ja henkilökohtaisen

omillaan toimeen – siis ilman palvelutukea - , niin nyt näkökulma on toinen. On myös jännittävää nähdä, missä määrin kunnat jakavat omissa ohjelmissaan ne valtakunnalliset huolen aiheet, jotka valtioneuvoston asiakirjoissa on yksilöity, Heikkilä totesi.

Teksti Hannu Salonpää

hygienian hoidon apuvälineitä kuten suihkutuoleja. Valikoimassa on myös siirtymisen apuvälineitä kuten henkilönostimia ja tukikaiteita sekä kotihoidon tueksi sähkötoimisia kotihoitosänkyjä.

Respectan apuvälineklinikalla määritetään apuvälineen tarve, sovitetaan apuväline sekä annetaan tarvittavaa käyttökoulutusta apuvälineen vuokraajalle. Apuväline toimitetaan asiakkaan käyttöön muutaman päivän toimitusajalla ja aina uudenveroiseksi huollettuina. Lyhin vuokrausaika on vuorokausi. Vuokrausajalla ei periaatteessa ole kattoa, mutta pitkäaikaisemmassa tarpeessa oman apuvälineen hankinta on toki kannattavampaa.

Yrityksille ja yhteisöille vuokraus on helpotus niin logistisiin ongelmiin kuin investointeihin. Investointien tarve pienee ja rahaa vapautuu muihin kohteisiin, varastointitilaa ei tarvita ja huollettuun apuvälineeseen voi luottaa. Yksityishenkilöille vuokraus tuo helpotuksen lyhytaikaisiin tarpeisiin – vaikkapa kun isoäiti tulee viikoksi kylään tai lähdetään matkalle.

Teksti Hannu Salonpää

Satakunnan osastolaiset kuntoilemassa

Satakunnan osasto päätti syksyllä, että testataan Kankaanpään Kuntoutuskeskuksen kuntoutustarjonnan. Niinpä pyysimme tarjouksen ja hyväksyimme sen kevääksi 2008 ohjelmaamme. Huhtikuu oli ollut kolea, mutta olimme tehneet ”tilausta” auringonpaisteesta ja muutenkin kauniista keväsäästä viikonlopuksi 12 -13.04.2008 ja ”tilauksemme” tuotti tulosta. Lauantaiaamuna aurinko paistoi lupaavasti, vaikka olikin ollut pakkasyö.

Aallot Raumalta, Niemisen Kerttu Irjanteelta, Juholat Kuivalahdelta ja Kangasniemet Porista saapuivat Sakari Jalosen taksilla. Markku Sahin taksilla tulivat Ulvilasta Sarenin Liisa ja minä Sirpa, Porista Kantolan Aatos, Haapasalon Tauno, Kontulaisen Asta ja Haanpään Hemmo. Kokemäeltä saapui Ronkaisen pariskunta omalla autolla ja Palokiven Saara Söörmarkusta tuli samoin omalla kyydillä. Raija olikin jo valmiina kuntoutuskeskuksessa, hänellä oli siellä ollut kolmen viikon kuntoutusjakso.

Lauantaina ei juuri leväty

Lauantaipäivän vetäjänä toimi liikunnanohjaaja Paula Peltonen. Heti kello 10.00 kokoonnuimme kokoustila Mäntyn, jossa oli vuorossa ”Tervetuloa – Päivän ohjelmaan virittäytyminen”.

Jo kello 10.30 olimme liikuntasalissa keppijumppaamassa ja venyttelemässä.

Toki me kuntoilun ohessa muistimme myöskin ruokailla. Maittavan lounaan saimme noutopöydästä puolenpäivän aikaan ja hetken levätyämme jatkoimme taas puurtamista ohjelma parissa..

Ohjelmassa oli seuraavaksi keilausta, kaikki pääsivät kokeilemaan tätä mielenkiintoista lajia. Kilpailua emme saaneet aikaiseksi, kun tietokoneisiin oli päässyt jokin mato. Tällaiseenkin saa näin tietokoneaikana varautua, mutta saimme kuitenkin kaksi rataa, jotka sitten olivatkin kovassa käytössä ja tunti vierähti huomaamatta.

Kolmen aikoihin siirryimme sitten ulos nauttimaan kauniista keväsäästä ja

Ryhmäkuva

mölkkytelin saloista. On se vaan niin, että vaikka kuinka tähtäät sillä pulikalla, niin silti se menee minne haluaa ja mölkyt kaatuilevat miten sattuvat, jos kaatuvat ollenkaan. Meillä oli kaksi joukkuetta vastakkain ja molemmat voittivat tasapuolisesti, ei jäänyt kenellekään ”paha

Satakunta kuntoili

mieli”.

No, eihän meidän ohjelma vielä tähän loppunut. Kuntoilemaan kun oltiin menty, niin iltaa jatkettiin vielä omatoimisella rentoutumisella allasosastolla. Osa käytti tilaisuutta hyväkseen ja kävi testaamassa altaan ja saunan, osa jäi rentoutumaan huoneisiinsa pitämään vuodetta selässä, että jaksoi sitten osallistua taas ruokailuun.

Ruokalevon jälkeen alkoi kuntoutuskeskuksen ravintolassa ohjelma. Paikalla oli ”itse Elvis”, eli Elvis elää. Illan jälkeen kutsui jälleen oma huone, vuode ja uni.

Sunnuntaina sama meno jatkui

Sunnuntaiamuksi ei sitten enää riittänyt auringonpaistetta, tuli lumiräntää, mutta ei se meidän tahtia haitannut. Aamiaisen jälkeen kokoonnuimme jälleen liikuntasaliin, jonne meille oli järjestetty erilaisia pelejä. Ryhmäoh-

jaaja fysioterapeutti Kati Vuori-Uotila jakoi osanottajat kahteen ryhmään. Toinen ryhmä aloitti sisäcurlingilla ja toinen boccialla ja sitten vaihdettiin, että kaikki saivat kokeilla molempia pelejä. Pelien jälkeen oli vielä vuorossa rentoutuminen. Siitä sitten siirryttiin ohjattuun vesijumppaan terapia-altaaseen.

Mutta kuten kaikki kiva ja mukava loppuu aikanaan, niin tämänkin kuntoutus- / virkistysviikonloppu päättyi. Päätimme sen vielä kerran maittavaan lounaaseen ja lähdimme kotimatalle täysin vatsoin ja virkistättyneinä ja tyytyväisinä itseemme, että olimme osallistuneet ollen jälleen yhtä kokemusta rikkaampia.

Muistoihin jäi miellyttävä viikonloppu hyvässä seurassa, osaavien ihmisten käsissä ja rentouttavan kuntoilun merkeissä. Tämä viikonloppu oli ”harjoittelua ja tunnustelua”. Emme jätä tätä tähän, sillä toiveenamme on, että syksyllä jatketaan.

Kuvat ja teksti Sirpa Haapala

Toimisto kesälomalla

Kesälomalla olemme heinä- elokuussa.

Toimisto on kokonaan suljettu 30.6.-11.7.2008.

Viestin voi jättää puhelinvastaajaan tai sähköpostiin.

Toimiston väki toivottaa kaikille oikein mukavaa ja kuivaa kesää!

Taas on aika auringon...

Taas on aika auringon ja kesän. Olemme ahkeroineet pitkän talven, kun siihen luetaan syksykin mukaan. Ajattelin, etten kirjoita nyt mitään järjestöasiaa, koska nyt tulee nauttia kesästä ja kerätä voimia tulevalle syys- ja talvikaudelle.

Pakko on kuitenkin sen verran järjestöasioita sivuta, että olen todella iloinen siitä, miten yhdistyksemme paikallisosastot ovat ottaneet haasteen vastaan ja lähteneet järjestämään jäsenilleen kuntoutusta. Kuntoutusta monella eri tapaa, mutta aina poliovamma huomioon ottaen ja tavoitteisiin tähtäävästi ja seurantaan panostaen. Tarjolla siis hyviä

eväitä omasta itsestä huolehtimiseen, lopusta meidän on kaikkien huolehdittava itse.

Olen terveellä tavalla ylpeä osastojemme aktiivisesta toiminnasta. Polioinvalidit ry:n toiminta on nyt monipuolista ja tapahtumarikasta, josta kiitos osastojen toimijoille ja tietenkin toiminnanjohtajallemme. Ilman toimiston mukana oloa nämä asiat eivät olisi mahdollisia.

Kesällä paikallisosastot järjestävät useita erilaisia tapahtumia ja teatterimatkoja, joista saa tietoja osastoilta ja niistä on varmasti tiedotettu osastojen jäsenille. Tässäkin lehdessä on tietoja lomatapahtumien ja virkistysmatkojen lisäksi tietoa erilaisista kuntoutusvaihtoehdoista. Muista kaahan hakea kursseille !

Syksyllä meitä odottavat mm. Polioliiton Syyspäivät ja Polioinvalidit ry:n järjestämä Ruskamatka.

Nautitaan nyt kesästä ja kerätään voimia. Pitäkäämme huolta itsestämme ja toisistamme !

Toivotan kaikille lämmintä ja kaunista kesää.

**Rauno Niemien
Polioinvalidit ry:n
puheenjohtaja**

iccat

- Jäänhoitokoneet
jäähalleille ja ulkokentille

Harrastuksena sukututkimus

Sanotaan, että ihmisen ikääntyessä alkavat vanhat asiat kiinnostaa. Katse kääntyy elettyihin vuosiin ja joillakin vielä kauemmaksi – esipolviin ja historiaan yleensäkin. Näin on käynyt minulekin. Tiedän toki, ettei sukututkimus kiinnosta kaikkia. Saattaa tuntua siltä, että on tylsää kaivella vanhoja asioita (saa tikulla silmään), elävä elämä on paljon kiintoisampaa. Ja onko siitä mitään hyötyä? Sieltähän saattaa löytyä kamalia asioita. Onko se edes mitenkään luotettavaa?

Harrastukseni alkoi varmaan monilla kysymyksillä? Kun elämässä kohtaa vaikeuksia, on hyvä katsoa sisäänpäin ja kysyä itseltään: Millainen ihminen olen? Mikä minua ohjaa? Mikä on perimän merkitys? Missä ovat juuret, millaisia olivat vanhempani, isovanhempani, missä he asuivat? Tällaisista kysymyksistä se kai alkoi, asioitten selvittäminen.

Motiivinani oli myös jättää jotain tietoa lapsilleni, jättää henkinen testamentti. Vähitellen huomasi kuinka kiintoisaa vastausten etsiminen, ja kuinka antoisaa löytäminen oli. Kotiseudun ja maan historia alkoi avautua uudella tavalla. Ja eläkepäiviin tuli sisältöä, päätä piti tosiaan käyttää aivovoimisteluun, mikä torjuu ainakin demenssia.

Sukututkimuksen aloittajia kehoitetaan kursseille kansalais- tai työväenopistoon. Aloittajalle löytyy kirjoitettuja oppaita. Myös internet on täynnä tietoa.

Tärkeintä on kai perehtyä siihen, mistä tietoa yleensäkin löytää. Lähteet tulevat vähitellen tutuiksi. Ja auttajia, ammattitaitoisia sukututkijoita on maa täynnä. Tosin se saattaa maksaa. Hyvin yleistä on kuitenkin harrastajien keskinäinen viestintä. Saman asian harrastajia löytyy yllättävän helposti.

Keräillen ja etsien

Eräänlainen perusosoite internetissä on www.genealogia.fi. Ja kun Google laittaa hakusanaksi sukututkimus, saa paljon linkkejä. Maassa on lukuisia sukututkimusyhdistyksiä, joiden kautta saa kontakteja alueellisiin asianharrastajiin. Kirjastoissa on julkaistuja sukututkimuksia, joita kannattaa vilkaista. Seurakunnat palvelevat kysyjä ja

perivät siitä toki kohtuullisen korvauksen. Seurakuntien historiikirjat (Hiski) ovat internetissä enemmän tai vähemmän täydellisinä. Eräiden seurakuntien kirkonkirjoja on myös digitalisoitu ja työ jatkuu.

Kokemukseni on, että vaikka ruotsinkielen taito ei olisikaan hyvä (seurakuntien rippikirjojen lukua varten, y.m.) ja vaikka ei menisikään sukututkimuskurssille, pärjää itseopiskellen vallan hyvin. Ja ennen kuin rupeaa itse suuritöisiin tutkimuksiin, kannattaa selvittää, onko joku jo tutkinut samoja sukuja. Luultavasti on! Ammattitutkijoilla ja innokkailla harrastajilla on sukututkimusohjelmistonsa tuhansia henkilötietoja. Niihin pääsee käsiksi hyvillä kontakteilla ja/tai pienellä korvauksella.

Omia tai toisten juuria voi tutkia monella tavalla. Itse olen kerännyt esipolvitietoja, siis etsinyt omia esivanhempiä niin pitkälle kuin kohdudella on mahdollista päästä.

Siinä ohessa saa toki tietoja sivusukulaisista, jos jaksaa kerätä tuhansia nimiä. Onkin ehkä hyvä kysyä itseltään, kiinnostavatko esivanhemmat vai sivusukulaiset, kenties vielä elävät, taikka naapurit. Kaikkihan me olemme sukulaisia, kun tarpeeksi kauas taaksepäin mennään.

Esivanhempien tapainen?

Tietojen karttuessa tulee luonnolliseksi kysymyksiä: Mitä ominaisuuksia olen perinyt esivanhemmiltani? Mitä perimä yleensä siirtää jälkipolville? Vastauksia antaa tiede, mutta sekin vielä vain puolinaisia. Yleensä oltaneen sitä mieltä, että suuri määrä fyysisiä ominaisuuksia periytyy.

Yhtä kiistatonta ei liene, vaikka itse niin uskonkin, että myös psyykkiset ominaisuudet (sielulliset, henkiset piirteet) periytyvät. Olen siis sukuni tuote, suvun rengas, jota kasvuympäristö hiukan hioo, mutta ei muuta. Myös

ankarat kokemukset, kuten nälkävuodet, sodat ja siirtolaisuus, näkyvät myöhemmissä sukupolvissa.

Ehkä on tarpeen kertoa vielä jotain omista esipolvistani. Olen isäni puolelta keskipoijalaista talonpoikaissukua neljän lähikunnan alueelta. Isonvihan aikaan ryssät (käytän lähdeaineiston kieltä, enkä ilmaise mitään rasisista tai loukkaavaa) tappoivat yhden esi-isistäni ja veivät hänen poikansa vankina Venäjälle. (Näihin tapahtumiin liittyy jännittävä ja tosi aarrekerromus, jota voitte katsoa internetistä osoitteessa www.hanni.fi.)

Suku on asunut merenrantapitäjissä ja liikkunut paljon kalastamassa. Isäni oli muutaman vuoden siirtolaisena Kanadan Vancouverissa ja asui suomalaisessa kalastajayhteisössä.

Äitini puolelta olen myös talonpoikaissukua, mutta suvussa on merkittävänä piirteenä ruotsinkielinen sukuaara.

Miten minussa tai pojissani näkyy sukupolvien perimä ja kokemukset? Tämä on se minua motivoinut kiehtova kysymys. Paljastamatta liikaa persoonastani, kerron muutamia esimerkin:

- Pituuteni (168 cm) noudattelee vanhempieni maltillista linjaa.
- Nenä on samoin komea sekä hyvä haistamaan.
- ”Kävelee niinkö olis Hannilta kotosin” - sananlasku Himangalta.
- Meri ja Lestijoki merkitsee meille suurta henkistä kokemusta, kalastus on verissä.
- Olen toista kertaa naimisissa. (Niin myös äitini. Isoisälläni oli 3 vaimoa, peräkkäin, ei yhtä aikaa).
- Suhtaudumme varauksellisesti venäläisiin, kokemusten valossa.
- Suhteeni lähisukulaisiin on pidättyvä, jopa etäinen. Suvussa on ollut veljesten välisiä riitoja.
- Olemme musikaalisia. Suvussa on kanttoreita ja

”kaustis-veteliläisiä” piirteitä.

- suhtaudumme myötämielellä suomenruotsalaisuuteen, keskipohjalaisessa murteessamme on paljon ruotsinkielisiä ilmaisuja.
- Sukupuolten tasa-arvo on itsestänselvyyttä, naiset ja miehet ovat osallistuneet aina sekä sisä- että ulkotöihin.
- Arvostan käsitöitä. Serkkuni oli maankuulu kutoja ja vaimokseni on valikoitunut Wetterhoffin käynyt käsityöihminen.

Tiedän, että useat lukijoista ovatkin sukututkimuksen harrastajia. Haluan rohkaista muitakin kokeilemaan tätä kiehtovaa harrastusta.

Uskon, että juuriensa tunteminen auttaa orientoitumaan maailmanmenoon entistä paremmin. Sukututkimus on tärkeä historian aputiede. Olenkin päättänyt, että seuraavissa presidentinvaaleissa vaadin ehdokailta sukuselvityksen, ennen kuin päätän ketä äänestän.

Aaro Tapio

Eräänlainen perusosoite internetissä on www.genealogia.fi. Ja kun Googleen laittaa hakusanaksi sukututkimus, saa paljon linkkejä.

Suomen Polioliitto ry:n

kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseista vuonna 2008

Polion sairastaminen vaikuttaa sairastuneen jokapäiväiseen elämään. Vamman haittoja voidaan kuitenkin helpottaa ja ehkäistä oikealla kuntoutuksella ja sopeutumisvalmennuksella. Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit sisältävät monipuolista toimintaa, joka tukee toimintakykyä ja auttaa elämänlaadun hallinnassa. Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit on tarkoitettu kaikille polion sairastaneille, jotka eivät saa riittävästi kuntoutusta julkisen terveydenhuollon tai Kelan kautta. Näille kursseille voivat hakeutua kaikki polion sairastaneet ikään tai jäsenyyteen katsomatta.

Miten haet kursseille

Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseille haetaan Suomen Polioliiton omalla lomakkeella, joka löytyy jokaisesta Poliolehdessä. Hakemuslomakkeen voit täyttää myös Polioliiton omilla www-sivuilla osoitteessa www.polioliitto.com.

(Suomen Polioliitto ry tallettaa hakemuksessa olevat tiedot liiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan järjestämiseksi tarvittavaan rekisteriin. Tietoja luovutetaan vain kurssin järjestäjille. Henkilötietolain (523/1999) mukaisesti jokaisella rekisteröidyllä on oikeus tarkastaa itseään koskevat tiedot ja oikeus vaatia virheellisen tiedon oikaisua. Tarkastus- tai virheoikaisupyynnön esittämisestä antaa lisätietoja Suomen Polioliitto ry:n toimisto, puhelin (09)6860990.)

Hakemukset lähetetään hakuajan päättymiseen men-

nessä Suomen Polioliitto ry:n toimistoon. Hakuajan päättymisen jälkeen tulevia hakemuksia ei huomioida osallistujia valittaessa. Mahdolliset peruutukset tulee tehdä viimeistään kahta viikkoa ennen kurssin alkua. Tämän jälkeen tehdyt peruutukset voi tehdä maksutta vain lääkärin todistuksella. Kurssi valinnat suorittaa Suomen Polioliiton hallitus.

Hakemukset postitetaan siis osoitteeseen:

Suomen Polioliitto ry
Luotsikatu 6 E 28
00160 Helsinki

Kuoreen merkintä: kurssi-hakemus.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseille hakeneille ilmoitetaan päätöksestä henkilökohtaisesti.

Kuntoutusraha

Kela maksaa 16-64-vuotiaille kuntoutujille kuntoutusrahaa arkipäivien osalta, mikäli tältä ajalta ei ole muuta tuloa. Eläkkeensaaja ei voi saada kuntoutusrahaa.

Matkat

Mikäli haluatte hakea Kelasta matkakorvausta Suomen Polioliiton kuntoutus/

sopeutumisvalmennuskurssille, kurssille tulee hakea lääkärinläheteellä. Läheteen tulee olla kirjallinen A-, B-, C- tai D-lausunto, kopio sairauskertomuksesta tai vapaa-muotoinen lähete, josta ilmenee kurssin tarpeellisuus ja suositus tälle kurssille osallistumisesta. Kela korvaa tällöin tarpeelliset ja kohtuulliset matkat omavastuuosuuden ylittävältä osalta. Kaikilla kursseilla omavastuuosuus on 9,25 euroa/henkilö yhden-suuntaiselta matkalta. Mikäli sairauden laatu tai liikenneolosuhteet vaativat muuta kulkuneuvoa, voidaan matkat korvata muun kuin yleisen kulkuneuvon kustannusten mukaan. Päätös korvauksesta kannattaa hakea etukäteen.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssi Invalidiliiton Lahden Kuntoutuskeskuksessa

Ajankohta:
09.10.-18.10.2008

Kurssin ohjelmassa mm. fysioterapiaa sekä ryhmässä että yksilöllisesti, tietoa polion myöhäisoireista, apuvälineistä ja sosiaaliturva-asioista sekä ohjattua vapaa-ajan toimintaa.

Majoitus on kahden hengen huoneissa. Avustaminen päivittäisissä toiminnoissa järjestetty.

Kurssille valitaan 10 kuntoutujaa hakemusten perusteella.

Haku aika:

Haku aika päättyy
01.09.2008

Kurssipaikan yhteystiedot:

Invalidiliiton Lahden
Kuntoutuskeskus
Launeenkatu 10, 15100
Lahti, p. 03-8128 11

Uskallusta Elämään -kurssi Lehtimäen Opistolla

Ajankohta:

02.11.-08.11.2008

Kurssin tavoitteena on löytää uusia tietoja ja taitoja arkipäivän elämään. Kurssin ohjelmassa ryhmä- ja allasvoimistelua, henkilökohtaisia hoitoja sekä ohjattua vapaa-ajan toimintaa.

Kurssilla painotetaan erityisesti vertaistukea ja yhdessä tekemistä.

Haku aika:

Haku aika päättyy
03.10.2008

Kurssipaikan yhteystiedot:

Lehtimäen Opisto, 63501
Lehtimäki
p. 06-522 0245

Lisätietoja:

Suomen Polioliitto ry/
toimisto
Puh 09-6860990
e-mail: birgitta.oksa@polio-liitto.com

Hakulomake Suomen Polioliiton järjestämälle kurssille

Palautusosoite: Luotsikatu 6 E 28, 00160 Helsinki

Kursi, jolle haetaan

Sukunimi/etunimet

Syntymäaika

Osoite

Postitoimipaikka

Puhelin

Aikaisemmat poliojärjestöjen kurssit

Apuvälineet ja avustajatarpeeni (liikkuminen sisällä/ulkona, pukeutuminen, peseytyminen, ruokailu ym.)

Perustelut kurssin tarpeellisuudesta (miksi haen juuri tälle kurssille, jatka tarvittaessa erillisellä liitteellä)

Päiväys ja allekirjoitus

Lisätietoja: Suomen Polioliitto ry. puh. (09) 68 60 990

(Yhdellä hakulomakkeella voi hakea vain yhdelle kurssille. Puutteellisesti täytettyjä hakemuksia emme voi huomioida.) Hakulomakkeen tiedot rekisteröidään Suomen Polioliitto ry:n kurssitietojärjestelmään. Kurssitietojärjestelmän rekisteriloste on nähtävissä toimistolla, Luotsikatu 6 E 28, 00160 Helsinki.

kopiointi sallittu

Joensuussa on palattu pimeälle keskiajalle

Reilun vuoden ajan käytössä ollut vammaisten kuljetuksia järjestävä kyytikeskus ei toimi. Lakisääteisten palvelujen käyttäjien mitta on nyt täysi. Kyytikeskuksen lakkauttamista vaativien mielenosoitusten organisoijan mielestä Joensuussa on palattu tältä osin pimeälle keskiajalle.

Me emme ole mitään, olemme pelkkä holhouksen kohde. Täällä mennään nyt hyvää vauhtia kohti pimeää keskiaikaa, joensuulainen Paula Lehikoinen puuskahtaa.

Kommentillaan Lehtikoinen viittaa Joensuun kaupungilla käytössä olevaan kyytikeskukseen, joka ei toimi.

Vammaisille kyytejä järjestävä keskus on ollut toiminnassa 15 kuukauden ajan. Lehtikoisen mukaan palvelussa on ollut ongelmia koko ajan.

Tilatut kyydit eivät tule ajallaan, jäävät kokonaan tulematta eikä peruutuksista ilmoiteta kyydin tilaajalle.

Räikeimmissä tapauksissa vammaiset ovat odottaneet kyytiä ulkona pakkasessa tuntikausia. Välillä on jouduttu turvautumaan jopa hätäkeskuksen apuun, kun kyytikeskuksen kyytiä ei ole kuulunut ja sitä odottanut henkilö on kaatunut lumihankeen.

- Tilanteeseen on pakko tulla muutos. Toivottavasti se tulee ennen kuin sattuu ensimmäinen kuolemantapaus, Lehtikoinen huokaa.

Vammaisten vaatimus on selvä. Kyytikeskus on ajettava alas. Eila Heinonen (sd.) oli yksi mielenosoittajien kanssa asiasta keskustelleista valtuutetuista. Muun muassa Salli Alajuuman kanssa puhunut Heinonen muistutti, että valtuutetut voivat tarttua asiaan huhtikuun kokouksessa, jossa valtuustolle annetaan vastaus sosiaalidemokraattien kyytikeskuksesta tekemään kysymykseen.

Lehtikoista huolettaa myös se, että vammaiset eivät voi hakea mistään korvauksia kyydeistä tai niiden saapumattomuudesta seuranneihin kuluihin. Hänen tietojensa mukaan moni on esimerkiksi myöhästynyt junasta kyytikeskuksen toiminnan takia.

- Meille on kerrottu, että emme voi hakea korvauksia vaikka sattuisi mitä. Me kun emme ole sopijaosapuolena, Lehtikoinen kertoo.

Tässä loukataan jo perustuslakia

Idea kyytikeskuksista lähti sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä, jossa päätettiin, että Suomeen perustetaan 20 kyytikeskusta, jotka hoitavat vammaispalvelulakiin kuuluvien kyytien järjestelyjä. Tavoitteena oli säästää rahaa kyytejä yhdistelemällä.

- Yhdisteleminen ei toimi täällä susirajalla. Kyytejä on yksinkertaisesti siihen liian vähän, Lehtikoinen tietää.

Eivätkä kyytikeskukset ole toimineet hänen mukaansa muuallakaan. Monelta paikakunnalta niiden toiminta on jo purettu. Pohjois-Karjalan kyytikeskuksen lisäksi toiminnassa ovat enää Etelä-Savon ja Pirkanmaan keskuskeskukset.

Pohjois-Karjalassa kyytikeskuksen toimintaa on puolestaan laajennettu. Nyt se välittää myös Kelan kyytejä. Tämä on asettanut Lehtikoisen mukaan ihmiset eriarvoiseen asemaan, kun kuljetusyrittäjät pääsevät valitsemaan asiakkaansa.

Lehtikoinen on itse yrittänyt saada maaliskuun aikana kyytikeskuksesta kyytiä kaksi kertaa. Kummallakin kerralla auto on jäänyt tulematta.

- Onhan se selvää, että jos taksiryttäjä toimii Ylämyllyllä, hän ei lähde ajamaan Joensuuhun kahden korttelin ajoa. Vaikeavammaisten matkat ovat yleensä lyhyitä, mutta niitä käytetään tarpeeseen.

Lehtikoinen kummastelee sitä, että kaikki tarjouskilpailussa pärjänneet kuljetusyrittäjät ovat muualta kuin Joensuusta. Kuljettajia ei ole myöskään velvoitettu hyväksymään kyytikeskuksen heille tarjoamia ajoja.

- Palvelun järjestämisestä kuuluu vastuu kunnalle. Tässä loukataan jo sekä perustuslakia sekä vammaispalvelulakia, Lehtikoinen toteaa.

Valtuutetut avainasemassa

Ennen kyytikeskusta vammaisten kyyteihin oikeutetut saivat soittaa itse suoraan haluamalleen invataksille.

Vammaisilla oli luottokuljettajia, jotka tunsivat asiakkaansa ja tiesivät kunkin erityistarpeet.

Ministeriön lähtökohtana kyytikeskusten osalta oli, että palvelu on asiakaslähtöistä eivätkä olemassa olevat palvelut saa huonontua. Lehiköisen mukaan lähtökohdat on lykätty Joensuussa roska-pönttöön.

- Paikallisen tason toimijat ovat tehneet tietoisesti lääninhallituksen ohjeistusten vastaisesti, Lehikoinen syyttää.

Paula Lehikoinen on yksi monista, joilla tuli mitta niin täyteen, että he ryhtyivät toimeen.

- Olemme yrittäneet 15 kuukauden aikana neuvotella asian parantamiseksi kaikilla mahdollisilla keinoilla, mutta ehdotuksiamme ei ole otettu huomioon.

Lehikoinen järjesti ensimmäisen kyytikeskusta vastustavan mielenosoituksen 10. maaliskuuta. Paikalla oli yli 50 henkeä. Toinen mielenosoitus pidettiin maanantaina aprilipäivän - tai valtuutettujen juhlapäivän kuten Lehikoinen päivää nimittää - aattona.

Mielenosoituksia on tarkoitus järjestää niin pitkään kunnes asiassa tapahtuu parannuksia.

- Seuraavana menemme eduskuntatalon eteen ja Brysselin matkaa varten kerätään jo rahaa, Lehikoinen suunnittelee.

Lehiköisen mielestä avainasemassa ovat nyt kaupunginvaltuutetut.

- He voivat viheltää pelin poikki. Kuinkahan he pärjäisivät, jos joutuisivat olemaan yhdenkin viikon kyytikeskusten kyytien armoilla, Lehiköinen kysyy.

Meillä ei ole valinnanvaraa

Maanantaina 31.3. mielenosoitusta seuranneilta vajaalta 20 kaupunginvaltuutetulta vaadittiin selviä päätöksiä,

Liisa Välihalo (kok.) lupaili kyytipalveluihin parannuksia.

sillä ongelmasta kärsineet vammaiset eivät omien sanojensa mukaan luota enää lupuksiin.

Mielenosoittajille valtuutettujen puolesta puhunut sosiaali- ja terveystalokunnan puheenjohtaja Liisa Välihalo (kok.) kertoi, että maaliskuun alussa tehdyssä kyydin tarjoajien kilpailutuksessa oli ongelmia.

- Mukana oli autoilijoita, jotka eivät pystyneetkään hoitamaan kyytejä. Viime viikolla on kuitenkin päätetty, että taksiryttäjien määrää lisätään ja tilanteen pitäisi korjaantua huomista lähtien, Välihalo sanoi.

Kesken Välihalon puhevuoron yleisön joukosta huudettiin useampaan kertaan aprillia, aprillia.

- Järjestelmän toimimattomuudesta on jo 15 kuukauden kokemukset. Ongelmat eivät ole syntyneet yhdessä kuukaudessa, Aulis Ilvonen Joensuun Seudun Invalidit ry:stä vastasi Välihalolle.

Välihalon mukaan nykyinen kyytikeskussopimus on voimassa kesään 2009 saakka. Neuvottelut jatkosta käynnistyvät syksyllä.

- Varteentottavana vaihtoehtona voisi olla paikallinen kyytikeskus, jolla olisi parempi paikallisten asioiden tuntemus.

Mielenosoituksen yhteydessä sytytettiin kynttilöitä yhtä paljon kuin maaliskuun aikana on ollut epäonnistuneita kyytejä. Paula Lehiköisen mukaan kynttilöitä

Paula Lehikoinen on pyytänyt maaliskuussa kyytiä kaksi kertaa. Kummallakin kerralla auto jäi tulematta.

paloi kerralla yli 60 kappaletta. Kyytikeskuksen palveluita käyttävät kertoivat mielenosoitusta seuranneille valtuutetuille kokemuksiaan, jotka olivat poikkeuksetta huonoja.

- Teillä on vara valita milloin, millä ja minne te menette. Meillä ei sitä valinnanvaraa ole. Voimme päättää vain jäämmekö kotiin vai maksammeko taksimme itse, pyörätuolissa istuva Salli Alajuoma tiivisti valtuutetuille vammaisten tunteja.

Teksti ja kuvat: Ville Moilanen

TV-PAIKKA		NÄYTTÉLJÄ ALAN	KITONJEN KÄYTOJÄ	Tea			VEIKKO	Välkki			loinen		reiteillä	GOLF-PALLOT USEIN TUOI!
				EPÄ-EKSAKTISTI										
				NIEMI-MAA		KAS-TEES-SA								ESI-TYS
								NYT HILJÄÄ				AH-DINKO		
			ILMAN OHJAUS-PYÖRÄÄ		150 OSA-SUO-MEA					LYHYT HAME				JULMA
VÄLI-								PAAKAUP.						
						YH-TÄÄN PAINO						ot-telu	HETE-KASTA	
	KA-RI			PETISSÄ										KNOP-FLER
							MERKKI TULE-VASTA					INTIAH OSA-VALTIO		
AINA					DUF-VA									
sieni							VUOTO-VAIYA							
Ekblad					IKÄVIÄ KUUL-LA					RAS-KAANA				sel-vä

Nimi _____

Lähiosoite _____ Postitoimipaikka _____

Pankkiyhteystiedot _____

Ristikon ratkaisu pyydetään lähettämään 15.8. 2008 mennessä os POLIOLEHTI, Luotsikatu 6 E 28, 00160 Helsinki. Kuoren merkintä "Ruudukko".

suuntauksia syrjäisiä alueita **hippiä vasten** **URIS** HY-VÄN AD-JEK-TII-VI

"VAN-HEM-PIÄ"

												NOR-JASSA		
			KAR-HUN-											
IHAN-PIE-NILLE						SIELLÄ BAGDAD						E? P IENIÄ		
			LAU-LUN-MYY-RÄ											
	ALKU-VUONNA	sel-kiä			YLIOPPILAS-KOKELAITA		HOIDE-TAAN POP-POOT						VESI-KUUKU-PELI	
													NEB-RAS-KAA	
JÄÄ-LAUTTA				-N		PIT-KÄLLE LOCH-							"SOI-TANTO"	TUOT-TAVA
	KODIN-KONE VON-NEGUT						HA HA							
TAKA-PUOLI			SUVIO STURE SOITIN											
						TELO-MINEN OUTO KOJE								
			VILLI HOL-MEN						OSA-VALTIO KAU-PUNKI					JÄR-JEN-VAS-TAISIA BRITTI-RAHA
			SNELL-MAN KELLUU										lai-na	
	JÄNNÄRI				JÄÄ-MIUK-KANEN	HIFI-LAIT-TEITA ARMI								
					MÄNSEA JOHTA-JIEN HOMMIA									
			VATU-PAS-SIT											
					KAU-POILAA SI-JÄINTI									JUUS-TO
TÄ-MÄ ON RIS-TIK-KO.		PUOTOS												
														PATRI-ARKKA
JIHUU!														
					Ina-ria									
						SOL-MIA								HAA-VEITA
														

Suomen Polioliitto ry:n vuosikokous Palveluja ja toimintaa polion sairastaneiden hyvin- voinnin turvaamiseksi

Suomen Polioliitto ry:n vuosikokousedustajat kokoontuivat Polioliiton varsinaiseen kokoukseen 28.5.2008 Helsinkiin. Kokouksen esityslistalla olivat sääntömääräiset asiat, tällä kertaa myös henkilövalinnat.

Polioliiton vuosikokousedustajat valitaan jäsenjärjestöjen omissa vuosikokouksissa. Järjestöjen kokousedustajapaikkojen määrä määräytyy järjestöjen varsinaisten jäsenten lukumäärän perusteella. Polioinvalideilla edustajapaikkoja oli kaksitoista ja Suomen Poliohuolto ry:llä kolme.

- Kokouspaikan suhteen kävimme jo lähellä epätoivoa, sillä paikka vaihtui ihan viime metreillä parikin kertaa, huokaisi toiminnanjohtaja Birgitta Oksa. Alkuperäiseksi kokouspaikaksi valittu Neurotalo löi laput luukulle, kun Epilepsiasäätiö haki itsensä konkurssiin.

- Onneksemme jäsenjärjestöjemme Polioinvalidit ry:n ja Suomen Poliohuolto ry:n valitut kokousedustajat ovat joustavia ja kokouspaikan vaihdokset eivät heitä hätkäyttäneet, vaan kaikki löysivät oikeaan aikaan oikealle kokouspaikalle.

Kuntoutustoiminta ja niitä tukevat palvelut

Suomen Polioliiton kuntoutustoiminnan tavoitteena on polion sairastaneiden henkilöiden työ- ja toimintakyvyn tukeminen sekä elämänhallinnan, -ilon ja hyvinvoinnin lisääminen. Poliokursseilla ja kuntoutustapahtumissa saa tietoa poliosta, omasta vammasta ja sen hoidosta. Mukana

on aina itsehoidon ja omatoimisuuden vahvistamista sekä vertaiskokemuksista oppimista.

- Tiedon ja tuen saamista fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitoon, sitähan se kuntoutus parhaimmillaan voi olla, totesi toiminnanjohtaja Oksa.

- Järjestimme itse RAY:n tuella neljä poliokurssia, joiden 80 osallistujasta peräti 36 oli ns. ensikertalaista. Pysyimme tarjoamaan 90 000:lla eurolla lähes 1000 henkilö-kuntoutusvuorokautta. Sama on tavoitteemme myös tulevalla vuonna, kertoi Oksa Polioliiton kuntoutustoiminnasta

Vielä huimempia lukuja esiteltiin, kun toiminnanjohtaja kertoi paikallisten vesivoimisteluryhmistä:

- Polioinvalidit ry:n alueellisesti toimivat osastot tarjoavat tänä päivänä lämminvesivoimistelua lähes sadalle kuntoutujalle heidän kotipaikkakunnillaan. Ryhmät tarjoavat vuosittain yhteenlaskettuna huihat 18 000 henkilö-kuntoutustapahtumaa. Luvut

ovat hienoja, vaan parempaan pyritään koko ajan. Etsimme yhteistyökumppaneita, joiden kanssa voisimme käynnistää ryhmiä myös muilla kuin ns. osastopaikkakunnilla. Neuvotteluja on käyty mm. reuma- ja MS-järjestöjen kanssa.

Kelan poliokurssit ongelmissa

Polion sairastaneille järjestetään Suomessa vuosittain 10-12 Kelan rahoittamaa poliokurssia. Poliokursseja järjestävät Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskus, Lapin Kuntoutuskeskus, Puhkajarjun Kuntoutuskeskus ja Ruissalon Kuntoutuskeskus. Polioliitto osallistuu kurssien sisällön kehittämiseen sekä erityisesti kursseista tiedottamiseen.

- Neuvottelemme jatkuvasti sekä Kelan että poliokursseja järjestävien kuntoutuslaitosten kanssa turvataksemme poliokurssien jatkumisen myös tulevaisuudessa. Valitettavasti harkinnanvaraisesta määrärahasta rahoitettavat poliokurssit ovat tällä hetkellä vasta-uuksella, totesi puheenjohtaja Kivipelto. Määrärahoihin ei

ole tehty vuosiin korotusta, vaikka siitä potista kursseja hakevien vammaryhmien määrä ja tarve on kasvanut.

- Neuvotteluasemaamme heikentää kummankin – sekä rahoittajan että toteuttavan – tahon kanssa se, että poliokurssit käynnistyvät usein vajaina eikä kaikkia edes toteuteta hakijoiden vähyyden vuoksi, totesi puolestaan toiminnanjohtaja Oksa.

- Helppo on tietysti osoittaa sormella Kelaa, joka ei myönnä kuntoutusta kaikille sitä hakeville tai julkista terveydenhuoltoa, joka ei todellakaan helposti kirjoita maksusitoumusta poliokurssille pääsyyn. Vaan kyllä meidänkin puolella on petraamisen varaa, hän jatkoi ja kertoi olevansa todella huolissaan siitä, etteivät kaikki poliokurssille valitut sitten ilmestykään kurssille.

- Peruutukset ovat osa kurssiarkea niin meillä kuin muuallakin, vaan mitäpä sanoa, kun kuulee, että kurssilainen ei edes ilmoita, ettei tulekaan kurssille... Valitettavasti Kela tai kuntoutuslaitokset eivät selityksiämme sairastumista tms. juurikaan noteeraa, vaan tyytyvät katsomaan pelkkiä lukuja ja niiden lukujen valossa kurssipaikkoja jää käyttämättä. Tässäpä meille työsarkaa.

Toimitilakysymykseen etsitään ratkaisua

Vuosikokouksen avannut ja myös kokouksen puheenjohtajan toiminut Suomen Polioliiton puheenjohtaja Juhani Kivipelto kiitti avaussanoissaan kaikkia poliojärjestöjen toiminnassa mukana olevia sitkeästä ja arvokkaasta työstä. Hän pahoitteli vielä kerran toimiston vesivahingon aiheuttamia hankaluuksia ja kiitti erityisesti henkilökuntaa siitä, että poliojärjestöjen palvelut ja toiminta jatkuivat lähes täydellä teholla kaiken vahingosta aiheutuneen sotkun ja

epätoivoistenkin olosuhteiden keskellä.

- Nyt remontoitu toimistotila Luotsikadulla ei kuitenkaan ole poistanut sitä tosiasiaa, että etsimme koko ajan sopivaa vaihtoehtoa esteettömäksi toimitilaksemme. Helppoa olisi tietysti vain remontoida jostakin tilat meille sopiviksi. Valitettavasti Polioliiton talous ei anna siihen tällä hetkellä minkäänlaista mahdollisuutta. Jo vuokraa varten joutuisimme luopumaan jostakin tarjoamastamme palvelusta, remonttirahat vaatisivat vielä enemmän supistuksia. Kun vaihtoehtoina tulisivat kysymykseen joko henkilökunnan irtisanominen, Polirolehden lakkauttaminen... niin on helppo päätyä jatkamaan toistaiseksi Luotsikadulla. Yhtäläillä jatkamme erilaisen vaihtoehtojen etsimistä ja käymme koko ajan neuvotteluja Raha-automaattiyhdistyksen kanssa löytääksemme tilanteeseen järkevän ja kestävä ratkaisun, totesi puheenjohtaja Kivipelto.

Taloudellista tasapainoilua

Puheenjohtaja Juhani Kivipelto painotti myös sitä tosiasiaa, että Polioliitto tarvitsisi lisärahoitusta myös toimintaansa varten.

- Jo pelkkä Polirolehti on ns. taloudellisesti enemmän kuin kuralla. Silti Polioliiton hallitus esittää, että jatkossakin julkaisisimme neljä Polirolehteä vuodessa. Onhan se näkyvä käyntikorttimme monella terveysasemalla, apteekissa ja sairaalassa sen ohella, että se on ylivoimaisesti tärkein yhteydenpitovälineemme jäsenistöön.

Erityisen kipeästi lisärahoitusta kaipaisivat Polioliiton valtakunnalliset neuvontapalvelut. Neuvontapalvelujen käyttäjistä yli puolet on joko polion sairastaneiden omaisia tai poliovammaisia kohtaavia ammattihenkilöitä tai alan opiskelijoita.

Suomen Polioliiton valtakunnallisten tapahtumien teema vuonna 2008 on "Oikeus monipuoliseen liikkumiseen kaikille".

- Neuvontapalvelumme on tarkoitettu kaikille ja ne halutaan jatkossakin pitää maksuttomina. Toimintasuunnitelmassa esitetään, että pyrimme liittämään neuvontapalveluihimme myös lääkärin ja lainoppineen palvelut. Jos vain rahoitus jostakin löytyy, ne kyllä toteutetaan. Raha-automaattiyhdistys ei tätä toimintaa varten lisärahoitusta myöntänyt, totesi toiminnanjohtaja Oksa esitellessään vuoden 2008 toimintasuunnitelmaa ja talousarviota.

Polioliiton toimintasuunnitelmasta löytyy myös Polioriesa arjessa projekti 2008. Yhtenä haettavan projektin tavoitteena oli uusintakyselyllä selvittää polion sairastaneiden tilanne tänään ja verrata tuloksia vuoden 2003 kyselyyn. Rahoitusta tälle jatkoprojektille haettiin yhdessä Invalidiliiton kanssa RAY:ltä. Rahoitusta ei saatu, joten sitä tullaan hakemaan uudestaan vuodelle 2009.

- Toimintasuunnitelman toteutamme niissä rajoissa, joita myönnetty rahoitus meille antaa. Esteettömät toimitilat, asiantuntijapalvelujen liittäminen neuvontapalveluihin, polioprojekti ja tiedottamisen vahvistaminen jäävät

vuonna 2008 toteuttamatta, jollei lisärahoitusta löydetä jostakin, kertoi puheenjohtaja Kivipelto.

- Yksi keino, jolla pyrimme löytämään lisärahoitusta nimenomaan neuvontapalvelujen lisäämiseksi on syksyllä kunnallisvaalien yhteydessä toteutettava keräys. Keräys toteutetaan yhteistyössä valtakunnallisen vaaliorganisaation kanssa. Tähän päädyttiin sitkeiden neuvottelujen jälkeen. Katsotaan kuinka tämä toimii ja mietitään sitten seuraavien vaalien keräystä saatujen kokemusten pohjalta. Toivotavasti löydämme tarpeeksi vapaaehtoisia lipasvahteja, sillä ilman heitä ei keräyksemme kerta kaikkiaan voi onnistua. Osa keräystuotosta ohjataan suoraan alueelliseen toimintaan ja loput sitten juuri neuvontapalveluihin, kertoi puheenjohtaja syksyn keräyshaasteesta

Hän kertoi myös, että avustusvalmistelija Sini Toikka ja tarkastaja Kristian Seemer Raha-automaattiyhdistyksestä kävivät Luotsikadun toimistolla tutustumassa Suomen Polioliiton tämän hetkiseen toimintaan ja tulevaisuuden tavoitteisiin.

- Jatkamme heidän kanssaan neuvotteluja taas elokuussa. Menemme vuorostamme heidän luokseen Espoon Leppävaaraan esittelemään yksityiskohtaisempia lukuja ja ajatuksia Polioliiton tulevan toiminnan tärkeimmistä tavoitteista, totesi Juhani Kivipelto korostaen samalla yhteistyön ja avoimuuden merkitystä pyrittäessä turvaamaan poliojärjestötoiminnan rahoitus myös jatkossa.

Henkilövalinnat vuodelle 2008-2009

Suomen Polioliiton hallinto valitaan kahden vuoden välein. Hallituksen kokoon vuosikokous ei tehnyt muutosta, vaan hallitukseen valittiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi viisi jäsentä. Polioliiton puheenjohtajana seuraavat kaksi vuotta jatkaa Juhani Kivipelto ja varapuheenjohtajana Leo Hänninen. Hallituksessa jatkavat Lauri Jokinen, Kaarina Lappalainen, Rauno Nieminen ja Arto Pätäri. Muuttaman vuoden tauon jälkeen hallitukseen palasi Väinö J. Mäki-Petäys.

Teksti: BO
Kuvat: AK

Polioinvalidit ry:n vuosikokous

Kuntoutusta kaikille

Polioinvalidit ry:n vuosikokous pidettiin 26.4.2008 aurinkoisessa Helsingissä. Kokouspaikaksi oli valittu Suomen Kuu-lonhuoltoliiton Valkea Talo. Kokoukseen osallistui 80 jäsentä eri puolilta Suomea. Kokouksen asialistalla olivat sääntömääräiset asiat.

Jäsenten ääni näkyy ja kuuluu

- Edellisen vuosikokouksen päätöksen mukaisesti yhdistyksen puheenjohtaja Rauno Nieminen, varapuheenjohtaja Kaarina Lappalainen ja toiminnanjohtaja Birgitta Oksa ovat kevään aikana osallistuneet paikallisosastojen vuosikokouksiin. Olemme käyneet kertomassa johtokunnan kaavailuista tulevaisuuden toimintasuunnitelmaksi ja tietysti myös toiminnan rahoituksesta niin nyt kuin tulevinakin vuosina. Erityisesti olemme kuulleet tarkalla korvalla jäsenten omia ajatuksia ja ehdotuksia tulevasta toiminnasta, kertoi toiminnanjohtaja Oksa. Hän pitikin tätä ”vuosikokouskierron” yhtenä tärkeimpänä syynä siihen, ettei varsinaisen vuosikokouksen osallistujamäärä tänä vuonna yltänyt tavanomaiseen yli sataan osallistujaan.

- Nyt kokouksessa hyväksyttäväksi esitettävän toimintasuunnitelman valmisteluun on osallistunut lähes 200 yhdistyksemme jäsentä, totesi kokouksen avannut varapuheenjohtaja Kaarina Lappalainen avaussanoissaan.

Kaarina Lappalainen korosti yhdistyksen jäsenten oikeutta osallistua päätöksentekoon ja totesi nyt ensimmäistä kertaa toteutetun osallistumistavan toimineen hyvin.

Polioinvalidit ry:n vuosikokous kerää yhdistyksen aktiiveja eri puolilta Suomea vaihtamaan ajatuksia ja suunnittelemaan yhdistyksen tulevaa toimintaa ja rahoitusta. Yhdessä tekeminen on enemmän!

- Saamamme palaute on ollut lähes kaikilta osin positiivista ja kannustavaa, hän saattoi tyytyväisenä todeta.

- Yhdistyksemme mahdollisuudet tarjota erilaisia palveluja ovat hyvät, hän saattoi todeta viitaten yhdistyksen taloudelliseen tilanteeseen. Toimintaan, suoraan jäsenpalveluihin tullaan talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti käyttämään 188 000 euroa. Siitä suurin osa tullaan ohjaamaan kuntoutustoimintaan ja kuntoutusta tukeviin palveluihin.

Varapuheenjohtaja Lappalainen totesi myös, että

ilman laajaa ja sitoutunutta vapaaehtoistyötä ei yhdistyksen toiminnalla olisi edellytyksiä päästä samoihin tuloksiin kuin tänään.

- Silti tarvitsemme lisää osallistujia koko ajan. Kuinka ”houkutellessa” uusia jäseniä mukaan toimintaan on kiperä kysymys niin valtakunnan kuin paikallistasollakin.

Varapuheenjohtaja Kaarina Lappalainen välitti myös puheenjohtaja Rauno Niemisen terveiset kokouksen osanottajille. Yhdistyksen puheenjohtaja Nieminen oli estynyt saapumasta kokoukseen.

Kehityshankkeet tiennäyttäjänä

Polioinvalidit ry:n toiminnassa näkyvät entistä selkeämmin erilaiset kuntoutukseen liittyvät hankkeet.. Kuntoutus voi olla hyvinkin monen näköistä ja perinteitä rikkovaa. Tämän kehitystyön tavoitteena on löytää toimivia tapoja edistää yhdistyksen jäsenten jaksamista omassa arjessaan. ”Yhdistyksen oman kuntoutustarjonnan pitää täydentävää luontevasti julkista, olemassa olevaa palvelutarjontaa. Kuntoutuspalvelujen tulee olla sellaisia, että ne houkuttelivat osallistumaan ja tukevat omatoimista kuntoutusta osana omaa arkipäivää. Kehittämishankkeet toteutetaan pääosin ensivaiheessa paikallistasolla, ja niistä saatujen tulosten perustella toimintaa tullaan jatkossa laajentamaan.”, todetaan yhdistyksen toimintasuunnitelmassa vuodelle 2008.

Jo tiedossa olevia kuntoutushankkeita ovat mm. kolmivuotinen ”Henkilökohtaisen jaksamisen seuranta- ja projekti”, joka toteutetaan yhteistyössä Rokuan kuntoutuskeskuksen kanssa, ”Oman

kunnon mittaus- ja seuranta”-hankkeet yhteistyössä kuntoutuskeskus Kuntohovin, kuntoutuskeskus Apilan ja Siuntion kuntoutuskeskuksen kanssa. Lahden Optimi-keskuksessa toteutetaan avokuntoutukseen perustuva ”henkilökohtaisen jaksamisen seuranta”-projekti. Näistä sekä kaikista muistakin käynnistyvistä kuntoutustapah- tumista saa lisätietoa paikallisosastoista ja yhdistyksen toimistosta.

Yhteistä kaikille hankkeille on, että niissä on kiinnitetty erityistä huomiota jokaisen oman kunnon seurantaan ja kohentamiseen pidemmällä aikavälillä.

Kuntoutustoimintaan yhdistys käytti vuonna 2007 reilut 30 000 euroa, vuonna 2008 kuntoutuksen osuus on 52 500 euroa.

- Vapaa-ajan toiminnan kulut näyttävät lukuina suuremmilta, mutta on huomattava, että myös tulopuolella niiden osuus on merkittävä eli vapaa-ajan tapahtumiin osallistumisestaan jäsenet maksavat suuremman osan kuluista itse. Kuntoutuksesta yhdistys maksaa vähintään 50%, osallistujien maksettavaksi jää usein vieläkin pienempi osa, kertoi toiminnanjohtaja Oksa.

Perinteisempiä kuntoutuspalveluja yhdistyksen toiminnassa ovat paikallisena toteutettavat lämminvesivoimisteluryhmät ja osittain tuetut kuntoutusjaksot Lehtimäen Opistolla. Lämminvesiryhmät toteutetaan joko yhteistyössä kuntien liikuntatoimistojen kanssa tai sitten yhdistyksen alueosaston omana toimintana.

- Viime vuosina yhä tavalisemmaksi on tullut tehdä yhteistyötä toisen vesivoimistelua järjestävän vammaisjärjestön kanssa. Tällaisilla järjestelyillä voimme toivottavasti tulevaisuudessa lisätä paikallista kuntoutu-

Ulla Kurvinen Oulusta ja Tellervo Närhinen Tampereelta vaihtoivat ajatuksis vuosikokouksen viilinässä.

starjontaan erityisesti paikkakunnilla, jossa ei ole yhdistyksen omaa aktiivista poliotoimintaa, totesi toiminnanjohtaja Birgitta Oksa esitellessään menneen vuoden tuloksia ja tulevaisuuden tavoitteita kuntoutuksen osalta.

Talous on vakaalla pohjalla

Polioinvalidit ry:n taloudellinen tilanne mahdollistaa monenlaisten kehityshankkeiden toteuttamisen. Kuntoutuksen lisäksi uusia hankkeita etsitään erityisesti tiedottamisen saralta.

Valmiudet tiedotushankkeen toteuttamiseen jo vuoden 2008 puolella ovat talouden puolelta jo olemassa, vaikka hankkeen tarkempi sisältö ja tavoite odottaa vielä tarkentumistaan.

Talousarviossa vuodelle 2008 kokonaiskuluiksi on arvioitu 264 000 euroa, tästä peräti 71% ohjataan suoraan jäsenille tarjottaviin palveluihin.

- Hyvä taloudellinen tilanteemme on monen asian summa. Aili Nirosen testamenttilahjoitus tietysti on yksi merkittävimmistä, mutta unohtaa ei sovi myöskään sitä pitkäjänteistä työtä, jota luottamusmiehet ovat tehneet talouden vakauttamiseksi ja erityisesti yhdistyksen omistaman Tampereen Kuntout-

tamislaitos Oy:n tuloksen parantamiseksi. Vuokratuottojen osuus yli 92 000 euron varainhankinnan tuotoistamme on peräti 82%., kertoi Birgitta Oksa.

Nirosen testamenttilahjoitus on rahastoitu ja sieltä nostetaan varoja vuosittain vuosikokouksessa sovittava määrä yhdistyksen toiminnan rahoittamiseen. Rahasto koostuu pelkästään rahavaroista sen jälkeen, kun lahjoitukseen kuulunut asuinhuoneisto myytiin vuoden 2007 alku-puolella. Huoneisto myytiin 195 000:lla eurolla ja niistä suurin osa on talletettuna Norden määräaikaistilillä. Myynnistä annettiin tarkempi selvitys jo viime vuoden vuosikokouksessa. Vuoden 2008 toimintaan rahastosta tullaan käyttämään 73 000 euroa.

Henkilövalinnat

Polioinvalidit ry:n johtokuntaan on jo pidemmän aikaa valittu edustajat jokaisesta yhdistyksen paikallisosastosta. Tähän toimivaksi havaittuun tapaan ei vuosikokous tälläkään kertaa tehnyt muutosta, vaan erovuorossa olleiden johtokunnan jäsenten tilalle valittiin edustajat samoista osastoista kuin erovuorossa olleet olivat.

Johtokunnan kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia, vaan

erovuorossa olleet valittiin uudelleen yhdistyksen johtokuntaan. Varsinaisille johtokunnan jäsenille valittiin yhdistyksen sääntöjen mukaisesti myös henkilökohtaiset varamiehet. Henkilövalinnat sujuivat äänestyksittä. Puheenjohtajan vaali pidetään joka toinen vuosi eikä se ollut vuorossa tänä vuonna.

Polioinvalidit ry:n johtokuntaan valittiin vuosiksi 2006-2007 valittiin Heikki Heinonen Lahden osastosta, Kaarina Lappalainen Pääkaupunkiseudun osastosta, Tuula Pukkila Pohjois-Suomen osastosta ja Pertti Niemi Pohjanmaan osastosta. Johtokunnassa jatkavat sääntöjen mukaisesti vuoden 2008 Sirpa Haapala Satakunnan osastosta, Lauri Jokinen Varsinais-Suomen osastosta, Pirjo Karin-Oka Tampereen osastosta ja Iris Karvinen Savon osastosta.

Yhdistyksen johtokunnan jäsenten henkilökohtaiset varamiehet valittiin seuraavasti: Erkki Patjas, Heikki Heinosen varajäsen; Tapio Rantanen, Kaarina Lappalaisen varajäsen; Pentti Autti, Tuula Pukkilan varajäsen ja Pirkko Hakala, Pertti Niemen varajäsen. Johtokunnan varajäseninä jatkavat sääntöjen mukaisesti vuoden 2008: Lasse Santala, Sirpa Haapalan varajäsen; Jarkko Suominen, Lauri Jokisen varajäsen; Seppo Utrainen, Pirjo Karin-Okan varajäsen ja Kaija Karttunen, Iris Karvisen varajäsen.

Yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa vuoden 2008 Rauno Nieminen Raumalta. Varapuheenjohtajaksi yhdistyksen valittu johtokunta valitsi järjestäytymiskokouksessaan Kaarina Lappalaisen. Kaarina Lappalainen toimi myös aiemmin varapuheenjohtajana.

Teksti: BO

Kuvat: Aarni Luhtala

Suomen Poliohuolto ry:n vuosikokous Palveluja jäsenten tarpeisiin

Suomen Poliohuolto ry:n vuosikokous pidettiin Ruskeasuon koululla Helsingissä 3.5.2008.

Kokouksen avaussanoissa yhdistyksen puheenjohtaja Leo Hänninen kertasi mm. syyt, jotka johtivat Kaislarannan myymiseen.

- Palvelukotitoiminnan lakkauttamisen jälkeen oli selvää, että jossakin vaiheessa Kaislaranta tullaan myymään. Myynti oli tiedossa jo silloin, kun tulin itse hallitukseen 1990-luvun puolivälissä. Kysymys oli enää vain siitä, milloin myynti konkretisoituu, totesi Hänninen.

Hän kertoi olevansa huojentunut siitä, että myynti saatiin viimein toteutettua ja yhdistyksen talous saatiin näin vakaalle pohjalle. Kaislaranta oli koetellut yhdistyksen taloutta jo kymmenisen vuotta.

- Nyt meillä on hyvät edellytykset kehittää toimintaamme paremmin jäsenistömme tarpeita vastaavaksi, totesi puheenjohtaja Hänninen ja lupasi, että hallitus on valmis kuuntelemaan ”herkällä” korvalla jäsenistön toiveita ja tutkii niiden toteuttamismahdollisuudet.

- Toiminnan kehittämideoita saa esittää hallitukselle vapaasti vaikka pitkin vuotta.

Juhlavuosi työn merkeissä

Suomen Poliohuolto ry täyttää kuluvana vuonna 50-vuotta. Perinteistä yhdistyksen vuosijuhlaa ei ole kuitenkaan tiedossa, vaan vuosikokous antoi hallitukselle tehtäväksi tutkia mahdollisuutta elvyttää yhdistyksen laivaristeilyperinne. Hallitus otti tehtävän vastaan, joten laivaristeily saattaa olla ohjelmassa jo tulevana syksynä.

Hallituksen uusi jäsen Sirkka Ranta.

- Tiedustelin vuosikokouksessa haluaako jäsenistö ja millä tavoin juhlistaa 50-vuotisjuhlavuotta. Kerroin, että meillä olisi ollut mahdollisuus järjestää juhlat esim. Suomen Polioliitto r.y:n kesäpäivien yhteydessä Rokualla. Mutta hallitus oli arvellut niin, että ympäri Suomea asuva, iäkäs jäsenistömme ei olisi halukas lähtemään niin kauas. Tätä mieltä olivat myös vuosikokoukseen osallistuneet. Kerroin myös, että Suomen Polioliitto r.y:n syyspäivät ovat Peurungassa. Silloin meillä olisi uusi tilaisuus. Vuosikokousväki oli sitä mieltä, että ei juhlita sielläkään, kertoi Leo Hänninen.

Vuosikokous oli kaiken kaikkiaan varsin tyytyväinen hallituksen toimiin ja tekemiin päätöksiin sekä esityksiin koskien yhdistyksen toimintaa ja taloutta. Tilinpäätös toimintakertomuksineen sekä toimintasuunnitelma talousarvioineen hyväksyttiin hallituksen esittämässä muodossa.

Lomailutoiminnan uudet tuulet

- Oman lomakodin ylläpitämisestä luopuminen aiheuttaa monenlaisia haasteita ja muutoksia lomailutoiminnan järjestelyissä. Se tuo esiin monia sellaisia uusia kysymyksiä, joita oman lomapaikan käytössä ollessa ei ole tarvinnut pohtia vuosikymmeniin. Pyöritimme Kaislarannan toimintaa jollain tasolla sentään lähes 50 vuotta. Tunsimme paikan, tiesimme sen palvelutason, vaatimattomat puitteet, sekä sen muut hyvät ja huonot puolet. ”Pelattiin peliä omalla tutulla alustalla”. Nyt olemme täysin uudessa tilanteessa. Ikään kuin hyyryläisinä toisten nurkissa. Ei voida enää sanoa, missä kaappi seisoo! Ja on paljon muitakin avoimia kysymyksiä, totesi Leo Hänninen uudesta tilanteesta, jossa yhdistys on lomailutoimintansa jatkoa suunnitelles-

saan Kaislarannan myynnin jälkeen.

Toimintasuunnitelmaa esitellessään Leo Hänninen painotti sitä, että nyt tehdyt lomailutoiminnan järjestelyt koskevat vain vuotta 2008. Jatkosta tullaan tekemään päätöksiä saatujen kokemusten ja asiakaspalautteen pohjalta.

- Jostain on lähdettävä liikkeelle, kun jäsenistö toimivomaa lomailutoimintaa tarkoitus jatkaa uudella konseptilla. Oli se sitten helppoa, tai ei! Yrittämättä ei saa mitään. Olemme valinneet tämän ensimmäisen kesän lomanviettopaikaksi Loma- ja kurssihotelli Marjolan. Johtuu siitä, että se tiedetään esteettömäksi paikaksi. Talossa on varmaan toimivammat tilat ja varmaan yhtä hyvä ruoka kuin Kaislarannassa. Mutta jos olen oikein ymmärtänyt, niin vaikeavammaisten lomalla pärjääminen Marjolassa on vähän toisin kuin Kaislarannassa. Avustamispalveluita ei ole saatavilla, kertoi Hänninen vuosikokoukselle ja totesi olevansa tyytyväinen siitä, että vaikka Kaislarantaa aina silloin tällöin arvosteltiin, niin lomalaisten avustaminen toimi kuitenkin kohtuullisen hyvin.

- Suomen Poliohuolto maksaa avustajan kustannukset Marjolassa tilanteissa, joissa lomalainen tarvitsee vammansa vuoksi omaa henkilökohtaista avustajaa. Omat ja mahdollisen avustajan matkakulut jäävät lomalaisten itsensä kustannettaviksi. Mutta, jos ne tuottavat jollekin todella ylitse pääsemättömän suuria vaikeuksia, niin käsitellään ne sitten tarpeen vaatiessa ”erillistapauksina”. Pääasia on, että vaikeimminkin vammaiset jäsenemme pääsevät

lomalle, kertoi Arto Pätäri lomajärjestelyistä ja muistutti, että Marjolaan myönnettävät lomat ovat asiakkaille - siis matkakustannuksia lukuun ottamatta - täysin maksuttomia vapaalomia.

Arto Pätäri toimii vuoden 2008 ”lomailupäällikkönä”. Häneltä voi kysyä lomailuun liittyviä asioita.

- Jos Marjola on jollekin liian kaukana tai muuten hankalan matkan päässä, niin Suomen Poliohuolto r.y. myöntää hakemusten perusteella myös lomatukia ns. omatoimiseen lomailuun itse valittavassa kohteessa. Lomailija hoitaa itse varaukset. Kyseessä on kuitenkin kustannukset vain osittain kattava lomatuki. Ei siis täysin maksuton vapaaloma, kertoi valittu ”lomailupäällikkö” toisesta lomailuvaihtoehdosta Marjolan vapaalomien lisäksi.

Varat toiminnan rahoittamiseen

Talousarviota esitellessään puheenjohtaja Leo Hänninen kertoi, että Kaislarannasta saatua rahaa on tarkoitus käyttää jatkossa nimenomaan yhdistyksen toiminnan rahoittamiseen. Kaislarannan myynnistä saadut varat tullaan ohjamaan yhdistyksen tulevan toiminnan rahoittamiseen Kaislaranta-rahaston kautta hallituksen tekemien esitysten ja vuosikokousten päätösten mukaisesti.

- Vuonna 2008 rahoitamme yhdistyksen toimintaa Kaislaranta-rahastosta yhteensä 47.000:lla eurolla, kertoi Hänninen.

Summasta 17.000 euroa muodostaa osuus, jonka Suomen Poliohuolto r.y. joutuu maksamaan takaisin Raha-automaattiyhdistykseltä aiempina vuosina saatuja avustuksia. Kaislarantaan on saatu RAY:ltä lähinnä kiinteistön korjauksiin liittyviä avustuksia. RAY:n rahoitusta säätelevien lakien mukaan,

Anna-Liisa Hillo ja Leo Hänninen.

avustus on palautettava rahoittajalle, jos avustusta saanut kohde myydään ennen lakiin sisällytettyjä määräaikoja.

- Selonteot ja valitukset eivät auttaneet, vaan joudumme palauttamaan saatuja avustuksia. Lakia on noudatettava, totesi Hänninen.

Hän oli kuitenkin selvästi huojentunut siitä, että yhdistyksen talous on useiden vuosien kituuttamisen ja vaikeuksien jälkeen saatu kuntoon ja jatkossa hallitus voi entistä enemmän suunnata katseensa toiminnan kehittämiseen.

- Nyt voimme tukea yhdistyksemme jäsenten osallistumista Suomen Polioliitto r.y:n järjestämiin valtakunnallisiin tapahtumiin, kesäpäiville ja syystapahtumaan, samoin

kuin Polioinvalidit r.y. on tehnyt. Nyt hinnoittelu näihin tapahtumiin on sama kaikille poliojärjestöjen varsinaisille jäsenille, Hänninen jatkoi.

Henkilövalinnat

Suomen Poliohuolto ry:n sääntöjen mukaisesti vuosikokouksessa oli erovuorena puolet hallituksen jäsenistä. Se tarkoitti sitä, että vuosikokous valitsi neljä uutta hallituksen jäsentä seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi.

Erovuorossa ollut, hallituksen pitkäaikainen jäsen Anna-Liisa Hillo ilmoitti kokoukselle, ettei hän ole enää käytettävissä hallituspaiikkoja täytettäessä. Anna-Liisa Hillo on ollut aktiivisesti mukana Suomen Poliohuolto

ry:n toiminnassa jo vuodesta 1959 asti. Yhdistyksen hallituksen jäsenenä hän on ollut yhtäjaksoisesti useita kymmeniä vuosia. Anna-Liisa onkin tuttu lähes kaikille yhdistyksen jäsenille. Hallitustyöskentelynsä ohessa hän on toiminut mm. Kaislarannan naistoimikunnassa. Itse asiassa naistoimikunnan vetäjänä! Naistoimikunta järjesti arpajaisia, myyjäisiä ja tapahtumia, joilla kerättiin varoja Kaislarannan asukas-toiminnan kehittämiseen ja asukkaiden virkistystoimintaan. Kerätyillä varoilla rakennettiin myös mm. mökkejä Kaislarannan lomailijoiden käyttöön. Anna-Liisa Hillo on toiminut lisäksi Suomen Poliohuolto r.y:n kannatusjäsenhankkijana 01.09.2004 alkaen ja hän jatkaa tässä tehtävässä edelleen. Yhdistys kiittää Anna-Liisa Hilloa merkittävästä elämäntyöstä yhdistyksen hyväksi ja toivoo näkevänsä hänet edelleen mukana yhdistyksen tapahtumissa.

Äänestyksen jälkeen Suomen Poliohuolto ry:n hallituksen jäseniksi valittiin Ari Aroheikki Helsingistä, Väinö J. Mäki-Petäys Vantaalta, Arto Pätäri Nokialta ja Sirkka Ranta Nurmijärveltä. Valituista Ari Aroheikki ja Sirkka Ranta ovat ensikertalaisia yhdistyksen hallituksessa. Väinö J. Mäki-Petäys palasi hallitukseen kahden vuoden tauon jälkeen ja Arto Pätäri tuli erovuoroisena uudelleen valituksi. Hallituksen muina jäseninä jatkavat vuoden 2008 Otso Forsman, Markku Huostila, Leo Hänninen ja Eira Tenhonen.

Järjestäytymiskokouksessa 28.5.2008 hallitus päätti, että yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa Leo Hänninen, varapuheenjohtajaksi valittiin Väinö J. Mäki-Petäys ja sihteerinä jatkaa Arto Pätäri.

**Teksti BO ja LL-P
Kuvat Topi Enqvist ja arkisto**

Suomen Polioliitto ry

Toimintakertomus vuodelta 2007

Toiminnallaan Suomen Polioliitto ry pyrkii varmistamaan polioivammallisille terveydenhuollossa asiantuntevan hoidon sekä riittävän ja polioivamman huomioivan kuntoutuksen, kehittämään sosiaaliturvaan liittyviä asioita ja tiedottamaan polioon ja polioivammaisuuteen liittyvistä asioista.

Suomen Polioliitto on perustettu vuonna 1994.

TOIMINTA

Oikeuksien ja etujen valvonta

Suomen Polioliiton edunvalvontatoiminta kattaa sekä paikallisen, alueellisen että valtakunnallisen toiminnan. Monipuolinen yhteistyö erilaisten kumppaneiden kanssa on keino yhdistää voimia ja edistää asioita tehokkaasti.

Polioliitto seurasi aktiivisesti sosiaali- ja terveyspolitiikassa suunnitella olevia muutoksia, antoi kannanottoja ja lausuntoja vireillä oleviin säädöksiin ja oli mukana lukuisissa sidosryhmissä ja yhteistyöverkostoissa vaikuttamassa valmisteltaviin asioihin ja lakialoitteisiin. Erityisenä tavoitteena oli parantaa polion sairastaneiden henkilöiden edellytyksiä saada tarvitsemansa palvelut oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja asiantuntemuksella.

Polioliiton vaikuttamistyön keinoin kuuluvat myös tiedotteet, viranomaistapaamiset, neuvottelut ja kirjalliset valitukset. Liitto otti kantaa mm. Kelan etuuksien muutoksiin, vammaisvalvontalain toteuttamiseen ja henkilökohtaiseen avustajaan liittyviin asioihin.

Polioliitto toimi aktiivisesti henkilökohtaisen avustajan saamiseksi subjektiiviseksi oikeudeksi ja oli mukana mm. Itsenäisyyspäivänä Helsingin Senaatintorilla järjestetyssä ”Hiljaisessa mielenilmauksessa”, joka oli alku kampanjalle, jonka tavoitteena on saada vaikeavammaisille subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen avustajaan.

Polioliitto sai runsaasti jäsenpalautetta mm. vaikeavammaisten vammaiseturvuuksien laskemisista sekä niiden seurauksena tapahtuneista kielteisistä kuntoutus- ja etuspäätöksistä ja teki asiasta kirjallisia valituksia.

Polioliiton vaikuttamistyön kulmakivi on jäsenjärjestöjen jäsenten ja luottamushenkilöiden aktiivinen osallistuminen sekä valtakunnan että paikallistason edunvalvontatyöhön

monissa eri foorumeissa, järjestöissä sekä kuntien ja kaupunkien toimielimissä. Polioliiton edustajat ovat nopeasti reagoineet alueellisiin ongelmiin ja päätösten valmisteluun ja välittäneet tietoa alueellisista epäkohdista ja ratkaisuista valtakunnan tasolle.

Neuvonta ja ohjaus

Suomen Polioliiton neuvontapalvelut on tarkoitettu kaikille polioivammallisille ja heidän omaisilleen sekä poliosta kiinnostuneille. Neuvontapalveluista ei peritä maksua.

Neuvontapalvelujen suurin käyttäjäkunta on polion sairastaneet henkilöt ja heidän omaisensa. Heistä suurin osa ei ole jäsenenä polioliiton järjestöissä. Oppilaitokset ja polion sairastaneita henkilöitä työssään kohtaavat ammattilaiset muodostavat noin kolmanneksen neuvontapalvelujen käyttäjistä.

Neuvontapalveluiden tyypillisimmät kysymykset liittyivät hoitoon, polion myöhäisoireisiin, kuntoutuksen tai vammaisvalvontaan. Omalta asuinpaikkakunnalta harva tunti löytäneensä terveydenalan ammattilaisen, joka tietäisi poliosta ja siihen liittyvistä asioista riittävästi.

Yleisohjauksen ja neuvonnan ohella merkittävän osan neuvontapalvelutyöstä muodostaa erilaisten hakemusten, valitusten ja kirjallisten selvityspyyntöjen laatiminen yhdessä yhteydenottajan kanssa. Näissä tapauksissa korostuu se puute, ettei Polioliitolla ole käytössä omaa lainopillista asiantuntijaa.

Neuvontaa ja ohjausta toteutettiin puhelimitse, sähköpostitse, kursseilla, erilaisissa tapahtumissa, oppilaitosten tunneilla sekä seminaareissa. Neuvontapalveluista vastasi pääosin Polioliiton henkilökunta. Polioliiton jäsenjärjestöjen luottamushenkilöt ja jäsenet ovat neuvooneet ja ohjanneet polion sairastaneita henkilöitä sekä heidän omaisiaan erityisesti kuntoutukseen liittyvissä asioissa. Vieraillessaan eri kuntoutuslaitoksissa polioliiton kursseilla sekä muissa tilaisuuksissa he ovat henkilökohtaisesti ohjanneet polion sairastaneita henkilöitä etuuksien, oikeuksien sekä polioliiton järjestöjen palvelujen käyttöön.

Vaikuttaminen ja asiantuntijus

Suomen Polioliitto on polion ja sen aiheuttaman vamman suhteen pyrkinyt yhä vahvistamaan asiantuntijajajansa. Polioliittoa pyydetään

toimimaan asiantuntijana polioivammaisissa koskevista asioista ja siltä pyydetään apua ja neuvoa erilaisissa polioon liittyvissä tilanteissa. Terveydenhoidon ammattilaiset ottavat yhteyttä Suomen Polioliittoon kohdatessaan työssään polion sairastaneita. Tämä asettaa Suomen Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen toiminnalle yhä suuremmat vaatimukset.

KUNTOUTUS- JA SOPEUTUMISVALMENNUS-TOIMINTA

Suomen Polioliitto tuottaa sekä laitos- että avomuotoisia kuntoutus- ja sopeutumisvalmennus- palveluja polion sairastaneille henkilöille. Laitosmuotoiset kuntoutus- ja sopeutumisvalmennus- kurssit toteutettiin Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskuksessa ja Lehtimäen opistolla ja avo- muotoiset lähinnä Polioliiton ry:n alueellisten organisaatioiden toimesta paikallisina vesivoimisteluryhminä.

Polioliiton oman kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan sekä niitä tukevien palvelujen tavoitteena on polion sairastaneiden henkilöiden työ- ja toimintakyvyn tukeminen sekä elämän hallinnan, -ilon ja hyvinvoinnin lisääminen

Suomen Polioliiton kurssit

Eri ikäryhmissä ja elämäntilanteissa sopeutumisvalmennuksen ja kuntoutuksen tarpeet vaihtelevat. Suomen Polioliiton tarjoamien kuntoutus- ja sopeutumisvalvontapalvelujen pyrkimyksenä on antaa tukea, tietoa ja taitoja selviytyä polion mukanaan tuomista elämän kriisitilanteista. Keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ovat tiedon lisääminen poliosta, omasta vammasta ja sen hoidosta, itsehoiton ja omatoimisuuden vahvistaminen, vertaiskokemuksista oppiminen, tiedon ja tuen saaminen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitoon.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit ovat ammatillisesti ohjattuja, mutta vertaiskokemuksella on niissä merkittävä osa. Ne ovat osallistujille maksuttomia matkakustannuksia lukuun ottamatta. Kurssilaisten antama palaute on ollut varsin myönteistä ja suurimmaksi epäkohdaksi onkin koettu se, ettei kuntoutuspaikkaa ole kaikille hakijoille tarjottavissa.

Polioliitto järjesti vuonna 2007 polioivammallisille neljä kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssia.

Kurssit toteutettiin yhteistyössä Lehtimäen Opiston ja Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskuksen kanssa. Kurssit rahoitti Raha-automaattiyhdistys ja niistä tiedotettiin pääasiassa Polioliiton ja Polioliiton kotisivuilla sekä kurssipaikkojen omissa esitteissä.

Hakijoita kurseille oli yhteensä 182 (2006: 186) joista voitiin valita 80 (80) henkilöä. Valituista 36 (43) henkilöä 45 % (54%) osallistui ensimmäistä kertaa polioliiton kursseille.

Kelan polioliiton kurssit

Kela rahoitti vuonna 2007 yksitoista (vuonna 2006: 12) erityisesti polion sairastaneille suunnattua kuntoutuskurssia: polioliiton kurssia. Nämä kurssit toteutettiin Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskuksessa (4 kurssia), Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskuksessa (2 kurssia), Punkaharjun Kuntoutuskeskuksessa (4 kurssia) sekä Ruissalon Kuntoutuskeskuksessa (1 kurssi). Kurssit olivat 21 vuorokauden mittaisia. Lapin Kuntoutuskeskuksessa kurssit toteutettiin kahdessa jaksossa (7 vrk ja 14 vrk). Kullakin kurssilla on ollut 6-10 kuntoutujaa.

Polioliiton kurssien kohderyhmänä ovat ensisijaisesti ne polion sairastaneet, joilla tapahtuu tai on tapahtunut selvää toimintakyvyn alenemista. Kurssien tavoitteita ovat mm. parantaa tai ylläpitää ikään sovellettua toiminta- ja liikuntakykyä, laatia omahoito-ohjelma, arvioida mahdolliset asuinympäristöön tarvittavat muutostyöt ja kartoittaa tarvittavat apuvälineet.

Suomen Polioliiton kurssilaisilta saama palaute kertoo selvästi, että polioliiton kurssit ovat erinomainen, vertaistuen sisältävä vaihtoehto yksilöllisten kuntoutusjaksojen ohella. Valitettavasti Kelan polioliiton kursseille pääsy koetaan usein vaikeaksi. Monet kipeästi kuntoutuksen tarpeessa olevat turhautuvat kielteisten kuntoutuspäätösten myötä ja syrjäytyvät kuntoutuksen ulkopuolelle.

Paikalliset liikuntaryhmät

Suomen Polioliiton jäsenjärjestöistä Polioinvalidit ry:n paikallisosastot järjestivät omilla paikkakunnillaan lämmivesivoimistelun- ja liikuntaryhmiä. Ryhmät toteutettiin yhteistyössä kuntien liikuntatoimien ja erityisliikunnan toteuttajien kanssa.

Ryhmä toimii yhteensä 10 lämmivesivoimisteluryhmää (vuonna 2006: 10). Paikallisesti toimivat kuntoutusryhmät ovat osoittaneet tarpeellisuutensa, ja ne kokoontuivat yli 200 kertaa ja niihin osallistui lähes 90 (90)polioivammaista.

TIEDOTUS- JA VIESTINTÄ

Poliolehti

Suomen Polioliitto ry:n julkaisema Poliolehti ilmestyi toimintavuoden aikana neljä kertaa. Painosmäärä oli keskimäärin 6500 kpl/nro. Lehti oli 40-48 -sivuinen, osittain nelivärinen.

Poliolehden jokaisessa numerossa tarkasteltiin polion sairastaneiden arkea eri näkökulmista. Lehti julkaisi asiantuntijoiden artikkeleita ja haastatteluja sekä polioon sairastuneiden kokemuksia omasta sairastumisestaan, kuntoutuksesta, esitteli luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja heidän työtään, tiedotti jäsenjärjestöjen tapahtumista sekä hallituksen kokousten palveluja koskevista päätöksistä. Poliolehdessä 4/2007 julkaistiin vuoden 2008 poliokursseista ja niille hakemisesta kertova kuntoutuspaketti ja numerossa 2/2007 kaikkien poliojärjestöjen toimintakertomukset vuodelta 2006 ja toimintasuunnitelmat vuodelle 2007. Polioliiton puheenjohtaja Juhani Kivipelto kommentoi mm. lainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä palstallaan ”Meidän sakille”.

Poliolehden vuosikerta kuuluu jäsenetuutena jäsenjärjestöjen sekä varsinaisten jäsenten että kannatusjäsenten jäsenmaksuun. Puhelinkeräyksiin osallistuneet poliotyön tukijat ovat saaneet vuosittain yhden Poliolehden numeron. Poliolehden vuosikerta postitetaan vapaakappaleina mm. sairaaloihin, terveysasemille ja sosiaalitoimistoihin. Lisäksi Poliolehteä jaettiin useissa erilaisissa tapahtumissa ja messuilla. Poliolehden voi lukea myös Polioliiton kotisivuilla osoitteessa www.polioliitto.com.

Lehden päätoimittajana toimi Birgitta Oksa.

Kotisivut

Suomen Polioliiton omat kotisivut (www.polioliitto.com) päivitettiin viisi kertaa vuodessa ja niiltä löytyi tietoa poliosta, polion myöhäis-oireista, kuntoutukseen hakeutumisesta, kursseista, Poliolehdestä sekä jäsenjärjestöjen linkkisivuista. Suomen Polioliiton omille kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseille voi hakea kotisivujen kautta.

Polioliiton kotisivut löytyvät linkkinä yhä useimmista terveydenhoitoalan tieto- ja ajankohtaisvuilulta.

Tiedotteet

Suomen Polioliitto piti yhteyttä tiedotusvälineisiin lähettämällä tiedotteita poliotaapahtumista sekä tausta-aineistoja poliosta, poliorkotuksista, polion myöhäis-oireista sekä poliovammaisten kuntoutus- ja apuvälinetarpeesta.

Polioliiton kannanottoja ja tiedotteita välitettiin mm. STT:n ja Pressi.com-palvelun kautta. Polioliitto avusti muita tiedotusvälineitä ja toimittajia juttuvinkein, aineistoin ja lähdeaineistoin sekä etsimällä haastateltavia.

Opaskirja ja -lehtiset

Suomen Polioliitto jakoi Polioprojektin tuloksena valmistuneita Opaskirjaa poliosta ja polion myöhäis-oireista, kalvosarjaa ja opaslehtistä eri tilaisuuksissa, tiedotusvälineille ja oppilaitoksille ja terveysasemille sekä keskussairaaloihin jne.

Jäsenkirjeet

Suomen Polioliitto on lähettänyt vuoden aikana kaksi jäsenkirjettä kaikille jäsenjärjestöjen poliovammaisille jäsenille. Kirjeissä tiedotettiin neuvontapalveluista ja poliojärjestöjen tapahtumista. Jäsenjärjestöt ja paikallisosastot lähettivät lisäksi omia jäsenkirjeitään yhteensä 27 kappaletta.

Muu tiedotus

Suomen Polioliitto ja jäsenjärjestöt pitivät yhteyttä viikottain kirjeitse, sähköpostitse ja puhelimitse. Jäsenjärjestöt ja paikallisosastot pitivät yhteyttä henkilökohtaisesti puhelimitse ja kirjeitse. Kannatusjäseniin jäsenjärjestöt pitivät yhteyttä Poliolehden ja puhelimitse kannatusjäsenhankkijoiden kautta.

Valtakunnalliset tapahtumat

Valtakunnallisia tapahtumia järjestettiin vuonna 2007 kaksi: kesäpäivät ja syystapahtuma.

Valtakunnallisilla tapahtumilla haluttiin muistuttaa polion sairastaneiden olemassa olosta tämän päivän Suomessa sekä oikeudesta yhdenvertaiseen elämään.

Kesäpäivät

Valtakunnallisia kesäpäiviä vietettiin Härmän kuntoutuskeskuksessa 19-20.5.2007, järjestelyistä vastasi Polioinvalidit ry:n Pohjanmaan osasto. Tapahtumaan osallistui yhteensä 126 jäsentä ystävineen. Tapahtuman aikana tutustuttiin mm. pohjalaiseen kulttuuriin. Eduskunnan terveiset tilaisuuteen toi kansanedustaja Juha Mieto.

Syystapahtuma

Valtakunnallisen syystapahtuman järjestelyistä vastasi Polioinvalidit ry:n Tampereen osasto, joka vietti samassa yhteydessä 50-vuotisen toimintansa merkkipäivää. Monipuolisen viihteellisen ohjelman lisäksi pohdittiin mm. esteettömän ympäristön edellytyksiä ja mahdollisuuksia tamperelaisesta näkökulmasta. Tampereella vietettyyn tapahtumaan

13-14.10.2007 osallistui yhteensä 124 henkilöä.

JÄRJESTÖTOIMINTA

Jäsenistö

Suomen Polioliiton varsinaisia jäseniä ovat Polioinvalidit ry ja Suomen Poliohuolto ry, joiden toimialueena koko valtakunta. Henkilöjäseniä jäsenjärjestöissä oli toimintavuoden lopussa yhteensä 4 150, joista poliovammaisia 1418 (vuonna 2006: 1 422). Suomen Polioliiton jäsenjärjestöjen jäseneksi haki vuonna 2007 yhteensä 23 (57) uutta varsinaista, polion sairastanutta jäsentä.

Yhdistystoiminta

Suomen Polioliiton yhdistystoiminnan tavoite on tukea jäsenjärjestöjään niiden toimiessa Suomen Polioliiton toiminta-ajatuksen: poliovammaisten ja heidän läheistensä elämänlaadun ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien tukemisen saavuttamiseksi. Erityisiä toimintavuoden yhdistystoiminnan tavoitteita olivat jäsenjärjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen myös tulevaisuudessa sekä vaikuttamiseen ja edunvalvontaan liittyvän tiedotustoiminnan lisääminen.

Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen välinen yhteistyö sujui hyvin. Työjako poliojärjestöjen välillä on toimiva ja joustava.

Polioliiton työntekijät osallistuivat jäsenjärjestöjen alueellisten osastojen kokouksiin ja tapahtumiin tiedottaen samalla ajankohtaisista asioista. Jäsenjärjestöjen toiminta-alueisiin kuuluivat mm. loma- ja vapaa-ajan-toiminta, vertaistuki ja alueellinen vaikuttaminen sekä avokuntoutus.

Järjestöpalvelut

Suomen Polioliiton jäsenjärjestöille tarjoamat järjestöpalvelut sisälsivät mm. jäsenrekisteri- ja laskutusohjelmat, osoiterekisterit ja postitusohjelmat.

Paikallinen toiminta

Jäsenjärjestöt ja paikallisosastot järjestivät vuoden mittaan erilaisia koulutus-, tiedotus- ja muita tapahtumia sekä toimivat yhteistyössä paikallistasolla mm. oppilaitosten, palvelujen tuottajien ja eri järjestöjen kanssa. Toiminnan järjestäminen ja toteuttaminen tehtiin vapaaehtoisvoimin. Jäsenjärjestöistä Polioinvalidit ry:llä kahdeksan paikallisesti toimivaa paikallisosastoa: Lahden osasto, Pohjanmaan osasto, Pohjois-Suomen Polioinvalidit, Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit, Satakunnan osasto, Savon osasto, Tampereen osasto ja Varsinais-Suomen osasto.

Kansainvälinen yhteistyö

Suomen Polioliitto jatkoi yhteistyötä pohjoismaisten poliojärjestöjen kanssa pääosin sähköpostitse ja aineistovaihdoin. Yhteistyön tavoitteena on hyödyntää muiden maiden kokemuksia ja asiantuntemusta suomalaisten poliovammaisten hyväksi, osallistua kansainväliseen kehittämistoimintaan sekä vastavuoroisesti tukea ja kertoa suomalaisista ratkaisuista muiden maiden poliovammaisille.

Suomen Polioliiton jäsenyydet

Suomen Polioliitto ry kuului vuonna 2007 jäsenenä Rammaisfooriumiin, Sosiaaliturvan Keskusliittoon ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry:een.

Vapaa-ajan toiminta

Erilaiset vapaa-ajan tapahtumat antavat jäsenille ja heidän perheilleen mahdollisuuden kokemusten vaihtoon ja vertaistukeen: tarjoavat elämyksiä ja toimivat Tapahtumissa on pääsääntöisesti mukana avustajia valmistamassa vaikeavammaisten osallistumis-mahdollisuudet sekä usein Suomen Polioliiton työntekijöitä tai jäsenjärjestöjen luottamushenkilöitä, jotka auttavat käytännön asioissa ja välittävät tietoa Polioliiton sen jäsenjärjestöjen ja yhteiskunnan tarjoamista palveluista.

Kuntoutuslomatoiminta

Suomen Polioliiton jäsenjärjestö Polioinvalidit ry varasi vuonna 2007 neljä tuettua kuntoutuslomaviikkoa Lehtimäen Opistolta. Tuetuille kuntoutuslomajaksoille osallistui yhteensä 28 (vuonna 2006: 35) jäsentä ja kuntoutuslomavuorokausia kertyi yhteensä 241 (276).

Lisäksi yhdistyksen paikallisosastot järjestivät useita liikuntatapahtumaa, joissa oli mahdollista kokeilla ja tutustua erilaisiin fysikaalisiin hoitoihin sekä tuttuihin että uudempiin liikuntatapoihin salivoimistelusta luontoliikuntaan. Näihin liikuntatapahtumiin osallistui yhteensä joihin osallistui yhteensä 136 (124) polion sairastanutta henkilöä.

Muu vapaa-ajan toiminta

Suomen Polioliiton jäsenjärjestöjen vapaa-ajan toiminnan tavoite on tukea kuntoutus- ja tiedotustoimintaa sekä tarjota vertaistukea, runsaaseen ja monipuoliseen vapaa-ajantoihintaan kuuluvat erilaiset retket sekä matkat, kerho- ja opintopiirit. Jäsenistölle ja heidän perheilleen on tarjottu vuoden 2007 aikana yhteensä 70 (vuonna 2006: 70) erilaista vapaa-ajantapahtumaa, joihin on osallistunut yli 850 (800) henkilöä

Jäsenyhdistykset vastasivat kuntoa- ja lomailutoiminnasta sekä vapaa-

ajan toiminnasta niin kustannusten kuin käytännön järjestelyjenkin osalta

PÄÄTÖKSENTEKO

Varsinainen (kevät) kokous

Suomen Polioliitto ry:n varsinainen kokous pidettiin 30.5.2007 Helsingissä. Kokouksessa jäsenjärjestöjä edustivat järjestöjen vuosikokouksissa valitut kokousedustajat. Varsinaisessa kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

Hallitus

Suomen Polioliiton toiminnasta vastasi hallitus, joka kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Hallitus neuvotteli, teki kurssivalintoja ja päätti Polioliiton käytännön toimista myös sähköpostitse.

Hallituksen jäsenet olivat:

Puheenjohtaja

Kivipelto Juhani, Kurikka

Varapuheenjohtaja

Hänninen Leo, Nummela

Varsinaiset jäsenet

Jokinen Lauri, Turku

Korelin Elise, Vantaa

Lappalainen Kaarina, Helsinki

Nieminen Rauno, Rauma

Pätäri Arto, Nokia

Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Birgitta Oksa.

Tilintarkastajat

Suomen Polioliitto ry:n tilintarkastajina toimivat Tarmo Männistö, HTM ja Jukka Silvo, HTM. Varatilintarkastajina toimivat Jani Holmi HTM ja Heikki Aaltonen, asianajaja.

Toimitilat

Suomen Polioliiton toimisto sijaitsee Katajanokalla Helsingissä, osoitteessa Luotsikatu 6 E 28. Toimistotilat omistaa Polioinvalidit ry ja samoissa tiloissa toimii myös Suomen Polioliiton toinen jäsenjärjestö Suomen Poliohuolto ry.

Toimistotilat kärsivät maaliskuussa 2007 mittavasta vesivahingosta. Vesivahinko aiheutti suuria vahinkoja toimitilojen ohella myös arkitiloille ja asiapapereille. Vesivahinkojen korjaus kesti reilut puoli vuotta, mikä tietysti osaltaan hankaloitti Polioliiton toimintaa ja erityisesti neuvontapalveluja. Toimintavuoden aikana toimistokoneita, atk-laitteita ja ohjelmistoja uudistettiin tarpeen mukaan.

Nykyisten toimitilojen suurin epäkohta on tilojen esteellisyys. Suomen Polioliitto jatkaa nykytoimintaa palvelevien ja esteettömien toimitilojen etsimistä. Toimitilojen vuokrausta varten haettiin rahoitusta Raha-

automaattiyhdistykseltä. Rahoitusta ei saatu.

Henkilöstö

Suomen Polioliiton palveluksessa on vuoden aikana ollut kaksi vakinaisesti palkattua henkilöä: toiminnanjohtaja ja jäsensihteeri. Taloudellisista syistä Polioliitto ei ole voinut palkata lisää vakinaista henkilökuntaa, vaikka palvelujen kysyntä ja erityisesti toiminnan kehittäminen sitä olisivat vaatineet.

TALOUS

Suomen Polioliiton tuotto- ja kulu-rakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuoden aikana. Polioliiton toiminnasta 73% rahoitettiin Raha-automaattiyhdistyksen toiminta- ja kohdennetulla avustuksella. Polioliitto haki yleisavustukseen korotusta, mutta sitä ei myönnetty. Muut tuotot muodostuivat pääosin jäsenjärjestöjen palvelu- ja jäsenmaksuista sekä Poliiolehden ilmoitustuloista.

Suomen Polioliiton kokonaiskulut olivat toimintavuonna 268 100 euroa (vuonna 2006: 278 000), näistä kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssien osuus oli 33% (32%), tiedotustoiminnan 25 % (26%) ja neuvontapalvelujen 14% (15%). Taseen loppusumma oli 34 900 euroa (31 700). Oma pääoma oli 12 900 euroa (11 000).

Tarkempi erittely taloudesta ilmenee vuoden 2007 tuloslaskelmasta ja taseesta.

SUOMEN POLIOLIITTO RY Hallitus

Suojaa silmäsi auringolta!

NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO RY
www.nkl.fi

Suomen Polioliitto ry Toimintasuunnitelma vuodelle 2008

Suomen Polioliitto ry:n toimintajatkajana on polioivammaisten ja heidän läheistensä tukeminen siten, että polioivammaiset voivat elää ja vaikuttaa yhteiskunnassa mahdollisimman tasavertaisina muun väestön kanssa.

Toiminnallaan Suomen Polioliitto pyrkii varmistamaan polioivammaisille terveydenhuollossa asian- tuntevan hoidon, kuntoutuksen, kehittämään sosiaaliturvaan liittyviä asioita, lisäämään polio- ja polionmyöhäsoire-yhtymätietoutta sekä tukemaan polioivammaisten mahdollisuutta osallistua aktiiviseen järjestötoimintaan kaikilla tavoilla.

Vuoden 2008 aikana Suomen Polioliiton toiminnassa painottuvat edunvalvonta ja tiedottamiseen liittyvien asioiden ohella Polioliiton oman palvelutarjonnan kehittäminen ja mitoittaminen kasvaneen kysynnän mukaiseksi. Tämä vaatii lisärahoitusta. Sitä haetaan ensisijaisesti Raha-automaattiyhdistykseltä toiminta-avustuksen korotuksena.

Polioliitto tarjoaa palveluitaan liiton jäsenyhdistyksille, yksittäisille polion sairastaneille henkilöille ja heidän omaisilleen sekä terveydenhuollolle ja alan oppilaitoksille.

Toimintaansa Suomen Polioliitto toteuttaa siten, että työ ja sen tulokset ovat nopeasti ja vaivatta kaikkien suomalaisten polion sairastaneiden käytössä.

TOIMINTA

Oikeuksien ja etujen valvonta

Vaikuttamistyö, polion sairastaneiden oikeuksien ja etujen valvonta on perustoimintaa, joka on mukana kaikessa Suomen Polioliiton toiminnassa. Edunvalvontatyö on osa niin paikallista, alueellista kuin valtakunnallistakin toimintaa. Suomen Polioliitto haluaa vaikuttaa siten, että polioivammaiset otetaan oikein ja riittävästi huomioon yhteiskunnallisessa suunnittelussa ja erilaisten palvelujen tuotannossa.

Vuoden 2008 keskeisiä vaikuttamistyön haasteita ovat edellisinäkin vuosina esiinnousseet hoitoon ja kuntoutukseen sekä sosiaaliturvaan liittyvät asiat:

- polion sairastaneille oikea, asian- tunteva ja riittävä hoito ja kuntoutus iästä riippumatta polioivammaisille

oikein mitoitettua vammais- palvelua, erityishuomio henkilökohtaisen avustajajärjestelmän ja omaishoidon tuen kehittämisessä

Toimivan edunvalvontatyön yksi edellytys on monipuolinen yhteistyö niin kuin koti- ja ulkomaistenkin yhteistyökumppaneiden kanssa. Voimia yhdistämällä voimme edistää asioita tehokkaammin.

Jäsenjärjestöt, niiden paikallisosastot ja alueillaan aktiivisesti toimivat luottamushenkilöt pystyvät välittämään tärkeää tietoa polion sairastaneiden arjessa kohtaamista ongelmista ja epäkohdista. Samoja kanavia käyttäen saadaan ajankohtaista tietoa poliosta ja polion myöhäsoireista sekä vammais- palveluihin ja kuntoutukseen liittyvistä asioista vietyä sekä polion sairastaneiden että päättäjien tiedoksi.

Neuvontapalvelut

Suomen Polioliiton tarjoamat neuvontapalvelut ohjaavat neuvovat ja tarjoavat palveluja, ovat maksuttomia ja tarkoitettuja kaikille polioivammaisille ja heidän omaisilleen sekä muille tietoa tarvitseville. Neuvontapalvelut ovat tärkeä ja yhä tärkeämmäksi kasvava osa Polioliiton palvelutarjontaa. Neuvontapalvelutoiminnassaan Polioliitto voi käytännössä hyödyntää poliojärjestöjen asiantuntemusta ja järjestötoiminnan vahvuuksia: olemassa olevat yhteydet asian-tuntijoihin, vertaistuen luonnollinen läsnäolo, yhteydenoton helppous ja paikallisolujen tuntemus.

Yhä useammin neuvontapalveluja käyttävät poliojärjestöihin kuulumat- tomat polion sairastaneet ja heidän omaisensa sekä polioivammaisia kohtaavat ammattihenkilöt. Nämä käyttäjäkunnat tarvitsevat usein sellaista perustietoa, joka järjestöjen jäsenillä jo on.

Neuvontapalvelutoiminnan vahvistaminen ja lisääminen on myös vuoden 2008 tärkeimpiä ja välttämättömpiä toiminnallisia tavoitteita. Tärkeimpiä neuvontapalvelujen sisältöä vahventavat asiat ovat lääkärin ja lakimiehen säännölliset puhelinvastaanottoajat, jotka pyritään käynnistämään mahdollisimman pian.

Esteettömien toimitilojen pikainen löytäminen tukisi merkittävästi myös neuvontapalvelujen kehittämistä.

Seminaarit ja koulutus

Suomen Polioliitto jatkaa Polio ja polion myöhäisoreit –riesa arjessa projektissa kerätyn tiedon levittämistä. Polio, polion myöhäisoreitymä –opas polion sairastaneille ja ammattihenkilöstölle – kirjan suunnitelmallista jakelua jatketaan.

Terveydenhoito-oppilaitokset ja alueelliset terveydenhoitoyksiköt ovat toivoneet polioprojektissa järjestettyjen seminaarien tapaisten tiedotus/keskustelutilaisuuksien järjestämistä jatkossakin eri paikkakunnilla. Suomen Polioliitto pyrkii järjestämään 1-3 tilaisuutta vuosittain.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminta

Suomen Polioliiton järjestämän kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan tarkoituksena on edistää ja ylläpitää polioivammaisten henkilöiden mahdollisuuksia pärjätä itsenäisinä omissa arkielämässään. Kuntoutuksen ja sopeutumisvalmennuksen pyrkimyksenä on myös auttaa polion tai polion myöhäisoreiden mahdollisesti aiheuttamissa elämän kriisitilanteissa.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennus toteutetaan ryhmämuotoisena internaatti- tai avo-kuntoutuksena. Kuntoutus on maksutonta. Matkakustannuksiin on mahdollista hakea tukea Kansaneläkelaitokselta, mikäli kuntoutukseen osallistuvalla on kuntoutukseen lääkärinlähete. Suomen Polioliiton oman kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan rahoittaa Raha-auto-maattiyhdistys.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit ovat aina ammatillisesti ohjattuja. Kurssien vertaiskokeimuksella on huomattava merkitys. Polioivammaiset henkilöt suhtautuvat kuntoutukseen erittäin myönteisesti; he myös hyötyvät erityisen hyvin kuntouttavista toimenpiteistä sekä riittävän ajoissa toteutetusta apuvälineiden käytöstä.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit

Suomen Polioliiton järjestämät kuntoutuskurssit ovat yhä useammin se ensimmäinen kuntoutusjakso, jolle polioivammaiset hakeutuvat. Suomen Polioliiton oman kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan ensisijaiset kohderyhmät löytyvät Kelan kuntoutuksen ulkopuolelle jäävistä sekä niistä polion sairastaneista, jotka eivät ole osanneet aiemmin hakeutua erityisesti polioivammaisille tarkoitettuun kuntoutukseen ja sopeutumisvalmennukseen. Parhaimmillaan kurssit motivoivat polion sairastaneita oman elämän hallintaan ja omasta itsestä huolehtimiseen ja ehkäisevät näin syrjäy-

tymistä ja jatkuvaan laitoshoitoon joutumista.

Kurssitoiminnassa voidaan luontevasti ja tehokkaasti hyödyntää järjestön omia vahvuuksia: ajankohtainen tieto, vertaistuen mahdollisuus, aiempien kurssien kokemukset ja kurssille hakeutumisen helppous.

Suomen Polioliitto järjestää vuonna 2008 neljä (4) kuntoutus- ja sopeutumis- valmennuskurssia. Kurssit toteutetaan Lehtimäen Opistolla sekä Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskuksessa.

Oman kuntoutuskurssitarjontansa lisäksi Suomen Polioliitto osallistuu Kelan rahoittamien polioivammaisten henkilöiden kuntoutuskurssien suunnitteluun, tiedottamiseen ja toteuttamiseen yhdessä Punkaharjun kuntoutuskeskuksen, Invalidiliiton Käpylän kuntoutuskeskuksen, Lapin kuntoutuskeskuksen ja Ruissalon Kylpylän kanssa. Suomen Polioliitto pystyy toimimaan asiantuntija-apuna kuntoutuslaitosten järjestäessä polioivammaisille suunnattua kuntoutusta on kyseessä sitten erityiset poliokurssit tai yksilölliset kuntoutusjaksot.

Avokuntoutus

Omassa arjessa tapahtuva säännöllinen kuntoutustoiminta on polion sairastaneille suunnattujen kuntoutuspalvelujen tärkeä osa. Kurssimuotoisten laitospolion kuntoutusjaksojen tai yksilökuntoutusjaksojen lisänä kotipaikkakunnilla tapahtuva säännöllinen kuntoutustoiminta mahdollistaa vaikeastikin liikuntavammaisen poli-

oinvalidin osallistumisen säännölliseen kunnon ylläpitämiseen.

Avokuntoutuksen muodoista suosituimmaksi on todettu lämminvesivoimistelu, joka tarjoaa tarkoituksenmukaista ja mielekästä liikuntaa myös vaikeavammaisille. Erilaiset lihahuoltoryhmät ja keskustelu- ja opintopiirit, joissa voidaan paneutua polioivammaisten kohtaamiin ongelmiin ovat myös osoittaneet tarpeellisuutensa, ja myös niiden kurssilaisilta saama palaute on ollut myönteistä.

Tutkimukset osoittavat, että erityisesti polion myöhäisoreita saavat polion sairastaneet tarvitsevat ja hyötyvät keskusteluista ja vertaistuesta. Valitettavasti, vaikka avokuntoutuspalvelujen tarpeellisuus yleisesti myös kuntien taholta myönnetään, ovat kunnat vähentäneet polion sairastaneiden avokuntoutuspalveluja. Suomen Polioliitto järjestää tiedotus/koulutus-tilaisuuksia fysioterapeuteille ja kuntoutusasioista päättävälle avokuntoutus-palvelujen turvaamiseksi ja lisäämiseksi. Suomen Polioliitto on muutoinkin mukana avokuntoutusta kehittelemässä ja järjestettäessä paikkakunnan viranomaisten, muiden vammaisjärjestöjen ja Polioinvalidit ry:n paikallisosastojen kanssa.

Tiedotus- ja julkaisutoiminta

Suomen Polioliiton tiedotustoiminnan tavoitteena on kertoa polioivammaisille henkilöille itselleen ajankohtaista tietoa poliosta, polion myöhäisoreista, erilaisista kuntou-

tus- ja osallistumis-mahdollisuuksista, vammaispalvelulain ja Kelan etuuksista sekä parantaa terveys- ja sosiaalityöntekijöiden poliottuntemusta niin kuntoutuksen kuin polion myöhäisoreidenkin osalta.

Toimintavuonna Suomen Polioliiton tiedotustoiminnassa painotetaan yhteiskunnallista vaikuttamista

Poliolehti

Polioliitto julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Poliolehteä. Poliolehti on ehdottomasti tärkein poliojärjestöjen tiedotusväline. Se tavoittaa kaikki poliojärjestöjen jäsenet asuinpaikasta riippumatta ja suuren joukon ammattihenkilöitä ja laitoksia. Poliolehti tarjoaa yksityiselle henkilölle selviytymiskeinoja arkeen. Se toimii sekä jäsenlehtenä että tiedotuskanavana tiedotettaessa sosiaaliturvaan ja palveluihin liittyvistä asioista. Poliolehti on tärkeä vaikutuskanava päättäjiin.

Vuoden 2008 Poliolehden teemoja ovat mm. kuntoutus, oikeus oikeaan hoitoon, polio maailmalla, polion hoito Pohjoismaissa eilen ja tänään. Jokaisessa numerossa on vinkejä arjesta selviytymiseen ja ajankohtaista tietoa poliojärjestöjen toiminnasta ja tarjottavista palveluista.

Poliolehden rahoituksessa ilmoitustuottojen osuus on valitettavan vähäinen. Tavoite on pystyä julkaisemaan neljä monipuolista Poliolehteä. Lehti pysyy 48-64 sivuisena ja osittain nelivärisenä.

Poliolehti julkaistaan myös ns. verkkolehtenä Suomen Polioliiton kotisivujen yhteydessä.

Sähköinen tiedonvälitys

Suomen Polioliiton omien kotisivujen kävijämäärä on jatkuvasti kasvanut. Kotisivuille tullaan liittämään entistä enemmän tietoa poliosta, polion myöhäisoreista sekä kuntoutuksesta. Sivuja hyödynnetään mm. terveydenhoito-oppilaitosten opetuksessa ja ne on linkittyä useisiin terveydenhuollon käyttämiin nettisivustoihin. Sivustojen tiedot päivitetään säännöllisesti ja niiden käyttöä seurataan.

Suomen Polioliiton www-sivujen osoite on www.polioliitto.com, ja niiltä löytyvät linkit jäsenjärjestöjen omille nettisivuille, joilla on enemmän tietoa jäsenjärjestöjen tarjoamista palveluista.

Kirjat, oppaat, aineistot

Suomen Polioliitto julkaisee mahdollisuuksiensa mukaan tietokirjallisuutta ja –aineistoa sekä ammattihenkilöille että muille asiasta kiinnostuneille.

Suomen Polioliitto ylläpitää sähköisiä www.poliotarinoita.net sivuja.

Sivuilla polion sairastaneet kertovat kokemuksiaan polioon sairastumisesta ja vammaisena elämisestä. Sivut ovat keränneet runsaasti kävijöitä. Sivuja päivitetään ja niiden pohjalta pyritään kokoamaan ja painattamaan kirja.

Tiedotteet, lausunnot

Suomen Polioliitto muistuttaa yhteiskuntaa poliosta ja poliovammaisten olemassaolosta lähestymällä julkisia tiedotusvälineitä tiedotteilla ja asiantuntija-artikkeleilla. Tärkeä osa yhteiskunnallista vaikuttamista ovat lainsäädäntöön liittyvät perusteelliset lausunnot.

Henkilökohtainen viestintä

Suomen Polioliitto on tarvittaessa henkilökohtaisessa yhteydessä niin polion sairastaneiden heidän omaistensa kuin ammattihenkilöstönkin kanssa.

Jäsenjärjestöjensä jäsenille Suomen Polioliitto lähettää tarvittaessa tiedotteita ja jäsenkirjeitä.

Valtakunnalliset tapahtumat

Vuonna 2008 Suomen Polioliitto järjestää kaksi valtakunnallista tapahtumaa: kesäpäivät ja syystapahtuman. Tapahtumilla halutaan muistuttaa edunvalvonnan päätavoitteista ja kertoa osallistujille ajankohtaisia polioon ja elämänhallintaan liittyvistä asioista. Tapahtumilla tavoitetaan myös niitä polion sairastaneita, jotka eivät ole osallistuneet järjestötoimintaan tai käyttäneet olemassa olevia Polioliiton tai sen jäsenyhdistysten tarjoamia palveluja.

Kehittämisen- ja tutkimustoiminta

Polio-riessa arjessa projekti 2008

Polio-riessa arjessa on Polioliiton ja Invalidiliiton yhteinen projekti, joka selvittää vuonna 2003-2005 toteutetun Polio/polion myöhäisoreit-riessa arjessa projektin vaikutuksia niin polion sairastaneiden henkilöiden arjessa kuin ammattihenkilöstön ja järjestöjen toiminnassakin.

Näin saadaan oleellista ja merkityksellistä tietoa vuoden 2003-2005 projektin vaikuttavuudesta, minkä pohjalta voidaan suunnitella poliovammaisille suunnattuja palvelustrategioita.

Projektiin kuuluvat mm. seuranta-kysely vuonna 2003 kyselyyn osallistuneille, poliopuhelin ja näiden tuloksien vertailu aiempiin tuloksiin. Projektin tulosten pohjalta voidaan mm. tehostaa ja terävöittää polioon ja polion myöhäisoreisiin liittyvää tiedotusstrategiaa, jatkaa keskustelua julkisen ja yksityisen terveydenhuollon sekä kolmannen sektorin roolista ja palvelutarjonnasta polion sairastaneille tulevaisuudessa, jatkaa palvelutarjonnan mitoittamista ja

sisällön kehittämistä sekä miettiä kuinka ”polio-osaaminen” turvataan jatkossa.

Projektille haetaan rahoitusta Raha-automaattiyhdistykseltä.

JÄRJESTÖTOIMINTA

Yhdistystoiminta

Suomen Polioliiton järjestötoiminnan perustehtävänä on toimia jäsenjärjestöjensä yhdyssiteenä, tehdä poliojärjestötyötä kansainvälisissä yhteyksissä sekä huolehtia siitä, että poliovammaiset saavat tarvitsemaansa julkisuutta yhteiskunnassa.

Suomen Polioliitto ja sen jäsenjärjestöt käyvät jatkuvaa vuoropuhelua toiminnan kehittämisen suunnasta, yhteisistä arvoista sekä toiminnan tavoitteista. Poliojärjestöjen työnjako on luonteva ja hyvin toimiva. Suomen Polioliiton jäsenjärjestöt keskittyvät pääosin jäsenistönsä vapaa-ajan toiminnan ja virikkeiden sekä alueellisen avokuntoutuksen järjestämiseen. Jäsenjärjestöjen henkilöjäsenen aktiivinen osallistuminen toiminnan toteuttamiseen on poliojärjestöjen vahvuus, jota Suomen Polioliitto omalta osaltaan pyrkii tukemaan tiedotuksen, koulutuksen ja asiantuntija-avun kautta.

Suomen Polioliiton tarjoamat palvelut ovat kaikkien poliovammaisten sekä poliosta kiinnostuneiden tavoitettavissa riippumatta varsinaisesta palvelun tuottajasta.

Kansainvälinen yhteistyö

Uudet kansainväliset polioon ja sen hoitoon liittyvät tutkimukset ja niiden tuomat tulokset ja mahdollinen hyöty tulee saada myös suomalaisten tietoon ja niin terveydenhuollon kuin yksittäisen poliovammaisemkin hyödynnettäväksi. Tämä vaatii aiempaa selkeästi tehokkaampaa kansainvälistä yhteistyötä myös Polioliiton taholta.

Vuonna 2008 Suomen Polioliitto pyrkii jatkamaan ruotsalaisen poliojärjestön Riksförbundet för Trafik-och Polioskadade kanssa aloitettua yhteistyötä ja asiantuntijavaihtoa. Kansainväliselle yhteistyölle haetaan rahoitusta myös erilaisista rahastoista ja säätiöistä.

Järjestöpalvelut

Suomen Polioliitto hoitaa keskitetysti poliojärjestöjen jäsen- ja osoiterekisterit sekä laskutus- ja postituspalvelut myös vuonna 2008.

Henkilöstö ja toimitilat

Suomen Polioliiton toiminnan lisääminen vaatii lisää palkattua henkilöstöä. Erityisesti henkilöresurssien puute vaikeuttaa neuvontapalvelujen kehittämistä ja tarjoamista riittävässä määrin sekä on esteenä Liiton oman varainhankinnan kehittämiselle.

Vuoden 2008 aikana Suomen Polioliitto pyrkii ratkaisemaan toimintaansa jo pidempään hankaloittaneen ongelman: toimitilat. Nykyiset toimitilat eivät sovellu liikuntaesteisten käyttöön. Tämä aiheuttaa lukuisia päivittäisiä käytännön hankaluuksia. Esteettömien toimitilojen myötä henkilökunnan poliovammaiset pystyvät jatkamaan nykyisessä työssään, luottamushenkilöt voivat kokoontua ja tavata henkilökuntaa toimiston tiloissa, neuvontapalvelujen henkilökohtaiset tapaamiset mahdollistuvat ja sähköisen verkkoasiointiin opastuspiste voidaan avata.

Suomen Polioliitto on etsinyt toimitiloja ensisijaisesti muiden yleishyödyllisten järjestöjen toimitiloista, joissa on jo huomioitu esteetön liikkuminen. Näin välttyttäisiin muutostöiltä, joita muutoin jouduttaisiin esteettömyyden saavuttamiseksi tekemään. Hakeutuminen vuokraiseksi olemassa oleviin, järjestöjen toimitiloihin on luonteva tapa myös kehittää yhteistoimintaa ja jopa turvata poliovammaisten neu-

vonta ja muut tukipalvelut pitkälle tulevaisuuteen. Omien esteettömien toimitilojen hankkiminen ei ole taloudellisesti tai toiminnallisesti järkevää.

Talous

Polioliiton toiminnan mahdollistaa Raha-automaattiyhdistyksen toiminta-avustus. Toimintavuoden 2008 suurimmat taloudelliset haasteet ovat löytää toiminnan kehittämisen kannalta välttämättömien tiedotustoiminnan, henkilöstön lisäyksen ja toimitilojen vuokrauksen vaatima lisärahoitus. RAY:n toiminta-avustukseen haetaan merkittävä tasokorotusta.

Säästökohteiden löytäminen ilman, että toiminnalle asetetut vähimmäistavoitteet vaarantuvat, on mahdollonta. Polioliiton toiminta on pyritty aina toteuttamaan tehokkaasti ja laadukkaasti saadun rahoituksen antamalla resursseilla.

Polioliiton oma varainhankintaa ovat Poliolihtien ilmoitusmyynti ja jäsenmaksut. Ilmoitusmyynnin näkyvät ovat ponnisteluista huolimatta heikot myös vuonna 2008. Oman varainhankintansa tehostamiseksi Polioliitto hakee omaa valtakunnallista varainkeräyslupaa.

TAVOITTEEMME

Suomen Polioliitto ry:n toiminnan päämäärä on aina tukea suomalaisia poliovammaisia. Haluamme tarjota poliovammaisille - heidän muuttuvassa elämäntilanteessaan - mahdollisimman hyviä ja tarkoitukseenmukaisia palveluja ja edistää yhdenvertaisia osallistumis-mahdollisuuksia yhteiskunnassa.

Uskomme, että jäsenyyden poliojärjestössä antaa vertaistukea ja turvaa, ja toivomme, että yhteisössämme kaikilla on mahdollisuus ilmaista itseään.

Suomen Polioliitto ry Hallitus

POLIOINVALIDIT RY

Toimintakertomus vuodelta 2007

Toimintaa 52 vuotta

Polioinvalidit ry:n tavoitteena on toimia jäsenistölleen tärkeänä ja yhteiskunnallisesti merkittävänä vaikuttajana polion sairastaneiden henkilöiden elämänlaadun ja yhden-vertaisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi. Toimintavuoden 2007 tärkeimmät tavoitteet määriteltiin vuosikokouksen hyväksymässä toimintasuunnitelmassa. Kertomusvuodelle asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin, vaikka vuotta leimasikin toimintilojen mittava vesivahinko. Tavoitteiden saavuttamisen aikaan saivat aktiivinen jäsenistö sekä sitoutuneet luottamushenkilöt ja henkilökunta.

Polioinvalidit ry pyrkii vaikuttamaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muuhun polion sairastaneiden henkilöiden ja heidän läheistensä kannalta keskeiseen lainsäädäntöön ja lakien soveltamiskäytäntöihin. Oikeuksien ja etujen valvonta on keskeisin yhdistyksen toimintatavoitteista.

Polioinvalidit ry:n tärkeimmät kuntoutuspalvelut ovat paikallisesti toimivat lämminvesiallasryhmät sekä tuetut laitoskuntoutusjakso. Yhdistyksen oma kuntoutus-tarjonta täydentää polion sairastaneille henkilöille tarkoitettua kuntoutustarjontaa.

Polioinvalidit ry:n kuntoutumista tukevia palveluja ovat neuvonta, ohjaus, vertaistukitoiminta ja vapaa-ajantoiminta. Kuntoutusta ja sitä tukevia palveluja kehitetään yhdessä asiantuntijoiden, kuntoutuslaitosten ja Suomen Polioliiton kanssa. Kehittämistyön perustana ovat aina palvelujen käyttäjiltä saadut palautteet ja ehdotukset.

Polioinvalidit ry:n toiminnassa viestinnässä on keskeinen asema. Viestinnän avulla ja sen kautta voidaan vaikuttaa. Yhdistyksen sisäisen viestinnän tehtävänä on palvelutarjonnasta tiedottamisen ohella lujittaa yhdistyksen ja sen paikallisosastojen identiteettiä, kehittää järjestökulttuuria ja luoda yhteishenkeä jäsenistön keskuudessa.

OIKEUKSIEN JA ETUJEN VALVONTA

Yhdistyksen edunvalvontatoiminta kattaa sekä paikallisen, alueellisen että valtakunnallisen toiminnan. Monipuolinen yhteistyö erilaisten kumppaneiden kanssa on keino

yhdistää voimia ja edistää asioita tehokkaasti. Polioinvalidit ry:n vaikuttamistyön keinovalikoimassa oli tiedotteita, kannanottoja, viranomais-tapaamisia, neuvotteluja ja kirjallisia valituksia.

Edunvalvonnan kulmakivi on yhdistyksen jäsenten ja luottamushenkilöiden aktiivinen osallistuminen sekä valtakunnan että paikallistason edunvalvontatyöhön monissa eri foorumeissa, järjestöissä sekä kuntien ja kaupunkien toimielimissä. Yhdistyksen edustajat ovat nopeasti reagoineet alueellisiin ongelmiin ja päätösten valmisteluun ja välittäneet tietoa alueellisista epäkohdista ja ratkaisuista valtakunnan tasolle.

Yleisessä oikeudellisessa edunvalvonnassa painopiste oli henkilökohtaisen avustaja-järjestelmään liittyvissä hankkeissa. Yhdistys oli mukana itsenäisyyspäivänä pidetyssä hiljaisessa mielenilmauksessa Helsingin Senaatintorilla, joka oli alku kampanjalle, jonka tarkoituksena on saada vaikeavammaisille subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen avustajaan.

Lakien uudistusten osalta yhdistys oli Suomen Polioliiton mukana antamassa lausuntoja STM:lle, Kelalle ja YTY ry:lle Vammaisfoorumin vaikuttajaverkoston kautta.

Polioinvalidit ry painotti vuoden 2007 edunvalvonnassaan erityisesti seuraavia polion sairastaneille henkilöille tärkeitä asioita:

- koko elämän kestävä, oikea, riittävä hoito ja kuntoutus
- tietotaito sosiaali- ja terveydenhuollolle
- itsenäinen kotona asuminen

- kotihoito/apu, henkilökohtainen avustaja

Yksittäisten jäsenten edunvalvonnassa Kelan kuntoutus- ja vammaiseturakaisuihin liittyvät kysymykset nousivat aiempaa useammin esille. Oikeudellisen neuvonnan tarvetta ilmeni toimintavuonna edelleen myös kuntien vammaispalvelulain piiriin kuuluvien etuuskien hakemisessa sekä kunnan päätöksiin tehtävissä muutoksenhauissa.

Neuvonta ja ohjaus

Sosiaaliohjaus ja -neuvonta ovat tärkeä osa yhdistyksen ja sen paikallisosastojen toimintaa. Suomen Polioliiton järjestämien keskitettyjen neuvonta- ja ohjauspalvelujen ohella paikallisosastojen luottamushenkilöt ja jäsenet ovat neuvoneet ja ohjanneet polion sairastaneita henkilöitä sekä heidän omaisiaan pääosin vammaan, sosiaaliturvaan ja kuntoutukseen liittyvissä asioissa. Vieraillessaan eri kuntoutuslaitoksissa poliokursseilla sekä muissa tilaisuuksissa he ovat henkilökohtaisesti ohjanneet polion sairastaneita henkilöitä etuuskien ja oikeuksien sekä poliojärjestöjen palvelujen käyttöön.

Yhdistyksen jäsenet ovat tukeneet ja täydentäneet Suomen Polioliiton neuvonta- ja ohjaustoimintaa merkittävästi. He ovat kuunnelleet, tukeneet ja opastaneet tarvittaessa hakemaan tukipalveluja.

KUNTOUTUS- JA SOPEUTUMIS-VALMENNUSTOIMINTA

Polioinvalidit ry:n kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan sekä niitä tukevien palvelujen tavoitteena on polion sairastaneiden henkilöiden työ- ja toimintakyvyn

tukeminen sekä elämänhallinnan, -ilon ja hyvinvoinnin lisääminen. Keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ovat tiedon lisääminen poliosta, omasta vammasta ja sen hoidosta, itsehoitoon ja omatoimisuuden vahvistaminen, vertaiskokemuksista oppiminen, tiedon ja tuen saaminen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitoon.

Kuntoutuspalveluja kehitettiin kuntoutujilta ja asiantuntijoilta saatujen kokemusten ja palautteiden sekä asetettujen tavoitteiden pohjalta. Eri ikäryhmissä ja elämäntilanteissa sopeutumisvalmennuksen ja kuntoutuksen painopisteiden tulee vastata kuntoutujan sen hetkisiä tarpeita. Palautteiden mukaan yhdistyksen omaan kuntoutustarjontaan ollaan sisällöllisesti pääosin tyytyväisiä. Epäkohdiksi koetaan lähinnä se, ettei laitoskuntoutus-jaksoa tai paikallista liikuntaryhmää ole tarjolla kaikille tarvitseville

Polioinvalidit ry on pyrkinyt kertomaan jäsenilleen oikeudesta asiantuntevaan kuntoutukseen ja ohjannut heitä huolehtimaan oman kunnan ja hyvinvoinnin ylläpitämisestä. Omalla kuntoutustoiminnallaan yhdistys on pyrkinyt tarjoamaan kuntoutusmahdollisuuksia muun kuntoutustarjonnan ulkopuolelle jääville jäsenilleen. Kuntoutuskursseilla ja liikuntaryhmissä kurssilaiset ovat voineet kuntoutuksen ja ammatillisen tuen lisäksi saada rohkeutta, itsetuottamusta ja tukea toisilta samassa tilanteessa olevilta.

Paikalliset liikuntaryhmät

Yhdistyksen paikallisosastot järjestivät omilla paikkakunnillaan lämminvesivoimisteluryhmiä. Ryhmät toteutettiin yhteistyössä kuntien liikuntatoimen ja erityisliikunnan toteuttajien kanssa. Paikallisosastoista polioivammaisten omia liikunta-ryhmiä järjestivät Lahden osasto, Pohjois-Suomen Polioinvalidit, Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit, Sata-kunnan osasto, Tampereen osasto sekä Varsinais-Suomen osasto.

Paikallisia lämminvesivoimisteluryhmiä toimii yhteensä 10 (vuonna 2006: 10). Paikallisesti toimivat kuntoutusryhmät ovat osoittaneet tarpeellisuutensa, ja ne kokoontuivat yli 200 kertaa ja niihin osallistuu lähes 100 (90) polion sairastanutta henkilöä.

KURSSITOIMINTA

Tuetut kuntoutusjaksot

Yhdistys varasi vuonna 2007 jäsenilleen neljä tuettua kuntoutusviikkoa Lehtimäen Opistol-ta. Kuntoutusjaksoille osallistui yhteensä 28 (vuonna 2006: 35) jäsentä ja kuntoutusvuorokausia kertyi yhteensä 241 (276).

Poliokurssit (Kela)

Yhdistys on osallistunut Käpylän Kuntoutuskeskuksessa, Punkaharjun Kuntoutus-keskuksessa, Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskuksessa ja Ruissalon Kuntoutuskeskuksessa järjestettyjen Kelan rahoittamien poliokurssien vapaa-ajan toiminnan järjestelyyn ja kurseista tiedottamiseen. Yhdistyksen edustajat ovat lisäksi vierailleet kurseilla.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit (RAY)

Yhdistys osallistui yhteistyössä Suomen Polioliiton kanssa RAY:n rahoittamien poliovammaisten kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssien järjestelyihin. Kurssit pidettiin Lehti-mäen Opistolla ja Invalidiliiton Lahden Kuntoutuskeskuksessa.

Kuntoutustapahtumat

Yhdistyksen paikallisosastot järjestivät useita erilaisia kuntoutustapahtumia. Nämä kuntoutustapahtumat tarjosivat monipuolisia mahdollisuuksia ja vinkkejä oman kunnon ja hyvinvoinnin ylläpitämiseen.

Kuntoutustapahtumissa ja -matkoilla oli mahdollista kokeilla ja tutustua erilaisiin fysikaalisiin hoitoihin sekä tuttuihin että uudempiin liikuntatapoihin salivoimistelusta luontoliikuntaan. Näihin liikuntatapahtumiin osallistui yhteensä 136 (vuonna 2006: 124) jäsentä.

Neuvonta ja ohjaus

Kuntoutukseen, itsensä hyvinvoinnin ylläpitämiseen tähtäävästä ohjauksesta ja neuvonnasta huolehtivat niin poliojärjestöjen henkilökunta kuin yhdistyksen luottamushenkilöt ja jäsenet. Jatkuvaksi tavoitteeksi asetettiin muistuttaa kaikkia oikeudesta ja velvollisuudesta oman kunnon ylläpitoon.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Yhdistyksen tiedotus ja viestintä tukevat yhdistyksen työtä tavoitteidensa saavuttamiseksi. Viestinnän keinoja käyttäen yhdistys tekee työtään tunnetummaksi ja vahvistaa asemaansa asiantuntijajärjestönä.

Poliolehti

Yhdistyksen keskeisenä tiedotuskanavana toimii Suomen Polioliitto ry:n julkaisema aikakauslehti Poliolehti. Jäsenetuna jaettava lehti

ilmestyi neljä kertaa. Lehti oli 40-48 sivuinen, osittain nelivärinen. Lehdessä julkaistiin osia ja jotkut numerot kokonaisuudessaan yhdistyksen nettisivuilla.

Poliolehden painosmäärä oli keskimäärin 6500 kpl/nro. Lehteä jaettiin vapaakappaleina mm. sairaaloihin, terveysasemille ja sosiaalitoimistoihin. Kahdesta numerosta tehtiin erityisjakelu poliojärjestöjen kanssa yhteistyötä tekeville sekä aiemmin erilaisiin keräyksiin osallistuneille. Lisäksi Poliolehteä jaettiin useissa erilaisissa tapahtumissa ja messuilla.

Poliolehden jokaisessa numerossa tarkasteltiin polion sairastaneen arkea eri näkökulmista. Lehti julkaisi lääketieteen asiantuntijoiden artikkeleita ja haastatteluja sekä polioon sairastuneiden henkilöiden kokemuksia omasta sairastumisestaan, kuntoutuksesta, esitteli luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja heidän työtään, tiedotti yhdistyksen ja paikallisosastojen tapahtumista sekä johtokunnan kokousten jäsenpalveluja koskevista päätöksistä. Yhdistyksen puheenjohtaja Rauno Niemen kommentoi järjestön keskeisiä kysymyksiä palstallaan Rauman vinkkelist. Poliolehdessä 4/2007 julkaistiin vuoden 2008 poliokurkseista ja niille hakemisesta kertova kuntoutuspaketti.

Kotisivut

Polioinvalidit ry:n kotisivut löytyvät osoitteesta www.polioliitto.com. Kotisivuilla kerrotaan yhdistyksen tarjoamista palveluista ja tapahtumista. Sivuilta löytyvät myös jokaisen paikallisosaston omat sivut, joilla ne kertovat omasta palvelutarjonnastaan. Kotisivujen suunnittelusta ja päivytyksestä vastaa yhdistyksen jäsen Juha Vaintola.

Jäsenkirjeet

Polioinvalidit ry ylläpitää jäsenrekisteriä ja jäsenille lähetettiin yhteensä 26 jäsenkirjettä, joissa tiedotettiin yhdistyksen jäsenilleen suuntaamista palveluista ja tapahtumista sekä opastettiin yhdistystoiminnassa.

Muu tiedotus

Polioinvalidit ry piti yhteyttä tiedotusvälineisiin mm. lähettämällä vuoden aikana kymmenen tiedotetta kannanotoistaan ja tapahtumistaan. Kannanotot koskivat mm. polion myöhäisoreiden tunnistamista julkisessa terveydenhuollossa, kuntoutuksen tärkeyttä ja henkilökohtaisen avustaja-järjestelmän kehittämistä.

Yhdistyksen kannanottoja ja tiedotteita välitettiin mm. STT:n ja Pressi.com-palvelun kautta. Yhdistys avusti muita tiedotusvälineitä ja

toimittajia juttuvinkein, aineistoin ja lähdeaineistoin sekä etsimällä haastateltavia. Tiedotusvälineitä kiinnostivat selvästi vain poliorokotuksiin ja polion sairastaneiden elämäntiloihin liittyvät aineistot. Yhdistyksen toiminta tai edunvalvontaan liittyvät kysymykset saivat nihkeän vastaanoton.

Paikallisosastot ovat ilmoittaneet tarjoamistaan palveluista alueittensa lehtien tapahtu-mapaalstoilla

JÄRJESTÖTOIMINTA

Yhdistystoiminta

Polioinvalidit ry:n yhdistystoiminnan tavoite on tukea paikallisosastoja niiden toimiessa yhdistyksen toiminta-ajatuksen: poliovammaisten ja heidän läheistensä elämänlaadun ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien tukemisen saavuttamiseksi.

Yhdistyksen järjestötoiminnan tavoitteita vuodelle 2007 olivat jäsenyhdistysten toimintaedellytysten parantaminen ja turvaaminen sekä yhteistoiminnan kehittäminen sekä vaikuttamistoiminta paikallisella ja alueellisella tasolla.

Paikallisosastojen toiminta

Yhdistykseen kuului vuoden 2007 lopussa kahdeksan paikallisosastoa: Lahden osasto, Pohjanmaan osasto, Pohjois-Suomen Polioinvalidit, Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit, Satakunnan osasto, Savon osasto, Tampereen osasto ja Varsinais-Suomen osasto. Osastot järjestivät vuoden mittaan erilaisia jäsen-, koulutus-, tiedotus- ja kuntoutustapahtumia. Osastot toimivat yhteistyössä paikallistasolla mm. kaupunkien ja kuntien, oppilaitosten ja eri järjestöjen kanssa.

Osastojen toiminnasta vastasivat osastojen valitsemat johtokunnat. Jokaisella osastolla on myös oma edustajansa Polioinvalidit ry:n johtokunnassa. Mutkaton ja suora yhteys paikallisosastojen luottamushenkilöiden, yhdistyksen johtokunnan jäsenten ja poliojärjestöjen toimiston henkilökunnan välillä vahvistaa yhdistyksen toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa tiedon nopean välittymisen.

Toiminnan järjestämiseksi osastoissa tehtiin vuonna 2007 aiempien vuosien tapaan mittaamaton määrä vapaaehtoistyötä

Toiminta-avustusta osastoille

Polioinvalidit ry:n paikallisosastoilla oli edellisvuosien tapaan mahdollisuus käyttää toiminta-avustusta toimintansa rahoittamiseksi. Toiminta-avustusta myönnettiin yhteensä 16 000 euroa. Toiminta-avustuksesta käytettiin lähes 70 % (vuonna 2006

60%) jäsenille suunnatun kuntoutustoiminnan rahoittamiseen. Toiminta-avustuksella rahoitettiin myös alueellisia jäsenille suunnattuja tapahtumia sekä erilaisia virkistystoimintaan liittyviä matkoja.

Toiminta-avustusten ja jäsenmaksujen lisäksi yhdistys muisti paikallisosastojen pienellä rahalahjalla niiden merkkipäivänä.

Vapaa-ajan toiminta

Polioinvalidit ry:n vapaa-ajan toiminta tukee yhdistyksen kuntoutus- ja tiedotustoimintaa. Vapaa-ajan toiminnan kautta yhdistys pystyy tarjoamaan jäsenille elämyksiä: mahdollisuutta toistensa tapaamiseen, yhdessäoloon ja kokemusten vaihtoon. Yhdistys järjestää tapahtumiin avustajia varmistaakseen vaikeavammaistenkin henkilöiden osallistumismahdollisuuden tapahtumiin.

Yhdistyksen vapaa-ajantoimintaan kuuluvat perinteisesti mm. erilaiset osastojen järjestämät retket sekä matkat, kerho- ja opintopiiritömminnat. Tapahtumien yhteydessä on tiedotettu mm. vammaisuuteen, kuntoutukseen ja polion myöhäisoreisiin liittyvistä asioista.

Erilaisia vapaa-ajan tapahtumia järjestettiin lähes 70 (vuonna 2006: 70) ja niihin osallistui yli 850 (800) henkilöä.

Valtakunnalliset tapahtumat

Valtakunnallisia tapahtumia järjestettiin perinteisesti kaksi: kesäpäivät ja syystapahtuma. Tapahtumat ovat Suomen Polioliiton jäsenjärjestöjensä jäsenille tarjoamia tilaisuuksia.. Yhdistyksen paikallisosastot järjestivät niihin yhteiskuljetuksia ja avustajia.

Valtakunnallisia kesäpäiviä vietettiin Härmän kuntoutuskeskuksessa 19-20.5.2007 Tapahtumaan osallistui yhteensä 126 jäsentä ystävineen. Tapahtuman aikana tutustuttiin mm. pohjalaiseen kulttuuriin. Eduskunnan terveiset tilaisuuteen toi kansanedustaja Juha Mieto.

Valtakunnallinen syystapahtuman järjestelyistä vastasi Polioinvalidit ry:n Tampereen osasto, joka vietti samassa yhteydessä 50-vuotisen toimintansa merkkipäivää. Monipuolisen viihteellisen ohjelman lisäksi pohdittiin mm. esteettömän ympäristön edellytyksiä ja mahdollisuuksia tamperelaisesta näkökulmasta. Tampereella vietettyyn tapahtumaan 13-14.10.2007 osallistui yhteensä 124 henkilöä.

Kansainvälinen toiminta

Yhdistys seuraa kansainvälistä poliotyötä lähinnä Suomen Polioliiton kautta. Yhdistyksen jäsenet raportoivat aktiivisesti polioon liit-

tyvistä kansainvälisistä uutisista ja tapahtumista sekä julkaisuista.

Yhdistyksen jäsenyydet

Polioinvalidit ry kuului vuonna 2007 jäsenenä Suomen Polioliitto ry:een. Polioinvalidit ry Lahden osasto oli jäsenenä Lahden Inva-keskuksessa. Polioinvalidit ry Tampereen osasto oli jäsenenä Tampereen Invalidien Työtuki ry:ssä sekä Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunnassa. Polioinvalidit ry Varsinais-Suomen osasto oli jäsenenä Turun seudun vammaisjärjestöt ry:ssä.

JÄSENISTÖ

Toimintavuoden 2007 lopussa yhdistykseen kuului 1 160 (vuonna 2006: 1 152) varsinaista jäsentä ja 1 984 (1 984) kannatusjäsentä. Toimintavuoden aikana yhdistykseen jäseneksi haki 21 uutta varsinaista jäsentä. Kannatusjäsenten määrä jatkaa vähenemistään: kannatusjäsenten keski-ikä erittäin korkea ja uusien kannatusjäsenten hankinta on järjestöjen välisessä kilpailussa ennennäkemättömän vaikeaa.

Polioinvalidit ry:n aluetoiminnasta vastaa kahdeksan rekisteröimätöntä paikallisosastoa: Lahden osasto, Pohjanmaan osasto, Pohjois-Suomen Polioinvalidit, Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit, Satakunnan osasto, Savon osasto, Tampereen osasto ja Varsinais-Suomen osasto. Varsinaisista jäsenistä 80% kuului johonkin paikallisosastoon.

PÄÄTÖKSENTEKO

Varsinainen (kevät) kokous

Polioinvalidit ry:n ylintä päätäntä-valtaa käyttävä varsinainen kokous pidettiin 21.4.2007 Helsingissä. Kokoukseen osallistui 115 varsinaista jäsentä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat: yhdistyksen tilinpäätös vuodelta 2006, vuoden 2007 toimintasuunnitelma, talousarvio ja jäsenmaksut.

Kokouksessa valittiin yhdistykselle puheenjohtaja vuosiksi 2007-2008, neljä johtokunnan jäsentä ja heille henkilökohtaiset varamiehet kaudelle 2007-2008. Johtokunnan varsinaisen jäsenten lukumäärään ei kokouksessa tehty muutosta. Vuosikokous hyväksyi johtokunnan esityksen siitä, että johtokuntaan valittiin edustaja jokaisesta paikallisosastosta.

Johtokunta

Yhdistyksen toiminnasta vastasi johtokunta, johon kuuluivat puheenjohtajan lisäksi kahdeksan johtokunnan jäsentä sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Jokaisella yhdistyksen alueosastolle oli oma edustajansa johtokunnassa. Johto-

kunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Polioinvalidit ry:n johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa.

Johtokunta käytti myös sähköpostia hyödykseen johtokuntatyöskentelyssä. Johtokunta keskusteli oman yhdistystoiminnan kehittämistä, poliojärjestöjen yhteistyön toteuttamistavoista ja erityisesti toiminnan suuntaviivoista ja taloudesta tulevien vuosien aikana.

Polioinvalidit ry:n johtokunta vuonna 2007:

Rauno Nieminen, Rauma, pj.
Varsinaiset jäsenet(henkilökohtainen varajäsen), Kaarina Lappalainen, varapj, Helsinki(Tapio Rantanen, Helsinki), Sirpa Haapala, Pori(Lasse Santala, Ulvila), Heikki Heinonen, Lahti(Erkki Patjas, Väaksky), Lauri Jokinen, Turku(Jarkko Suominen, Salo), Pirjo Karin-Oka, Tampere(Seppo Utriainen, Tampere), Iris Karvinen, Heinävesi(Kaija Karttunen, Karttula), Tuula Pukkila, Kempele(Anja Mölläri, Rovaniemi), Pertti Niemi, Kurikka(Pirkko Hakala, Seinäjoki)

Johtokunnan sihteerinä toimi Birgitta Oksa.

Tilintarkastajat

Polioinvalidit ry:n tilintarkastajina toimivat Tarmo Männistö, HTM ja Jukka Silvo, HTM Varatilintarkastajina toimivat Merja Ingberg, oik.kand. ja tilintarkastaja Sinikka Hölttä.

Muut työryhmät

Johtokunta asetti keskuudestaan työryhmän valmistelemaan johtokunnan sille antamia asioita. Työryhmytyöskentelyyn osallistuivat Heikki

Heinonen, Kaarina Lappalainen sekä puheenjohtaja Rauno Nieminen ja sihteerinä Birgitta Oksa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö, toimitilat ja työvälineet

Polioinvalidit ry:n toimisto sijaitsee Katajanokalla Helsingissä, osoitteessa Luotsikatu 6 E 28, 00160 Helsinki. Toimitilat ovat yhdistyksen omistamat. Vuokralaisina samoissa tiloissa toimivat myös Suomen Polioliitto ry ja Suomen Poliohuolto ry.

Toimistotilat kärsivät mittavasta vesivahingosta maaliskuussa 2007. Vesivahinko aiheutti suuria vahinkoja paitsi toimitiloille myös arkistoille ja asiapapereille. Vesivahinkojen remontti kesti yli puoli vuotta, joka tietysti hankaloitti paitsi yhdistyksen myös tiloissa vuokralla olevien poliojärjestöjen toimintaa. Vesivahinkokorjausten yhteydessä pintaremontoitiin myös huoneiston muut tilat.

Paikallisosastoilla ei ole omia toimitiloja, vaan niiden toimistotiloina toimivat osastojen johtokuntien jäsenten omat kodit.

Polioinvalidit ry:n toiminnanjohtajan tehtäviä hoitaa Suomen Polioliitto ry:n toimin-najohtaja Birgitta Oksa ja jäsenihteerin tehtäviä Suomen Polioliitto ry:n jäsenihteeri Kirsti Paavola. Varainhankkijana toimii Martta Noronen.

Jäsentietojen ylläpito ja jäsenmaksujen laskutus hoidettiin keskitetysti poliojärjestöjen jäsenrekisteri- ja laskutusohjelmaa käyttäen. Paikallisosastojen jäsenkirjeiden postitus, osallistumisilmoitukset jne. oli myös mahdollista siirtää Luotsikadun toimiston hoidet-tavaksi, mikäli osasto

katsoi sen tarkoituksenmukaiseksi. Palvelua käytettiin säännöllisesti.

Vuoden aikana toimiston toimistokoneita ja atk-laitteita ja ohjelmistoa uudistettiin tarpeen niin vaatiessa. Toimiston ”arkistojen siivous-projekti” sai vesivahingon myötä uudet mittasuhteet. Osa arkistoista tuhoutui käyttökelvottomiksi. Toimintavuoden lopussa arkistointiprojekti on käytännössä saatu hoidettua.

TALOUS JA VARAINHANKINTA

Talous

Polioinvalidit ry:n talous perustui vuosikokouksen hyväksymään talousarvioon.

Yhdistyksen kokonaiskulut vuonna 2007 olivat 189 500 euroa (vuonna 2006: 198 800). Kuntoutuksen ja niitä tukevien palvelujen osuus kokonaiskuluista oli toimintavuonna 57%.

Varainhankinnassaan yhdistys noudattaa YTY ry:n sosiaali- ja terveysjärjestöille laatimia varainhankinnan eettisiä periaatteita. Tärkeimpiä varainhankintatapoja ovat kannatus- ja varsinaisten jäsenten jäsenmaksujen lisäksi vuokratuotot ja kaupunkien ja kuntien avustukset. Toimintavuonna 2007 ei suoritettu kannatusjäsenten jäsenmaksulaskutusta, vaan tässä varainhankinnassa siirryttiin ns. reaaliaikaiseen keräykseen, jossa kannatus-jäsenmaksut sovitetaan ja laskutetaan sen kalenterivuoden aikana jota kannatus-jäsenmaksu koskee.

Yhdistys möi vuosikokouksen päätöksen mukaisesti omistamansa Nirosen rahastoon kuuluneen asuinhuoneiston (As Oy Kelakartano) Helsingin Munkkiniemestä. Saaduilla varoilla rahoitetaan yhdistyksen toimintaa tulevien vuosien aikana.

Varainhankinnan kulujen osuus varainhankinnan kokonaistuotoista oli 33 % (28).

KIITOKSET

Lämpimät kiitokset yhdistyksemme paikallisosastoille ja kaikille jäsenille sitkeästä toiminnasta polion sairastaneiden henkilöiden ja heidän läheistensä hyväksi. Voimme olla ansaitusti ylpeitä siitä työn ja taidon pääomasta, jonka yhdistyksemme muodostaa. Teemme yhdessä yhdistyksestämme polion sairastaneita henkilöitä tukevan osaamis-keskuksen.

POLIOINVALIDIT RY Johtokunta

POLIOINVALIDIT RY

Toimintasuunnitelma vuodelle 2008

Polioinvalidit ry:n toiminnan tavoitteena on toimia jäsenistölleen tärkeänä ja yhteiskunnallisesti merkittävänä vaikuttajana polion sairastaneiden henkilöiden elämänlaadun ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi.

Vuoden 2008 aikana yhdistys jatkaa sekä valtakunnallista että paikallista toimintaansa, pyrkii aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti löytämään ja toteuttamaan toimintatapoja, joilla sekä yhdistyksen jäsenilleen tarjoamat palvelut että osallistuminen yhdistystoimintaan olisivat helpommin yhä useamman jäsenen tavoitettavissa.

OIKEUKSIEN JA ETUJEN VALVONTA

Polion sairastaneiden oikeuksien ja etujen valvonnan merkitys on ollut ja on aina etusijalla Polioinvalidit ry:n toiminnassa. Yhdistys haluaa vaikuttaa siten, että polioivammaiset ja heidän polioivammansa mukanaan tuomat erityistarpeet otetaan riittävästi huomioon yhteiskunnallisessa suunnittelussa ja erilaisten palvelujen tuotannossa.

Vuoden 2008 edunvalvonnan tavoitteita ovat:

koko elämän kestävä, polion ja polion myöhäisoireet huomioiva, oikea, riittävä hoito jakoutuu

oikein mitoitettua vammaispalvelua, erityishuomio henkilökohtaisen avustajajärjestelmän ja omaishoidon tuen kehittämisessä

Yhdistyksen edunvalvontatyössä jatkuu sille tunnusomainen monipuolinen yhteistyö eri tahojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Verkostumalla yhdistys pyrkii lisäämään vaikuttamisensa ja edunvalvontansa tehokkuutta ja painoarvoa.

Yhdistyksen oman aktiivisen alueellisen toiminnan kautta saadaan tärkeää tietoa polion sairastaneiden arjesta kohtaamista ongelmista ja epäkohdista. Samoja kanavia käyttäen saadaan ajankohtaista tietoa poliosta ja polion myöhäisoireista sekä vammaispalveluihin ja kuntoutukseen liittyvistä asioista vietyä sekä polion sairastaneiden että päättäjien tiedoksi.

Yhdistys osallistuu vaikuttamiseen niin paikallistasolla kuin valtakunnallisestikin viranomaistapaamisissa, kirjelmin, aloittein, yhteydenotoin ja tarvittaessa valituksin. Yhdistys

vie jäsenistönsä terveisiä eteenpäin päättäjille ja järjestöille.

Neuvontapalvelut

Polion sairastaneet tarvitsevat tukea ja apua monissa arjen ongelmatilanteissa. Yhdistyksen neuvonta- ja tukitoiminnan perustana on runsaan 50 vuoden kokemus polioivammaisen arjesta. Yhdistyksen tarjoamat neuvontapalvelut on tarkoitettu kaikille polioivammaisille ja heidän omaisilleen sekä kaikille poliosta kiinnostuneille. Yhdistyksen neuvontapalvelujen perusvahvuuksia ovat: olemassa olevat yhteydet asiantuntijoihin, vertaistuen luonnollinen läsnäolo, yhteydenoton helppous ja paikallisolojen tuntemus.

Yhdistys pyrkii löytämään ja toteuttamaan tapoja, joilla neuvontapalveluja voitaisiin paitsi kehittää entistä monipuolisemmiksi myös tuoda osaksi alueellista toimintaa, jolloin jäsenten arjen ongelmatilanteiden paikalliset olosuhteet voidaan ottaa paremmin huomioon.

Palvelut toteutetaan yhteistyössä Suomen Polioliitto ry:n kanssa. Neuvontapalveluista ei peritä maksua.

KUNTOUTUS- JA SOPEUTUMIS- VALMENNUSTOIMINTA

Yhdistyksen kuntoutukseen liittyvän toiminnan tärkein tavoite on jatkossakin kertoa polion sairastaneille henkilöille oikeudesta kuntoutukseen, tiedottaa olemassa olevista kuntoutuspalveluista ja painottaa jatkuvan oman kunnon ja hyvinvoinnin huolehtimisen tärkeyttä.

Yhdistys pyrkii omalta osaltaan täydentämään polioivammaisten kuntoutusmahdollisuuksiajärjestämällä ja rahoittamalla - osin tai kokonaan - jäsenistölle suunnattujakuntoutusjaksoja oman varainhankintansa antamissa puitteissa.

Kuntoutuksen kehittämishankkeet

Yhdistyksen tarjoamille kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuspalveluille etsitään koko ajan uusia toteuttamistapoja. Kuntoutus voi olla hyvinkin monennäköistä ja perinteitä rikkoa. Tämän kehitystyön tavoitteena on löytää toimivia tapoja edistää yhdistyksen jäsenten jaksamista omassa arjessaan.

Yhdistyksen oman kuntoutustarjonnan pitää täydentävää luonteavasti julkista, olemassa olevaa palvelutarjontaa. Kuntoutuspalvelujen tulee olla sellaisia, että ne houkuttelevat

osallistumaan ja tukevat omaoimista kuntoutusta osana omaa arkipäivää. Kehittämishankkeet toteutetaan pääosin ensivaiheessa paikallistasolla, ja niistä saatujen tulosten perustella toimintaa tullaan jatkossa laajentamaan.

Toimintavuoden aikana toteutettavia kuntoutushankkeita ovat mm. kolmivuotinen ”Henkilökohtaisen jaksamisen seuranta- ja seuranta”, joka toteutetaan yhteistyössä Rokuan kuntoutuskeskuksen kanssa, ”Oman kunnon mittaus- ja seuranta” -hankkeet yhteistyössä kuntoutuskeskus Kuntohovin, kuntoutuskeskus Apilan ja Siuntion kuntoutuskeskuksen kanssa. Lahden Optimi-keskuksessa toteutetaan avokuntoutukseen perustuva ”henkilökohtaisen jaksamisen seuranta- ja seuranta” -hankkeet.

Paikalliskuntoutus

Yhdistyksen paikallisosastot järjestävät alueellista liikunnallista kuntoutusta. Suosituin ja tehokkaimmaksi koettu avokuntoutusmuoto on lämminvesivoimistelu. Lämminvesivoimistelu kotipaikkakunnalla osana arkipäivän elämää mahdollistaa vaikeastikin liikuntavammaisen polion sairastaneen henkilön osallistumisen tärkeään kunnon ylläpitämiseen kotoa käsin. Lihashuoltoon keskittyvistä voimisteluryhmistä on saatu hyvää palautetta, erityisesti heiltä, jotka hakevat tukea omaan kotona suoritettavaan päivittäiseen liikuntaan. Paikallisia liikuntaryhmiä pyritään käynnistämään lisää.

Haja-asutusseuduilla ja paikkakunnilla, joissa ei ole paikallista poliotoimintaa pyritään löytämään yhteistyökumppaneita, joiden kanssa voitaisiin yhteistyössä tarjota avokuntoutuspalveluja alueen polion sairastaneille henkilöille.

Myös avokuntoutukselle etsitään uusia toteuttamistapoja, jotka voidaan toteuttaa tarvittaessa jo toimintavuoden aikana.

Sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskurssit

Toimintavuonna 2008 yhdistys järjestää itse kaksi valtakunnallista kuntoutuskurssia. Kurssit on tarkoitettu erityisesti niille jäsenille, jotka jäävät Suomen Polioliitto ry:n kurssitarjonnan ulkopuolelle. Kurssit toteutetaan yhteistyössä Lehtimäen Opiston kanssa. Kurssit ajoittuvat toinen helmikuulle ja toinen elokuulle. Nämä kurssit ovat osallistujille maksullisia, yhdistys maksaa osallistujille kurssitukea 10,00 euroa/kuntoutusvuorokausi/kurssilainen, kuitenkin enintään 14 vrk/jäsen/vuosi.

Yhdistys osallistuu Käpylän, Puhkarjun, Ruissalon ja Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskuksessa polion

sairastaneille henkilöille tarkoitettujen Kelan rahoittamien kuntoutuskurssien kehitysohjelmaan yhdessä Suomen Polioliitto ry:n kanssa. Yhdistyksen edustajat käyvät kertomassa yhdistyksen toiminnasta kurssilaisille.

Yhdistys osallistuu asiantuntijana Suomen Polioliitto ry:n järjestämien Raha-automaatti yhdistyksen kustantamien kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssien järjestelyihin ja sisällön kehittämiseen.

TIEDOTUS- JA VIESTINTÄ Poliolehti

Yhdistyksen keskeisin tiedotuskanava on Suomen Polioliitto ry:n julkaisema Poliolehti. Jäsenetuna jaettava lehti ilmestyy aikakauslehti-tyyppisenä, 40-64 sivuisena, neljä kertaa vuodessa. Poliolehden pääartikkelina on välittää tietoa poliosta ja polion myöhäisoireista, kuntoutuksesta ja poliojärjestöjen tarjoamista palveluista lukijoilleen. Poliolehden voi lukea myös Suomen Polioliiton nettisivuilla.

Poliolehti toimii jäsenyhdistysten ja paikallisjärjestöjen tapahtumatiedotteena. Poliolehteä tullaan jakamaan ilmaisnumeroina mm. terveysasemille ja apteekkeihin, messu- ja näyttelytilaisuuksissa sekä erilaisissa yleisötilaisuuksissa. Poliolehti toimii myös vaikutuskanavana päättäjiin.

Yhdistys pyrkii kannustamaan jäseniään kirjoittamaan entistä useammin kokemuksistaan ja ajatuksistaan Poliolehden sivuille.

Kotisivut

Polioinvalidit ry:n omien kotisivujen (osoitteessa www.polioliitto.com) sisällön pitää palvella paitsi jo olemassa olevia jäseniä myös kertoa yhdistyksen toiminnasta ja tavoitteista jäsenistöön kuulumattomille. Sivujen käyttöä tiedotuskanavana tullaan kehittämään. Kotisivuilla on tietoa yhdistyksen tarjoamista palveluista ja jokaisella osastolla on käytössä oma sivunsa, jossa ne kertovat tarkemmin paikallisesta palvelutarjonnastaan. Kotisivujen ulkoasusta ja päivityksestä vastaa Juha Vaintola.

Jäsenkirjeet

Sisäisen viestinnän perinteisempiä muotoja ovat jäsenistölle postitettavat tiedotteet ja kirjeet, jotka voivat olla sekä valtakunnallisia että paikallisesti rajattuja. Polioinvalidit ry ja sen osastot lähettävät tarvittaessa jäsenkirjeitä, joissa kerrotaan yhdistyksen ja osastojen tarjoamista palveluista.

Tiedotuksen hankkeet

Yhdistys pyrkii omalta osaltaan tehostamaan polioon liittyvää tiedo-

tus- ja julkaisutoimintaansa. Valittu toimituskunta jatkaa yhdistyksen historiikkiin ja sen julkaisemiseen liittyvää selvitystyötä.

Tiedottamiseen ja viestintään liittyviä uusia, uuden näköisiä, uutta tekniikkaa hyödyntäviä kehityshankkeita etsitään ja kehitetään toteutettavaksi jo kuluvan toimintavuoden aikana.

Muu tiedotus ja julkaisut

Polioinvalidit ry tiedottaa yhdistyksen toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista lähettää taustaineistoja polioon ja vammaisuuteen liittyvistä asioista.

JÄRJESTÖTOIMINTA

Valtakunnallinen toiminta

Polioinvalidit ry tarjoaa palvelujaan koko valtakunnan alueella. Yhdistys pyrkii valvomaan jäsentensä oikeuksien toteutumista koko valtakunnassa. Toiminnan alueellisen tasapainon toteuttaminen on jatkuva haaste. Yhdistyksen toiminnan olisi oltava ainakin tärkeimmiltä osiltaan mahdollisimman tasavertaisesti kaikkien jäsenten tavoitettavissa.

Toiminnan tasavertaisuuteen tähtäviä toimenpiteitä ovat mm. toiminnan vieminen yhä enemmän alue- ja paikallistasolle, jolloin se on maantieteellisesti helpommin jäsenten tavoitettavissa sekä uusien toimintamallien kehittäminen. Toimintamallien kehitystyötä ja toteutusta jatketaan tiiviissä yhteistyössä paikallisosastojen kanssa.

Aluetoiminta - paikallisosastot

Paikallisjärjestöt ja niiden monipuolinen toiminta ovat koko Polioinvalidit ry:n toiminnan perusta. Polioinvalidit ry:n kahdeksan paikallisosastoa tarjoavat jäsenistölle kuntoutusta, asiantuntemusta, vertaistukea ja monimuotoisia vapaa-ajan toimintoja. Osastot valvovat jäsentensä oikeuksien toteutumista paikallisella tasolla.

Polioinvalidit ry tukee osastojensa työtä tarjoamalla tukea ja koulutusta. Jäsenmaksuosuuksien lisäksi paikallisosastot saavat erilaisia toiminta-avustuksia toimintansa rahoittamiseksi. Toiminta-avustusjärjestelmän tavoitteena on parantaa paikallisia toimintamahdollisuuksia.

Paikallisosastot voivat halutessaan lähettää jäsenkirjeitä ja tiedotteita yhdistyksen jäsenrekisteri- ja postitusohjelmien kautta. Osastojen vapaaehtoisille luottamushenkilöille järjestetään tarvittaessa koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia. Luottamushenkilöiden osallistumista myös erilaisiin koulutustilaisuuksiin tuetaan mahdollisuuksien mukaan.

Yhdistys pyrkii omalla toiminnallaan tukemaan jatkuvan ja aktiivisen aluetoiminnan kehittämistä ja lisäämistä jatkossakin. Toimivalla alueorganisaatiolla on mahdollista parantaa jäsenten tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia.

Jäsenpalvelut

Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Poliolehti on yhdistyksen tärkein kaikki jäsenet tavoittama palvelu. Suomen Polioliiton neuvontapalvelut ja yhdistyksen laaja vapaaehtoishenkilöstö pystyvät neuvomaan jäsenistöä monissa vammaisuuteen, erityisesti polioon ja sosiaaliturvaan liittyvissä asioissa sekä puhelimitse, sähköpostitse ja kirjeitse. Neuvontatyö on luonteva osa yhdistyksen ja senpaikallisosastojen tilaisuuksia.

Jäsenpalveluja ovat monipuolinen sekä yhdistyksen oma että Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssitarjonta, monipuolinen vapaa-ajan toiminta sekä mahdollisuus osallistua aktiiviseen järjestötyöhön ja vaikuttamistoimintaan.

Vapaa-ajan toiminta

Polioinvalidit ry ja erityisesti sen paikallisosastot jatkavat monipuolista vapaa-ajan palvelujen ja tapahtumien toteuttamista. Toimintavuoden vapaa-ajan tarjontaan kuuluvat mm. erilaiset kerhot, opintopiirit, teemalliset päivätapahtumat, retket ja matkat niin koti- kuin ulkomailla. Vapaa-ajan toiminnan eri muodot toimivat usein paitsi virkistystapahtumana myös tiedotus- ja vertaistukitapahtumana. Tapahtumissa on mukana avustajia.

Kaikkiin yhdistyksen ja sen paikallisosastojen järjestämiin tapahtumiin voivat osallistua kaikki yhdistyksen varsinaiset jäsenet asuinpaikasta riippumatta järjestäjän ilmoittamalla jäsenhinnalla.

Valtakunnalliset tapahtumat

Polioinvalidit ry on mukana järjestämässä Suomen Polioliitto ry:n kahta vuosittaista valtakunnallista tapahtumaa kesäpäiviä ja syystapahtumaa. Vuoden 2008 tapahtumien teema on ”Oikeus monipuoliseen liikkumiseen kaikille”. Kesäpäivät vietetään Rokuan Kuntoutuskeskuksessa, jolloin järjestäjänä toimii yhdistyksen Pohjois-Suomen osasto. Syystapahtuma järjestetään Peurungon kuntoutuskeskuksessa.

Järjestö- ja yhteistoiminta

Polioinvalidit ry jatkaa ja kehittää yhteistyötään eri vammaisjärjestöjen sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhdistys kuuluu yhdessä Suomen Poliohuolto ry:n kanssa perustamaansa poliojärjestöjen yhteiseen Suomen Polioliitto ry:een. Polioin-

validit ry osallistuu aktiivisesti poliojärjestöjen yhteisten tavoitteiden määrittelyyn ja toteuttamiseen.

Yhdistys on Suomen Polioliitto ry:n kautta mukana Sosiaaliturvan Keskusliitto ry:ssä, Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry:ssä sekä Vammaisjärjestöjen neuvottelukunnassa.

Yhdistykseen kuuluu kahdeksan paikallista rekisteröimätöntä alaosastoa. Alaosastot ovat: Lahden osasto, Pohjois-Suomen Polioinvalidit, Pohjanmaan osasto, Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit, Satakunnan osasto, Savon osasto, Tampereen osasto ja Varsinais-Suomen osasto.

Kansainvälinen toiminta

Polioinvalidit ry seuraa kansainvälistä polioon liittyvää tutkimusta ja kehitystyötä ja osallistuu poliojärjestöjen kansainväliseen yhteistyöhön mahdollisuuksiensa mukaisesti. Kansainvälisen toiminnan kehittämistä varten on, yhteistyössä Suomen Polioliiton kanssa, perustettu työryhmä.

PÄÄTÖKSENTEKO

Varsinainen (kevät) kokous

Polioinvalidit ry:n ylintä päätäntävaltaa käyttää vuosikokous, joka pidetään huhtikuussa 2008 Helsingissä. Vuosikokouksessa jäsenistö hyväksyy edellisvuoden tilinpäätöksen toiminta-kertomuksineen ja päättää tulevan kauden toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta sekä valitsee erovuoroisten tilalle johtokunnan jäsenet/varajäsenet kaudeksi 2008-2009.

Toimintavuonna käynnistyvät jäsenten vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi tähtäävät käytännön toimenpiteet, jotka hyväksyttiin toteutettavaksi vuoden 2007 vuosikokouksessa. Hyväksytyssä vaikutusmahdollisuuksien lisäämis-mallissa keskitytään ensivaiheessa yhdistyksen paikallisosastojen aseman vahvistamiseen vuosikokoukselle esitettävien asioiden valmistelussa.

Johtokunnan edustajat osallistuvat kaikkiin paikallisosastojen vuosikokouksiin kertoen johtokunnan tekemistä alustavista suunnitelmista toimintavuoden toiminnan sisällöstä sekä sen rahoittamisesta. Jäseniltä saatujen palautteiden ja kehittämisajatuksen avulla johtokunta laatii toimintasuunnitelman ja talousarvion esitettäväksi varsinaiselle vuosikokoukselle.

Saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella yhdistys jatkaa organisaationsa ja hallintonsa kriittistä tarkastelua ja on valmis tarvittaessa kehittämään omaa hallintomalliaan joustavammaksi ja toimivam-

maksi yhdistyslain sille antamissa rajoissa.

Johtokunta

Vuosikokouksen valitsema johtokunta johtaa yhdistyksen toimintaa vuosikokouksen asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Johtokunta kokoontuu tarpeen mukaan ja voi tarvittaessa perustaa erilaisia työryhmiä tai toimikuntia hoitamaan niille annettuja tehtäviä.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö ja toimitilat

Polioinvalidit ry:llä on palveluksessaan puhelinhankkija, joka huolehtii kannatusjäsenhankinnasta ja mahdollisista puhelinkeräyksistä. Yhdistyksellä ei ole toistaiseksi muita vakituisesti palkattuja toimihenkilöitä. Yhdistyksen jäsensihteerin ja toiminnanjohtajan tehtävät kuuluvat Suomen Polioliitolta saataviin järjestöpalveluihin.

Poliojärjestöillä (Suomen Polioliitto ry, Suomen Poliohuolto ry sekä Polioinvalidit ry) on yhteinen toimitila Helsingin Katajanokalla, osoitteessa Luotsikatu 6 E 28, 00160 Helsinki. Toimitila on yhdistyksen omistama. Poliojärjestöt jatkavat uusien esteettömien toimitilojen etsimistä. Tavoitteena on, että uudet toimitilat vuokraa Suomen Polioliitto ry ja tilojen vuokraukseen tarvittava rahoitus saataisiin Raha-automaattiyhdistykseltä.

TALOUS JA VARAINHANKINTA

Toiminnan rahoitus

Polioinvalidit ry:n toiminnan vuositteisen rahoituksen rungon muodostavat jäsenmaksut, kaupunkien ja kuntien avustukset ja vuokratuotot. Paikallisosastojen varainhankinnan perustan muodostavat varsinaisten jäsenten jäsenmaksut, tukimaksut, avustukset sekä arpajaiset ja myyjäistuotot.

Yhdistys käyttää jäsenpalvelujensa rahoittamiseen merkittävästi varoja Aili Nirosen rahastosta. Talousarvioon varataan mahdollisuus rahoittaa jo toimintavuoden aikana käynnistyviä uusia toiminnan kehittämiseen liittyviä hankkeita.

Yhdistyksen toiminnan rahoittamisessa tullaan jatkamaan linjaa, jossa jäsenpalveluja rahoitetaan oman varainhankinnan tuottojen lisäksi käyttämällä yhdistyksen omaa pääomaa. Käytettävän pääoman määrästä päätetään vuosittain yhdistyksen varsinaisessa kokouksessa. Lähivuosina tarvittava rahoitus nostetaan Aili Nirosen rahastosta.

Polioinvalidit ry Johtokunta

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y.

Toimintakertomus vuodelta 2007

Suomen Poliohuolto r.y. on polio-
vammaisten 30.04.1958 perus-
tama valtakunnallinen vammaisjär-
jestö, jonka kotipaikka on Helsinki ja
toimialueena koko Suomi. Suomen
Poliohuolto r.y:n toiminnan tarkoi-
tuksena on poliovammaisten yleinen
edunvalvonta, vammaislainsäädän-
töön liittyvä tiedotustoiminta, opas-
taa jäsenistöään lakisääteisten palve-
lujen ja tukitoimien piiriin, yhteis-
kunnallinen vaikuttaminen siten,
että poliovammaisten erityistarpeet
otetaan riittävässä määrin huomioon
lainsäädännössä ja yhteiskuntasuun-
nittelussa, poliovammaisten syr-
jäytymisen ehkäiseminen ja heidän
tasa-arvoisuutensa edistäminen,
lomailu- ja virkistystoiminnan järjes-
täminen, sekä jäsenistön keskinäisen
vertaistuen tarjoaminen. Suomen
Poliohuolto r.y. on perustanut vuonna
1994 yhdessä Polioinvalidit r.y:n
kanssa Suomen Polioliitto r.y:n, joka
toimii suomalaisten poliojärjestöjen
yhteistyöjärjestönä.

JÄSENISTÖ

Suomen Poliohuolto r.y:n jäsenis-
tön muodostavat polion sairastaneet
varsinaiset jäsenet sekä yhdistyksen
toimintaa tukevat kannatusjäsenet.
Vuoden 2007 päättyessä yhdistyk-
seen kuului yhteensä 1006 jäsentä.
Varsinaisten poliovammaisten jäsen-
ten määrä oli 258 henkilöä. Kann-
atusjäsenien määrä oli yhteensä
748 yksityistä henkilöä tai yritystä.
Vuoden 2007 aikana yhdistykseen
liittyi 2 uutta varsinaista jäsentä,
erosi 5 varsinaista jäsentä ja kuoli 7
varsinaista jäsentä.

HALLINTO

Suomen Poliohuolto r.y:n ylintä
pääosvaltaa käyttää yhden (1) kerran
vuodessa kokoontuva vuosikokous.
Yhdistyksen asioita hoitaa vuosiko-
kouksen valitsema hallitus, johon
kuuluu kahdeksan (8) jäsentä. Hal-
lituksen jäsenet valitaan kahdeksi
(2) vuodeksi kerrallaan siten, että
kunakin vuonna eroaa vuorollaan
neljä (4) jäsentä, jotka vuosikoko-
uksen päätöksellä voidaan valita
hallitukseen uudelleen. Hallituksen
toimikausi kestää yli kalenterivuoden
siihen saakka, kunnes vuosikokous
on valinnut uuden hallituksen.

Suomen Poliohuolto r.y:n vuosiko-
kous pidettiin Helsingissä Ruskea-
suon koululla 05.05.2007. Vuosi-
kokoukseen osallistui 23 yhdistyk-

sen jäsentä ja heidän avustajiaan.
Kokouksen puheenjohtajana toimi
Ari Aroheikki ja sihteerinä Suomen
Polioliitto r.y:n toiminnanjohtaja Bir-
gitta Oksa. Hallituksen jäseniksi seu-
raavaksi kaksivuotiskaudeksi valitiin
uudelleen erovuorossa olleet:
Otso Forsman, Markku Huostila, Leo
Hänninen ja Eira Tenhonen.

Suomen Poliohuolto r.y:n hallituk-
sen muodostivat vuonna 2007; Otso
Forsman, Anna-Liisa Hillo, Markku
Huostila, Leo Hänninen, Elise Korelin,
Antti Mettinen, Arto Pätäri ja
Eira Tenhonen.

Helsingissä 05.05.2007 pidetyssä
hallituksen järjestäytymiskokouk-
sessa yhdistyksen ja sen hallituksen
puheenjohtajaksi valittiin Leo Hän-
ninen, varapuheenjohtajaksi Otso
Forsman ja sihteeriksi Arto Pätäri.
Hallitus kokoontui kertomusvuoden
aikana viisi (5) kertaa. Asioita käsi-
teltiin yhteensä 56:ssa pöytäkirjan
kohdassa.

VALVONTA

Vuosikokouksen valitsemina tilin-
tarkastajina ovat toimineet Jukka
Silvo HTM ja asianajaja Heikki
Aaltonen. Varatilintarkastajina ovat
olleet Erkki Manner KHT ja Leena
Simola-Nikkanen.

EDUSTUS

Suomen Poliohuolto r.y. on Suomen
Polioliitto r.y:n jäsen ja liiton kautta
edustettuna Sosiaali- ja terveystur-
van keskusliitto r.y:ssä, Sosiaali- ja
terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys
YTY r.y:ssä ja Valtakunnallisessa
vammaisjärjestöjen neuvottelukun-
nassa.

Suomen Poliohuolto r.y:n edusta-
jina Suomen Polioliitto r.y:n hal-
lituksessa toimivat Leo Hänninen
(varapuheenjohtaja), Elise Korelin
ja Arto Pätäri.

Suomen Poliohuolto r.y. oli edustet-
tuna myös Vantaan vammaisneuvos-
tossa (Elise Korelin, jäsen) ja Vihdin
vammaisneuvostossa (Leo Hänninen,
puheenjohtaja), sekä Espoon vam-
maisjärjestöjen neuvottelukunnassa
(Anna-Liisa Hillo, jäsen).

TIEDOTTAMINEN

Suomen Poliohuolto r.y:n tiedotus-
toimintaa on hoidettu neljä kertaa
vuodessa ilmestyvän Suomen Polio-
liitto r.y:n julkaiseman Polioleh-
den, sekä internet-verkossa olevan

Suomen Poliohuolto r.y:n kotisi-
vun kautta. Poliolehden vuosikerta
sisältyy sekä varsinaisten jäsenien,
että kannatusjäsenien jäsenmak-
suun. Poliolehden tiedottava mer-
kitys korostuu myös siten, että sen
vapaakappaleita lähetetään runsaasti
mm. julkisiin toimipisteisiin, kun-
tiin, sairaaloihin ja moniin muihin
toimintamme kannalta tärkeisiin
kohteisiin.

Vuoden 2007 aikana yhdistys lähetti
jäsenilleen kaksi (2) jäsenkirjettä,
joissa kerrottiin ajankohtaisista asi-
oista. Vammaislainsäädäntöön ja
sosiaaliturvaan liittyvää tiedotusta
ja neuvontaa on annettu myös puhe-
limitse ja sähköpostitse. Suomen
Poliohuolto r.y:n kotisivu löytyy
osoitteesta: <http://personal.inet.fi/koti/leo.hanninen/> sekä Suomen
Polioliitto r.y:n kotisivun www.polioliitto.com linkistä "Jäsenjär-
jestöt."

LOMAILU- JA VIRKISTYSTOIMINTA

Vihdin kunnan Vihtijärven kylässä
sijaitseva Kaislaranta-koti oli vuok-
rattuna Kaislakoti-yhdistys r.y:lle
23.07.2005 tehdyllä vuokrasopi-
muksella 27.05.2007 saakka. Vuok-
rasopimuksen yllättävästä päättymis-
estä johtuen yhdistys ei pystynyt
järjestämään kesälle 2007 suun-
niteltua Kaislarannan lomailutoi-
mintaa. Kaislarannan toiminnassa
tapahtunut muutos johti siihen, että
Suomen Poliohuolto r.y:n hallitus
päätti 29.03.2007 pidetyssä koko-
uksessa asettaa Kaislarannan ja
Jokirinteen kiinteistöt myyntiin niillä
valtuuksilla, jotka vuoden 2005
vuosikokous on myöntänyt yhdis-
tyksen hallitukselle. Kaislarannan
ja Jokirinteen kiinteistöjen myyntiä
koskeva kauppakirja allekirjoitettiin
12.11.2007.

VAIKUTTAMISTOIMINTA

Suomen Poliohuolto r.y:n vaikutta-
mistoimintaa edustaa lähinnä jäse-
nistön aktiivinen osallistuminen
paikallisten vammaisneuvostojen
toimintaan ja yhteistoiminta paikal-
listen vammaisjärjestöjen kanssa.
Toimintavuoden 2007 aikana yhdis-
tyks onnistui luomaan uusia kontak-
teja myös kansanedustajiin. Suomen
Poliohuolto r.y:n edustajat vierailivat
Eduskunnassa 15.06.2007 kansan-
edustaja Arja Karhuvaaran kutsu-
mina. Vierailuun osallistuivat yhdis-
tyksen puheenjohtaja Leo Hänninen,
hallituksen jäsenet Markku Huostila
ja Elise Korelin, sekä yhdistyksen
jäsenet Eeva ja Topi Collin sekä
Satu Wallin. Vierailun tarkoituksena
oli vammaisjärjestön edustajien
kuuleminen valtakunnallisen vam-
maispoliittisen ohjelman laatimisen
ja vammaislainsäädännön uudis-
tamisen yhteydessä. Yhdistyksen

taholta esille tuotuja asioita olivat
mm. uudistuva autoverotus, hen-
kilökohtainen avustajajärjestelmän
kehittäminen, omaishoidontukeen
liittyvät asiat, vaikeavammaisten kul-
jetuspalveluihin liittyvät asiat, sekä
vammaisten eriarvoisuus vammais-
palveluihin asuinpaikkakunnasta
riippuen. Suomen Poliohuolto r.y.
on tehnyt 28.12.2007 kansanedus-
taja Arja Karhuvaaralle ehdotuksen
lakialoitteen tekemiseksi sitä, että
vaikeavammaisen henkilön henkilö-
kohtaisten avustajien palkkaamisesta
aiheutuvat kustannukset korvattaisiin
ao. henkilön kotikunnalle valtion
varoista 100 prosenttisesti erityis-
valtionosuutena.

TOIMISTO

Suomen Poliohuolto r.y:n toimisto
sijaitsee Helsingin Katajanokalla
osoitteessa Luotsikatu 6 E 28, 00160
Helsinki puh. (09) 686 0990, fax.
(09) 686 09960. Yhdistyksen säh-
köpostiosoite on leo.hanninen@ppl.inet.fi

Kertomusvuoden aikana yhdis-
tyksen palveluksessa toimi yksi
(1) kannatusjäsenhankkija, yksi (1)
osa-aikainen järjestösihteerini, sekä
osa-aikainen Kaislarannan johtaja.
Suomen Poliohuolto r.y:n tarvitsemia
toimistopalveluja tuotettiin osittain
Suomen Polioliitto r.y:n toimesta.

Suomessa on tällä hetkellä arviolta
noin 4000–6000 polion sairastanutta
henkilöä. Poliovammaisuus on heille
elämänsä loppuun saakka "riesana
arjessa selviytymiselle". Suomen
Poliohuolto r.y pyrkii toiminnal-
laan parhaansa mukaan ehkäise-
mään poliovammaisten jäsentensä
syrjäytymistä, edesauttamaan ja
helpottamaan jäsentensä selviyty-
mistä jokapäiväisessä elämässä,
edistämään heidän osallisuutensa
toteutumista, tarjoamaan heille polio-
tietoa ja opastusta arkeen liittyvissä
ongelmatilanteissa, tarjoamaan jäse-
nistön keskinäistä vertaistukea ja
mielekkästä yhdessäoloa virkistys-,
lomailu- ja vapaa-aikatoiminnan
muodossa.

Kiitämme työme tukijoita ja
yhteistyökumppaneitamme kulu-
neesta vuodesta.

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y.

Hallitus

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y. Toimintasuunnitelma vuodelle 2008

Suomen Poliohuolto r.y. on poliovammaisten vuonna 1958 perustama ja heidän itsensä johtama vammaisjärjestö, jonka kotipaikka on Helsinki ja toimialueena koko Suomi. Suomen Poliohuolto r.y. on perustanut vuonna 1994 yhdessä Polioinvalidit r.y:n kanssa poliojärjestöjen yhteistyöjärjestönä toimivan Suomen Poliolehti r.y:n.

YLEISTÄ

Suomen Poliohuolto r.y:n toiminnan pää tavoitteina vuonna 2008 tulee olemaan; jäsenistön yleinen edunvalvonta, vammaislainsäädäntöön liittyvä tiedotustoiminta, jäsenistön opastaminen lakisäätöjen palvelujen ja tukitoimien piiriin, lomailu- ja vapaa-aikatoiminnan järjestäminen aivan uudella tavalla, yhteiskunnallinen vaikuttaminen poliovammaisten erityistarpeiden huomioimiseksi yhteiskuntasuunnittelussa, poliovammaisten keskinäisen vertaistuen toteuttaminen, syrjäytymisen ehkäiseminen ja tasa-arvoisuuden edistäminen.

HALLINTO

Suomen Poliohuolto r.y:n sääntöjen mukaan ylintä päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous. Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksen valitsema hallitus, johon kuuluu kahdeksan (8) varsinaista jäsentä. Jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, kuitenkin niin, että kunkin vuonna vuorollaan eroaa neljä (4) jäsentä, jotka vuosikokouksen päätöksellä voidaan valita uudelleen hallitukseen. Hallituksen toimikausi kestää yli kalenterivuoden siihen saakka, kunnes vuosikokous on valinnut uuden hallituksen.

Vuoden 2008 alussa Suomen Poliohuolto r.y:n hallituksen muodostavat; Leo Hänninen (puheenjohtaja), Otso Forsman (varapuheenjohtaja), Arto Pätäri (sihteeri) Elise Korelin, Anna-Liisa Hillo, Markku Huostila, Antti Mettinen ja Eira Tenhonen.

Suomen Poliohuolto r.y:n toimisto sijaitsee Helsingin Katajanokalla osoitteessa Luotsikatu 6 E 28, 00160 Helsinki puh. 09-6860 990, fax. 09-6860 9960, e-mail. leo.hanninen@pp1.inet.fi

Suomen Poliohuolto r.y:n internet verkossa olevat kotisivut löytyvät osoitteesta:

<http://personal.inet.fi/koti/leo.hanninen> ja Suomen Poliolehti r.y:n kotisivun kautta osoitteessa <http://www.poliolehti.com> linkistä ”Jäsenjärjestöt”.

JÄSENISTÖ

Suomen Poliohuolto ry:n jäsenistö muodostuu varsinaisista poliovammaisista jäsenistä, sekä yhdistyksen toimintaa tukevista kannatus- ja yhteisöjäsenistä Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä jokainen polion sairastanut Suomen kansalainen, joka kirjallisen jäsenhakemuksensa yhteydessä esittää luotettavan todistuksen polion jälkitilasta. Varsinaiset jäsenet hyväksyy yhdistyksen hallitus.

TOIMINTA Edunvalvonta

Suomen Poliolehti r.y:n kautta yhdistys on edustettuna mm. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto r.y:ssä, Sosiaali- ja Terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY r.y:ssä ja Valtakunnallisessa Vammaisfoorumissa.

Kuntoutuspalvelut

Suomen Poliolehti r.y. järjestää RAY:n avustuksella poliovammaisille tarkoitettua kuntoutustoimintaa. Suomen Poliohuolto r.y. rohkaisee jäsenistöään hakeutumaan liiton kuntoutustoiminnan piiriin. Yhdistyksen varsinaisten jäsenten keski-ikä on 68 vuotta. Poliovammaisten kuntoutustarve on huomattava. Viime vuosina kerätty lääketieteellinen tutkimustieto polion myöhäisoireista ns. postpoliosyndroomasta on osoittanut kuntoutuksen tärkeän merkityksen ikääntyville poliovammaisille. Poliovammaisten tulisi päästä kuntoutukseen vuosittain. Vaikeavammaisten omatoimisuuden tukeminen ja edistäminen kuntoutuksen ja siihen liittyvän viriketoiminnan avulla on paitsi inhimillisesti myös taloudellisesti yhteiskunnan edun mukaista.

Lomailu-, huolto-, vapaa-aika- ja virkistystoiminta

Suomen Poliohuolto r.y:n lomailu-, huolto-, vapaa-aika- ja virkistystoiminta järjestetään Kaislarannan myynnin jälkeisessä tilanteessa täysin uudella tavalla. Suomen Poliohuolto r.y. pyrkii kehittämään uusia monipuolisempia mahdollisuuksia

Suomen Poliohuolto ry:n puheenjohtaja Leo Hänninen toivoo saavansa jäsenistöltä postia, jossa he kertovat hallitukselle, millaista toimintaa he Poliohuolloilta jatkossa odottavat.

jäsentensä lomailu-, huolto-, vapaa-aika-, virkistys-, matkailu-, ja harrastustoiminnan tarpeisiin.

Lomailutoimintaa on tarkoitus toteuttaa siten, että yhdistyksen tarvitsemat lomapalvelut ostetaan jatkossa muilta lomakoteja ylläpitäviltä järjestöiltä tai tahoilta, jotka tarjoavat liikuntaesteisille soveltuvia lomailupalveluja.

Suomen Poliohuolto r.y. pyrkii myös kehittämään jäsenistönsä keskeistä vertaistuki-, vapaa-aika-, virkistys-, harrastus- ja matkailutoimintaa.

Ympäriällä oleva yhteiskunta muuttuu. Myös integraatiota tukevia toimia on tarkoituksenmukaista tukea Kaislaranta-rahastoa käyttäen. Esimerkkinä yhdistyksen osallistuminen tietokoneen käyttöön liittyvien kurssien rahoittamiseen.

TIEDOTTAMINEN

Yhdistyksen toiminnasta tiedotetaan Suomen Poliolehti r.y:n julkaiseman Poliolehdessä, internet-verkossa olevan kotisivun ja jäsenkirjeiden avulla. Poliolehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja se lähetetään kaikille yhdistyksen varsinaisille jäsenille, kannatusjäsenille, sekä useille yhdistyksen toiminnan kannalta tärkeille tahoille.

KAISLARANTA-RAHASTO

Suomen Poliohuolto r.y:n hallitus on perustanut Kaislarannan nimeä kantavan Kaislaranta-rahaston, johon Kaislaranta-kodin myynnistä saatua rahaa siirretään vuosittain hallituksen esityksiin perustuvien vuosikokouksen hyväksymien talousarvioiden puitteissa. Suomen Poliohuolto r.y:n toiminnan rahoitus tulee jatkossa painottumaan enenevässä määrin siihen, että yhdistys käyttää Kaislaranta-rahastoa siirtääkseen Kaislaranta-kodin myynnistä saatuja varoja toimintansa rahoittamiseen.

Suomen Poliohuolto r.y:n hallitus selvittää vuoden 2008 aikana mahdollisuuksia avustuskäytännön luomiseksi siten, että Kaislaranta-rahastosta voitaisiin myöntää jäsenistölle avustuksia sellaisiin tarpeisiin, joiden rahoitusta ei ole turvattu voimassaolevan lainsäädännön avulla.

TALOUS

Suomen Poliohuolto r.y:n toiminnan rahoitus muodostuu varsinaisten ja kannatusjäsenten jäsenmaksuista, sijoitustoiminnan tuotosta, sekä Kaislaranta-rahastoa käyttäen. Vuosikokouksen päätöksen mukaisesti jäsenmaksut vuonna 2008 ovat seuraavat; varsinaiset jäsenet 10 €, kannatusjäsenet 20 € sekä yhteisö- ja yritysjäsenet 50 €. Jäsenmaksuihin sisältyy Poliolehdessä vuosikerta.

Suomen Poliohuolto r.y:n toiminta täyttää 30.04.2008 kunnioitettavan 50 vuoden iän. Yhdistys on perustanut vuonna 1959 Suomen ensimmäisen vammaisten palvelukodin ja ylläpitänyt sen toimintaa 40 vuotta. Olemme uranuurtajia suomalaisen vammaisten palvelutalotoiminnan käynnistämiseksi. Siitä asiasta ja Kaislaranta-kotimme pitkäaikaisesta toiminnasta voimme olla perustellusti ylpeitä.

Suomen Poliohuolto r.y. toimii myös jatkossa poliovammaisten jäsentensä elinolosuhteiden, elämänlaadun, osallisuuden ja tasavertaisuuden edistämiseksi ja heidän syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Toimintamme perustuu luottamuksellisiin suhteisiin ja hyvään yhteistyöhön valtakunnan päättäjien, kuntien sosiaali- ja terveysviranomaisten, sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja muiden työmme tukijoiden kanssa.

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y.

Hallitus

Mrs. Ulla Viitanen
RR 1
8991 Old Homestead Rd
Pefferlaw ON L0E 1N0

Toronto Kanada 18/5-08

Toronto - Kanada

18.5.08

Rauhan tervehdys Suomen Poliot ja kaikki ystävät siellä vanhassa maassa. Tunnen velvollisuudekseni kirjoittaa teille ystävät, sillä viisikymmentäkolme vuotta aviovuosia ja 51 ja puoli vuotta polion sairastaneen kanssa elämistä on antanut minulle uuden ymmärryksen sairauteen.

Syy miksi kirjoitan, on koska vaimoni Ulla Viitanen ei voi enää kirjoittaa teille. Monia kirjoituksia hän kirjoitti lehteenne, kertoen kuulumisia Täältä Kaanaan maalta (Kanadasta). Ulla kertoi voinnistaan, avuista, joita sai ulkopuolelta kodin, kertoi monesti myös meidän vuohilaumastamme, joita on vieläkin noin 65 päätä ja häntää.

Mutta elämä muuttuu aikaan, olemmeko valmiit tai emme. Meillä muutos tapahtui 10 pv, lokakuuta 2007, kun Ulla sai muuttaa parempaan kotiin, mitä minä en ole koskaan pystynyt järjestämään, hän muutti taivaan kotiin. Päivää ennen poismenoä Ulla kertoi selvänä (pois koomasta), että koti odottaa ja minä pääsen sinne pian. Seuraavana iltana 23.45 hän lähti kotiin iäiseen.

Monet teistä olette varmasti samanlaisen kuoleman kanssa tekemisissä, joten tiedätte kuinka se koskee lähimmäisiä.

Ulla oli hyvä vaimo, todellinen nainen, jonka kanssa ei tarvinnut riidellä.

Ulla tiesi osansa ja kantoi sen kunnialla elämän loppuun saakka ja annoin suuren arvon hänen sitkeydelleen, koska ei valittanut ja surkutellut omaa osaansa. Joskus Ulla oli pahoillaan minun osastani, koska ei voinut olla kuin terveet vaimot. Tämä ei estänyt minua rakastamasta häntä kuin ensirakkautta. Tunnen menettäneeni puolet minusta tai vähän ylikin ja nyt olen todella yksin. Taivaallinen Isäni on tukeni ja turvani myös minulla niin kuin oli Ullallakin. Emme tiedä hetkeä koska lähtö tulee, joten olkaamme valmiita joka hetki. Taivasasiat on ensin ja sitten kaikki muut.

Siunausta teille jokaiselle lehden toimituksessa ja lukijoille. Älkää masentuko elämä ei ole aina helppoa. Valitukset ei auta, ne voi vain masentaa kuuntelijan. Taivaallinen Isämme kuulee meitä ja antaa

voimia päivittäin, kun me anomme. Minäkin olin nuori mies kun Ulla sairastui 51 ½ vuotta sitten. Oli kai tälläkin jokin tarkoitus. Nyt kyllä tunnen masennusta ja ehkä siksi kirjoitan. Vielä haluan kertoa mitä tapahtui noin kolme vuotta sitten Ullalle.

Eräänä kauniina syyspäivänä Ulla sai hengitysvaikeuksia, joten ambulanssilla nopeasti sairaalaan. Letkut kaulaan niin kuin silloin, kun sairastui poliioon. Puhua ei voinut, samoin syödä, kaikki meni letkujen avulla. Lääkärit ja hoitajat sanoivat, että tuo nainen ei enää nouse tuosta on niin pahana eikä mitään voi enää tehdä. Ullan toinen keuhkopuolikas vain toimi polion jälkeen ja nyt siinä toimivassa oli vikaa.

Kerroin asiasta seurakunnallemme ja annoin viestin mennä, ettei vielä Ullaa pois otettaisi minulta sillä emme olleet valmistautuneet kuoleman varalle. Asian puolesta rukoultiin Suomessa, Floridassa, Vancouverissa ja täällä Torontossa, tiedän sen. Rukoukseni oli, että antaisi vielä aikaa ainakin vuoden, että voisin valmistautua, mutta jos seuraavan kerran joutuu sairaalaan niin yritän olla valmis hänen lähtönsä. Ulla oli 6 kuukautta sairaalassa ja pääsi kotiin luokseni. Valmistauduimme sitä toista sairaala matkaa varten niin, että myimme asunto-osakkeen, joka oli tyhjänä juuri silloin. Uusimme testamenttimme ja monenlaisia paperitöitä, joita minä en koskaan

ollut hoitanut. Paljon jäi vielä epäselväksi asioita, kun tuli se toinen sairaala matka yllätyksenä.

Kodinhoitaja Lary tuli seuraavana päivänä ja kysyi missä Ulla on. Kerroin, että aamulla ambulanssi haki sairaalaan ja luulen että Ulla ei tule takaisin enää. Miksi sanot noin, kysyi Lary? Kerroin rukoukseni hänelle. Ja uskon että niin myös käy. Viikon Ulla oli sairaalassa erikois-osastolla, osan ajasta pois tästä maailmasta (koomassa). Päivää ennen pois menoaan hän oli selvänä ja muisti kaikki mitä testasin häneltä hääpäivät, poikien syntymät, Kanadaa tulo, asunnon muuton, talon oston ja kaikki hän muisti tarkalleen.

Meillä oli viimeinen lämmin keskustelu kahdestaan. Silloin hän kertoi myös sen kotiin menonsa. Olin kyllä valmistunut tähän kaikkeen osittain, mutta en ole vieläkään siitä selvinnyt kunnolla. Ullan vaatekaapit on vielä koskematta ja lääkepurkit hyllyssä. En ole voinut vielä niitä pakata pois. Toivon että voisin sen tehdä lähiaikoina.

Meillä on Isä taivaassa, joka kuulee meitä kun me vaan nöyränä rukoilemme. Hän tulee pian merkit osittavat niin.

Ensio Viitanen Ullan husband

icecat Arena

Peurunkaan Icecat Arena

Kesäkuussa 2008 valmistuva jää- ja curlinghalli tulee sijaitsemaan aivan muiden Peurungan palveluiden yhteydessä. Curling on mielenkiintoinen jääurheilulaji joka sopii kaikille, Icecat arenalla lajia voi harrastaa erillisessä curlinghallissa joka on sijoitettu katsomon sisään omalla pukuhuoneella. Icecat Arenalla curlingtaitojaan pääsee testaamaan myös Suomen Polioliiton valtakunnallisen syystapahtuman osallistujia.

Curlingin henki

Curling on taitoa ja perinteitä vaaliva peli. Hyvin suoritettu heitto on ilo silmälle. Yhtä

suuri ilo on havaita vanhojen ja kunnianarvoisten perinteiden vaikutus yhä tänäkin päivänä pelin todelliseen luonteeseen. Curlingpelaaja kilpailee voittaakseen, mutta ei koskaan nöyryyttäkseen vastustajaansa. Aito curlingpelaaja valitsee mieluummin häviön kuin vilpillisin keinoin saavutetun voiton.

Hyvä curlingpelaaja ei koskaan pyri häiritsemään vastustajaansa tai muutoin estämään häntä pelaamasta parasta peliään. Yksikään curlingpelaaja ei tietoisesti riko pelin sääntöjä tai sen perinteitä. Jos pelaaja kuitenkin vahingossa syyllistyy rikkeeseen, tuo hän

sen huomattessaan itse ensimmäisenä ilmi.

Koska pelin päätavoitteena on ratkaista pelaajien keski-

näiset taidot, curlingin henki vaatii urheiluhenkisyyttä, hyväntahtoista mieltä ja kunnioitettavaa käyttäytymistä. Tämän hengen on vaikutettava pelin sääntöjen tulkitsemiseen ja soveltamiseen sekä kaikkien osapuolten käyttäytymiseen, niin jäällä kuin sen ulkopuolellakin.

Lisätietoja Icecat-Arenasta

Markku Hämäläinen
Peurungan Jäähallit Oy
puh. 040 723 3218
markku.hamalainen (at) peurunka.fi

**Icecat Arenalla
curlingtaitojaan
pääsevät testaamaan
myös Suomen Polioliiton
valtakunnallisen syystapahtuman
osallistujat.**

LAKEUDEN MATKAT

Kaiken maailman matkoja

-lennot - hotellit - rantalomat - ryhmämatkat
- kylpylämatkat - koko talven matkat

Zeppelin, Kempele, p.08-5647 400
www.lakeudenmatkat.fi

Lahden osasto

Yado Oikawa - Japanilaiset Majatalot Pukkilassa kutsuvat tiistaina elokuun 5. pv klo 10 tutustumaan kiinalaiseen/ japanilaiseen teen (makeisineen) ja seremonioitten esittelyyn. Mahdollisuus myös Ikebana-kukka-asetteluun sekä kesäkauppaan tutustuminen..

Lisätietoa jäsenkirjeessä, mutta tiedusteluihin vastaa sihteeri Ritva Jokela, puh. 03 7335 412 / 044 5142 256.

Syksyn vesivoimistelu alkaa torstaina 28.8. klo 13. HUOMAA AIKA! Lahden Ammattikorkeakoululla, Hoitajakatu 3 Lahti.

Tervetuloa mukaan!

Johtokunta

Pääkaupunki-seudun osasto

Istumalentopalloa

Istumalentopalloa pelaamme jälleen alkaen syyskuun 1.päivä joka toinen maanantai klo 18.00-20.00. Ruskeasuon koululla Tenholantie 12. Pelipäivät ovat 1.9., 15.9., 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11. ja 8.12.2008.

Vaalikeräys

Olemme mukana vaalikeräyksessä Pääkaupunkiseudun osaston alueen paikkakunnilla. Varsinainen vaalikeräys on 26.10.2008 ja sitä edeltää ennakoöänestys. Odotamme vapaaehtoisia lipasvahteja sekä ennakoöänestykseen että varsinaiseen äänestykseen. Ilmoittaudu toimistolle puh. 6860 9930.

Torstaikerho

Kerho kokoontuu kerran kuukaudessa kuukauden toisena torstaina. Kerhopäivät ovat 11.9., 9.10, 13.11. ja 11.12.2008. Luotsikadun toimistolla, klo 16.30 alkaen.

Hyvää kesää!

Johtokunta

Pohjanmaan osasto

Tässä muistinvirkistystä kesän tulevista tapahtumista:

Tampereelle teatteriin 12.7.2008 voi lähteä katsomaan Puotilan ja Leistin ”Lainalakanoina”.

Kaustisten musiikkijuhlille menemme torstaina 17.7.2008.

Osastomme **kuntotapahtuma** pidetään tänä vuonna 16.-17.8.2008 Lanekarissa, Nurmon seurakunnan leirikukuksessa.

Valtakunnallinen syystapahtuma on Peurungassa 4-5.10.2008. Järjestetään yhteiskuljetus.

Kesäkuussa ilmestyvässä jäsenkirjeessä tarkempaa tietoa näistä.

Aurinkoista ja lämmintä kesää kaikille!

Johtokunta

Satakunnan osasto

Askartelukerho aloitti **T-paitojen** ”painatuksen” 12.5.08, paitoja on valmistettu lisää ja niitä voi tilata Sirpalta tai Raijalta 10 € / kpl (+ toimituskulut).

Kesäteatteri, Tampere ”Lainalakanat” 12.07.2008. Jäsenhinta 25 € / ei jäsen 40 € (sis. teatterilipun, ruokailut ja matkat)

Varattu 20 lippua, varmista paikkasi maksamalla osallistumismaksu Poliinvalidit ry, Satakunnan osaston tilille 570002 – 44928612 ja ilmoittamalla tulostasi Sirpalle tai Raijalle.

Kuntoutus-/virkistyspäivät (3 päivää) syyskuussa Kankaanpään kuntoutuskeskuksessa.

Jäsenhinta 100€ / ei jäsen 211 €. Asiasta ilmoitamme tarkemmin jäsenkirjeessä.

Syyskauden avajaiset 16.08.2008 Raumalla, Huilauksessa.

Osallistumismaksu 5 € (sis.ruokailun).

Satakunnan osaston jäsenillä on mahdollisuus osallistua muiden osastojen järjestämiin tapahtumiin jäsenhinnalla.

Tarkemmin em tapahtumista voi tiedustella Sirpalta tai Raijalta.

Sirpa puh 040 – 774 2620

Raija puh 044 – 585 4717

Kesäterveisin

Johtokunta

Savon osasto

Iloita voimme siitä

oli syksyä talvea ja kevättä,

mutta pian koittaa kesä...

Osaston **kesäretki ja-teatteripäivä** 6.7.2008 käyntikohteita mm. Riutalan Talonpoikaismuseo, Karttulan kesäteatterissa Teatteri Hermannin esitys”PARANTAJAT”.

Jäsenhinta 20 € /hlö +matkakulut. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 15.6.2008 mennessä Kaija Karttuselle, puh.017-383 1329 , 040-825 4692

Kruunupuistossa Punkaharjulla **kuntopäivät** 18-20.9.2008.

Luvassa monipuolista ohjelmaa ja leppoisaa yhdessäoloa. Majoitus 2hh, täysihoidolla 178 €/hlö, josta Polioinvalidit ry maksaa puolet, joten jäsenhinta vain 89 € /3pv. Lisätietoja sekä sitovat ilmoittautumiset 15.8.2008 mennessä. Iris Karviselle, puh.017-561684, 0400-649 677.

Tervetuloa mukaan.

Hyvää kesää kaikille.

Johtokunta

Tampereen osasto

Kesäteatteriin Samppalinnan Turkuun lauantaina 02.08.2008. Musiikkipitoinen esitys ”Hääkeikka”. Ruokailu

- osastot -

ravintola Verkahovissa ennen esitystä. Retken hinta 30,- eur /jäsen, 38,- eur ei-jäsen, henkilökohtaiset avustajat jäsenhinnalla.

Yhteiskuljetus järjestetään tarpeen mukaan, ei sisälly hintaan.

Lippuja kesäkuun loppuun mennessä (vko 26) Pirjolta 041-5338755.

Salijumppa

Pidämme kesätaun, aloitamme jälleen torstaina 04.09.2008.

Kiitos kaikille kuntoiljoille ahkerasta mukanaolosta, muistetaan liikkua myös kesällä ja ulkoillaan!

LOMAVINKKEJÄ

Jos et ehdi tai muusta syystä kykene lomalle, tässä muutama vinkki miten loman voi simuloida kotioiloissa.

Ulkomaille lähdet lentokonesimulaattorissa: Istu lastentuoliin, sido kätesi kyynärpäistä käsinojiin, yritä syödä veitsellä ja haarukalla pienestä laatikosta. Kaada lasi viiniä vieressä istuvan toverisi syliin.

Olisiko onnesi laaja *ostoskierros maailman metropoleissa* ?

Ryntää kotipaikkasi halpahalliin, osta alennuskoreista heikkolaatuisia ja tarpeettomia tavaroita (Made in Taiwan), joita et lomakauden jälkeen vilkaisekaan

Viihtyisitkö paremmin etelänlomalla ? Osta kymmenen kerran lippu solariumiin ja käytä kaikki heti ensimmäisenä lomapäivänä. Istu loppuviikko varjossa.

Kaikesta huolimatta RIEMUKASTA KESÄÄ kaikille !

Johtokunta

Varsinais-Suomen osasto

Perinteistä **ulkoilupäiväämme** vietämme perjantaina 25.7.2008 Kuu-sistossa Lomakoti Koivukankareella. Kokoonnumme klo 12.30 Lomakodilla ja aloitamme ruokailun klo 13.00. Ruokailun jälkeen on tiedossa kilpailuja.

Ilmoita osallistumisesta 18.7.2008 mennessä Erkki Lahdelle p. 2511 201 tai 040 – 726 0474. Maksu ruokailusta peritään tilaisuudessa.

Samppalinnan **kesäteatteriin** menemme 2.8.2008 katsomaan ”Hääkeikka”-esitystä. Esitys alkaa klo 15.00. Ennen teatteria on mahdollisuus ruokailuun ravintola Verkahovissa klo 12 alkaen. Varatut liput Riitta jakaa teatterin portilla.

Tule TVJ ry:n järjestämään **ulkoilutapahtumaan** Ekvallan esteettömälle uimarannalle **21.8.2008** klo 14 – 18. Mahdollisuus osallistua melontaan yms.

Lisätietoja saat osastomme sihteeriltä.

Lämmintä kesää kaikille!

Tapaamisiin!

Johtokunta

Pohjois-Suomen osasto

Sylin täydeltä kiitoksia kaikille, jotka olitte vieraanamme Rokualla, Suomen Polioliiton valtakunnallisilla kesäpäivillä. Kiitokset myös kaikille osastomme jäsenille, jotka omalla vapaaehtoisella työllään ja riemukkaalla panoksellaan mahdollistivat tapahtuman järjestelyt ja onnistumisen.

Hyvää kesää kaikille, syksymmällä viimeistään tavataan!

Johtokunta

Rokua kutsuu sinua!

Henkilökohtaisen jaksamisen seurantaprojektin II-jakso Rokualla 1.-3.9.2008

Tammikuisen I-jakson osallistujat, Rokuaan kesäpäivillä ihastuneet ja te omasta jaksamisesta kiinnostuneet tulkaa mukaan yhdessä kuntoilemaan ja kuuntelemaan terapeuttien Markun ja Arton vinkkejä ja sovelluksia omaehtoisen kuntoilun mahdollisuuksista.

Emme kilpaile vaan kokeilemme ja ideoimme omien kykyjemme mukaan kaikkea mahdollista.

Ensimmäisellä jaksolla mittautimme puristus-, puhallus- ja ponnistusvoimiamme. Tälle jaksolle on lisäksi tiedossa kävely- ja kelaustetit. Uusille osallistujille tehdään alkumittaukset, meille konkareille seurantamittaukset - mittaukset vain itseä varten.

Yhdessä yrittäminen on verrattoman hauskaa. Tule sinäkin kokemaan Rokuan mahtava luonto ja vertaistuen ihanuus. Ei lääkärinmääräyksiä eikä terapeutin vaatimuksia vain sinun oma halusi määrittää mitä teet. Aloita tästä ja jatka kotona.

Ostavastuu jäseneltä 126,00 € maksetaan Polioinvalidit ry:n tilille 800013-222875

Ilmoittautumiset Ulla Kurviselle puh. 040-5320223 tai hkur@suomi24.fi 15.08.2008 mennessä.

Rokuan Kuntokeskus (www.rokua.fi) sijaitsee Utajärven kunnassa 80 km Oulusta.

Utele lisää ja tule mukaan!

**Polioinvalidit ry
Pohjois-Suomen osasto**

Ratikka- kierros

Torstaina 29.5.08 klo 12.00 olisi oltava Helsingissä Raitiovaununlinja ykkösen pääte-pysäkillä Käpylässä. Polioinvalidit ry: n Pääkaupunkiseudun osasto järjestää monenlaista mielenkiintoista ohjelmaa tasaisella syklillä. Tänään vuorossa olisi opastettu ratikkakierros, aikaa kierrokselle on varattu pari tuntia. Minua kovasti kiinnostaa aina ja kaikenlaiset opastetut retket ja kiertoajelut, siisä mukaan.

Olin jo aikaa saanut kutsun ja ajan hammaslääkärille, ja kuinkas muuten juuri tänä samaisena päivänä 29.5. No, jos minä itse saisin valita, hammaslääkärin pitäisi päästä klo 6.00 jotta ei häittäisi töihin menoa. Tai sitten joskus klo 18 jälkeen, niin on ehkä selvitty Helsingin työstä palaavien ruuhkasta tänne kotiin Hyvinkäälle. En saanut päättää, ja aika oli klo 8.45. Kun saavuvin vastaanotolle, aukaisi lääkäri oven ja sain talsia suoraan sisälle. Kengät pois ja ei kun tuoliin pötkölleen. Kidutusta kesti toista tuntia, rupesi jo tuntumaan, että puudutuskin loppuu ennen kun hammas luovuttaa otteensa.

Hei hetkinen, minunhan piti kertoa ratikkakierroksesta. Kaikkine kommersvenkeineni huolimatta kerkesin ratikka ykkösen pysäkillä samoihin aikoihin kuin ratikkakin. Niin ainakin luulen, se kun jäi siinä sivussa vähemmälle huomiolle: oli niin monta ihanaa tuttua pysäkillä jo odottamassa tätä histori-

allista tapahtumaa. Monen edellisestä ratikka-ajelusta on vuosia. ”Joskus silloin kauan sitten, kun olin nuori tytön huopakko”. Nyt jo kunnioitettavasti elämää katseltuna, ehkä 25 ja risat vuosia totesi muuankin rouva. ”Tosi kivaa, kun järjestetään tällainen mahdollisuus päästä ratikka-ajelulle”.

Ykkösen pysäkki on kyllä korotettu, mutta pysäkki alue on kaareva, joten ratikan lattian ja pysäkin väliin jäi aikalainen harppaus. Yksin ei pyörätuolilla siitä onnistu ajamaan. Vähän pisti apuvoimiakin mietityttämään, että kuinka tämä ongelma ratkaistaan. Ratikasta olivat unohtuneet rampit varikolle, luulen.

No proplelm tuumas entininkin turisti! Edellinen pysäkkihän on suora, joten jos kelataan sinne ja pyörätuolit nousisivat sieltä kyytiin. Hyvä idea, mutta siinä pätkäillä olikin jo ensimmäinen pyörätuoli kyydissä. Nostotekniikka keksittiin eikä aikaakaan, kun olivat kaikki paikalle saapuneet kyydissä.

Kamerasta patteri, mikrofonissa kiljunta

Niin aloitti konduktööri tehtävänsä: lippujen myynnin ja leimaamisen. Ihan oli leimassa sydämen mallinen reikä. Konnarina oli Rantasen Tapsa ja tosi nappi valinta tehtävänsä!

Emme edes huomanneet, että opas oli myöhässä, niin mukavasti tämä lähtötohin matkailaisia viihdytti. Tai ainakaan allekirjoittanut ei huomannut moista. Oman kameran aataminaisuus ja patterin puuttuminen estivät sen matkaan lähdön. Olinkin akiteerannut Koreliinin Eliseä ottamaan

digikameransa mukaan, jos hän vaikka sillä ottaisi kuvia. Pienen neuvonpidon jälkeen totesin olevani valokuvaaja.

Oppaan työväline toimii kuulemma ihan hyvin ulkona tapahtuvilla kertokävelyillä. Ratikan metallikuori tuotti yllättävän ongelman. Tapahtui tuo puhelimestakin tuttu kier-toilmiö ja kiljahtelu oli väliin korvia vihlova. Matalalattia ratikka on pitkä ajopeli ja opastuksen kuuluvuus oli aika vähäinen. Muutamia askeleita

oppaankin jaloille saatiin, kun hän siirtyi välillä takaosasta etuosaan kertoileman ajoreitillemme osuvia kohteita.

Käpylästä suuntasimme Arabianrantaan linjojen 6 ja 8 päättärille kääntymään, matkalla ohitimme kaupungin portit, ja jos ymmärsin oikein, ne ovat alkuperäisillä jalansijoilla lähellä Vallilan siirtolapuutarhoja. Ohitimme Maammelaulun syntysijat tai paremminkin kantaesity paikan Kumtähden kentän.

Paluumatkalle suuntasimme kohti keskustaa, ohi Hakaniemen torin ja puikkaus kohti Kauppatoria, Suurkirjon sivuitse. Havis Amanda on ikävuosistaan huolimatta hyvin säilynyt, ilmeisesti ulkoilma karaisee ja ilmakylvyt pitävät hipiän ikinuorena. Eiran sairaala mainittiin, mutta muuta en saanut siitä selvää, puikattiin ilmeisesti ratikka kolmosen kulkureitille, putosin kartalta tässä vaiheessa.

Yritin imeskellä omenaleivonnaisen palaa, toisella suun puoliskolla, ikävän tuntuinen oli hammaskolo toisella puolella. Osasto nimitäin oli varannut jokaiselle mukavan eväspaketin. Paketista löytyi kolmionmallinen pasteija sekä lehtevä omenahiloleivonnainen ja sievät pullolliset tuoremenua.

Mihinkäs me jäätiin? Siis kartalle jälleen. Nyt suunnattiin kohti keskustaa pitkin Bulevardia. Pätkii pahasti, mihinkäs me sitten mentiin, kun yhdyttiin samalle reitille tai ristettiin 8 reittiä. Täytyisi ottaa kartta esiin, mutta nyt en sitä hae. Parvekkeelle ei paista enää aurinko, ja kello on 22.49.

Kuminkin pyörähdettiin kympin päättärille Pikku-Huopalahteen, jossa odotimme hetkisen, että pääratikka lähtee pysäkiltään.

Muutaman kerran jouduimme valojen takia stoppamaan erinäisillä pysäkeillä.

*Yllä vasemmalla
Konduktööri Rantanen työssään.*

*Yllä oikealla
Ratikka-ajelulla kohtasivat stadin kundi ja turkulainen Helsingissä.*

*Alla
Rouvat iloisella päiväajelulla kesäisessä Helsingissä.*

Kyllä olisi ollut kyytiin tuloja, ja ihmettelivät, kun ovet ei auenneet heille. Lällää...

Mantskulta puikattiin kohti Lintsiä ja kurvattiin mutkasta Mäkelänkadulle, jolta saatoimme katsella päinvastaisilta puolilta Uintikeskuksen, Melondromin, Käärmetalon...

Bulevardin jälkeen pätkä Mannerheimintietä ja Arkadiankadulle kohti Töölöötä ja sieltä se kahdeksikko peräämme kurvasi, Helsinginkadulta siis.

Niin oli ikimuistoinen kiertomatkamme ratikalla tullut lähtöpiesteeseen. Kaikki olivat tyytyväisiä ja otettuja mainiosta keksinnöstä järjestää näin mukava juttu. Eräs kierrokselle osallistunut totesi jälkepäin, että "vaikka on matalalattiaratikka, niin ei sinne kyllä yksin tuolilla pääsisi". Hän ei vakuuttunut mahdollisesta "suorastakaan pysäkestä" niin, että lähtisi kokeilemaan omin voimin.

Mukana meitä oli päälle 40 ja yksi oli turisti turkulainen Helsingissä. Sattui Olemaan Jokisen Laurilla tukisidosia tänne stadiin. Aktiivina nettisivujen kävijänä oli bongannut tämän tarjonnan ja kun juuri ja juuri omat asian kerkesi hoitamaan, niin mikä ettei. Tuli hänelläkin nuoruus mieleen, silloin kun vielä Turussakin kulki ratikat, mitä eivät tee enää.

Hymyllään kun taas kohataan.

Teksti ja kuvat: Kikka

PS. Vinkiksi juuri sinulle, lueppa lehdestäsi mitä oma osasto järjestää. Ja mitä tarjoavat muut osastot. Jos vaikka reissuillasi satut osumaan paikkakunnalle, jossa juuri sinun vierailusi aikaan on tarjolla jotain mielenkiintoista. Ota yhteys ja tiedusta olisiko tilaa ja mahdollisuus osallistua. Siitä voi tulla vierailusi kohokohta.

Suomen ainoa Dekkarikerho.

LIITY NYT! Saat 2 dekkaria

1 € /kpl

+ postituskulut 5,90 € (yht. 7,90 €)

Lisäksi saat:

- 2 yllätysdekkaria (pokkarien arvo 16 €)
- jatkossa ilmaisen kerholehden
- kirjoja aina edulliseen jäsenhintaan, etusi jopa 50 %

ETUJESI
ARVO JOPA
57,90 €

Valitse 2 suosikkiasi:

Jarkko Sipilä
KYLMÄ JÄLKI

Karu ja realistinen kuvaus poliisityöstä.
~~19,90~~

Tess Gerritsen
MEFISTO-KLUBI

Maura Isles saa vastaansa pimeiden voimien klubin. ~~24,90~~

Liza Marklund
ELINKAUTINEN

Marklundin uusin jymymenestys!
~~19,90~~

Ilkka Remes
PAHAN PERIMÄ

Natsien salainen perintö vie Erik Narvan suurvaltojen taisteluun. ~~19,90~~

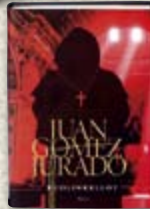
Patricia Cornwell
KUOLLEIDEN KIRJA

Viidestoista Scarpetta-dekkari!
~~24,90~~

Reijo Mäki
UHKAPELIMERKKI

Vares rakastuu – ja nainen löytyy kuolleena. ~~19,90~~

Juan Gómez-Jurado
KUOLINKELLOT

Huikkea bestseller paavinvaalien kullissien takaa. ~~24,90~~

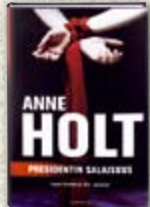
Eppu Nuotio
KOSTO

Pihteissään pitävää jännitystä tv-maailmasta.
~~19,90~~

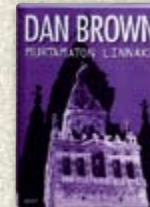
Yrsa Sigurdardottir
KOLMAS MERKKI

Vahva nykytrilleri saagojen ja noitavainojen Islannista. ~~22,90~~

Anne Holt
PRESIDENTIN SALAISUUS

Psykologinen trilleri naispresidentin kaappauksesta. ~~19,90~~

Dan Brown
MURTAMATON LINNA

Da Vinci koodin edeltäjäsalakoodien sokkeloista. ~~19,90~~

Mary Higgins Clark
KAKSOSET

Dekkarikunin-gattaren uutuus. ~~19,90~~

Hanki laadukkaat dekkarit itsellesi tai lahjaksi!

Nopeimmin liityt netissä:
www.dekkari.fi/liity

tai lähetä tekstari numeroon 16300:

DEKK LIITY 222116 ETUNIMI SUKUNIMI
LÄHIOSOITE POSTINRO POSTITOIMIPAIKKA
SYNTYMÄAIKA (PPKKVV) sekä LIITTYMIS-
KIRJOJESI NUMEROT (katso liittymiskortista)
ja LOPPU.

(Esim. DEKK LIITY 222116 JUSSI VARES
JUONIKUJA 1 01234 TURKU
100561 3153173 3153093 LOPPU)

0,85 €/viesti. Palvelu toimii Soneran, Elisan, DNAn, Saunalahden, Kolumbuksen, zerfortyn ja Tele Finlandin liittymillä.

tai postita liittymiskortti

Voit tutustua liittymistuotteisiin sekä niiden mukana tulevaan tarkempaan kerhoesittelyyn sitoumuksetta 14 päivän ajan. Muista ilmoittaa syntymäaikasi ja allekirjoittaa kuponki, jotta jäsenyytesi astuu voimaan. Ostovelvoite jäsenyyden aikana on 2 normaalijäsenhintaista kirjaa. Tarjous on voimassa 31.8.2008 saakka ja se koskee vain uusia jäseniä; 1 jäsenyys/talous. Luottotiedot tarkistetaan. Pidätämme oikeuden kupongin hyväksymiseen.

Suuri Suomalainen Kirjakerho Oy, PL 13,
00241 HELSINKI, puh. (09) 1566 866

Katso laajempi valikoima ja liity heti: www.dekkari.fi/liity

KYLLÄ KIITOS!

Haluan jännitystä elämäni ja liittyn Dekkarikerhoon huippueduin!

Saan valitsemani 2 kirjaa 1 €/kpl + postituskulut 5,90 € (yht. 7,90 €). Kaupan päälle saan 2 pokkarin yllätyspaketin (arvo 16 €). Etujeni arvo on jopa 57,90 €!

Nimi

Lähiosoite

Postinumero ja -toimipaikka

Sähköposti

Syntymäaika (PPKKVV)

Allekirjoitus (alle 18 v. huoltajan)

Valitse tästä kaksi liittymiskirjaa:

☐ Kylmä jälki	3168443
☐ Mefisto-klubi	3168773
☐ Elinkautinen	3169683
☐ Pahan perimä	3169763
☐ Kuolleiden kirja	3170653
☐ Uhkapelimerkki	3169843
☐ Kuolinkellot	3171073
☐ Kosto	3156063
☐ Kolmas merkki	5936323
☐ Presidentin salaisuus	5936243
☐ Murtamaton linna	3156143
☐ Kaksoiset	3156713

Dekkarikerho maksaa postimaksun.

DEKKARIKERHO

VASTAUSLÄHETYS
TUNNUS 5015573
INFO DKILM
00003 HELSINKI

222116

Tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointitarkoituksiin henkilötietolain mukaisesti.